

ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ

Απρίλιος 2018

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΔΩΡΕΑΝ ΜΕ ΤΗΝ AGENDA
ΚΑΙ ΣΤΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΥΤΟΤΕΛΩΣ με 4 ευρώ

Πάνος Χαμακιώτης

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΗ, ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ & ΑΦΡΙΚΗ
ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ : Η ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ	6
ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ & ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ : ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	16
ΣΤΡΟΦΗ 360° Ή, ΕΑΝ ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ, Η ΙΤΑΛΙΑ ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ	24
ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ : ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ Ή Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ "ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ" ΧΩΡΑ;	34
ΕΙΝΑΙ Η ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ Η ΓΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ;	50
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ	56

2η Έκδοση: Απρίλιος 2018

Concept & Copyright © 2018
Panos (Panayiotis) Chamakiotis
& TROPUS BRANDING IKE
Contact: @ panoschamakioti
welcome@troposbooks.com
www.troposbooks.com

Έκδοση
Green Box Εκδοτική Α.Ε.
Νίκης 24, Σύνταγμα, 105 57
Τηλ: 2103232905, Fax: 2103232967
E-Mail: info@agronews.gr

PHOTO CREDITS

armeec.bg | www.emerce.nl | www.ecologiaverde.com | winesfromspaininireland.wordpress.com
www.thedesertreview.com | eskipaper.com | www.scientificamerican.com | daviderrussophotography.it
www.psfk.com | www.lavazza.com | www.compo-expert.com | Compo Expert Italia | www.albayan.ae
www.yardenit.com | www.lightinghomes.net | www.selmancelik.info | www.agriculturecontact.com
ultradesktop.us | www.saintgobainformula.com | wallpapersite.com | Michael Turtle | en.wikipedia.org
www.pellenc.com | www.lima-europe.eu | pellenc2.kaiman.fr | Valeria Aksakova, Freepik.com |
www.beyondorganicbaby.com

Παναγιώτης Χαμακιώτης

Περιφερειακός Διευθυντής Ε.Μ.Α.Α.
(Ευρώπης, Μέσης Ανατολής & Αφρικής) του COMPO EXPERT GROUP

Ο Παναγιώτης Χαμακιώτης γεννήθηκε στην Ελλάδα. Σπούδασε Γεωργική Μηχανολογία με ειδίκευση στην Εδαφολογία στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Πλέον ζει στη Βαρκελώνη, όπου υπηρετεί ως Περιφερειακός Διευθυντής Ε.Μ.Α.Α (Ευρώπης, Μέσης Ανατολής & Αφρικής) του COMPO EXPERT Group.

Κατέχει μεταπτυχιακό δίπλωμα MBA από μία από τις καλύτερες σχολές οικονομικών παγκοσμίως, την ισπανική IESE.

Το 2012, ο κ. Χαμακιώτης προσελήφθη ως επικεφαλής της COMPO EXPERT για τις περιοχές της Νότιας Ευρώπης, των Βαλκανίων, της Κύπρου, της Τουρκίας και της Αφρικής και παράλληλα μετακόμισε με την οικογένειά του στη Βαρκελώνη. Προηγουμένως, είχε εργασθεί ως Διευθύνων Σύμβουλος για την Compo Hellas και την K+S Hellas.

Σήμερα, έπειτα από τη συγχώνευση δύο εκ των πιο σημαντικών τομέων του Ομίλου, είναι ο Περιφερειακός Διευθυντής για τον τομέα της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής, μέλος του διοικητικού συμβουλίου με αρκετές αρμοδιότητες στον Όμιλο, καθώς επίσης και Διευθύνων Σύμβουλος της COMPO EXPERT Spain και COMPO EXPERT Hellas.

Το επαγγελματικό του υπόβαθρο αριθμεί πάνω από 25 χρόνια σε εταιρείες στους τομείς των χημικών και της

Αγροδιατροφής, όπως η BASF Hellas, η ELTON Chemical Group, η SHELL Chemicals και η American CYANAMID, πριν γίνει μέλος του COMPO EXPERT Group το 2008.

Είναι παθιασμένος με το να εγκαθιστά πλατφόρμες σύνδεσης έτσι ώστε να δημιουργεί και να συγκεντρώνει υπεραξία για τους συνεργάτες του. Υποστηρίζει ένθερμα τη συνεχόμενη εξέλιξη μέσω της επιρροής, της καθοδήγησης και της ανάπτυξης εκτελεστικών ομάδων με τις οποίες συνεργάζεται, και οι οποίες βασίζονται στο να θέτουν στόχους, να κατευθύνονται στρατηγικά, να βελτιώνουν τις προσωπικές αδυναμίες των μελών τους, να αποκτούν γνώση μέσα από τις αποτυχίες, να αποφασίζουν γρήγορα, να γνωρίζουν καλά την αγορά, να προετοιμάζονται σωστά και να λειτουργούν επαγγελματικά, ώστε να μπορούν να εκπληρώνουν φιλόδοξους στόχους.

Ο κ. Παναγιώτης Χαμακιώτης είναι μέλος της παγκόσμιας διοικητικής και εκτελεστικής επιτροπής του COMPO EXPERT Group, έχει συμμετάσχει στο διοικητικό συμβούλιο του COMPO EXPERT GROUP και είναι ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου της COMPO EXPERT στην Ισπανία και την Ελλάδα.

Είναι επίσης στο συμβούλιο της πλατφόρμας AGRIFOOD, όπως επίσης και ιδρυτής της εταιρείας Solar Park στην Ελλάδα.

Μιλάει αγγλικά, ισπανικά και ελληνικά. Είναι παντρεμένος και πατέρας μιας κόρης.

COMPO EXPERT

A reliable partner for a safe harvest

World-wide activities with powerful brands and market leader in Europe

COMPO EXPERT, with its broad range of high-quality, innovative special fertilizers, is the leader in the areas of broad acre crops, vegetables, fruits and vines, nursery & ornamentals, turf & public green, landscaping and forestry. Powerful EXPERT teams guarantee extensive support to the trade and the users in our market.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με ενδιέφερε πάντα η ιδέα της ποικιλομορφίας και αποδέχομαι την άποψη ότι είναι η φυσιολογική κατάσταση του κόσμου, αλλά προσωπικά πάντα αντιλαμβανόμουν τον κόσμο σαν ενιαίο σύνολο και επικεντρωνόμουν στις ομοιότητες. Σαν ΣΥΝΟΛΟ. Το γεγονός αυτό επηρέασε τον χαρακτήρα μου και τον τρόπο που εργάστηκα και ακόμα εργάζομαι, σε όποιον τομέα και αν υπηρέτησα. Επιπλέον, από τότε που θυμάμαι τον εαυτό μου, προσπαθώ να βελτιώσω τα αποτελέσματα και να χτίσω γέφυρες: στην αρχή φέρνοντας σε επαφή περιοχές και έπειτα χώρες με διαφορετικές επαγγελματικές πρακτικές και θέσεις στην τροφική αλυσίδα.

Σήμερα, οι επιλογές μου με έχουν οδηγήσει εδώ: να ταξιδεύω σε διαφορετικές χώρες και να αναμειγνύομαι με διάφορους πολιτισμούς, ενώ παράλληλα προσφέρω τις υπηρεσίες μου στη γεωργία και τους ανθρώπους της. Μια γεωργία, η οποία είναι την ίδια στιγμή η κινητήριος δύναμη πίσω από τη διατροφή και ταυτόχρονα εξισορροπητικός παράγοντας για το περιβάλλον, κάτι που οι τοπικές κοινωνίες το έχουν μεγάλη ανάγκη.

Και αυτό ακριβώς ήταν που με ώθησε να εκφράσω τις σκέψεις μου σχετικά με τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις οι οποίες προέκυψαν σε διάφορες χώρες, περιοχές, ανάγκες και πολιτισμούς υπό την επίβλεψή μου. Επιπλέον, με την πολύτιμη υποστήριξη των τοπικών οργανισμών COMPO EXPERT, θα μπορέσουμε να συνεισφέρουμε σε αυτές τις προκλήσεις σύμφωνα με τις δυνάμεις μας.

Σας ευχαριστώ προκαταβολικά για τον χρόνο που θα αφιερώσετε για να διαβάσετε αυτή τη μελέτη.

Πάνος Χαμακιώτης
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2017, ΒΑΡΚΕΛΩΝΗ

PRÓLOGO

ES

Desde que tengo uso de razón, me siento fascinado por la diversidad y la he aceptado como tal pero también he percibido el mundo como Uno. Como un TODO. Esto influyó en mi carácter y en la manera de trabajar. Sea cual fuere mi posición.

Así que, desde que tengo uso de razón trato de cambiar los resultados y de construir puentes; conectando primero las regiones, y luego los países con diferentes modalidades de trabajo y de vínculos de la cadena alimenticia.

Hoy, mis elecciones me han llevado hasta aquí, viajando a diferentes países y conociendo diferentes culturas, al mismo tiempo que ofreciendo mi servicio a la agricultura y a su gente.

Una agricultura que es a la vez la locomotora de la alimentación y del equilibrio medioambiental que es tan necesaria para las comunidades locales.

Y eso fue exactamente lo que me empujó a expresar mis pensamientos sobre las oportunidades y los desafíos que surgieron en diferentes países, regiones, necesidades y culturas bajo mi supervisión; De esta manera, con la ayuda valiosa de las organizaciones locales de COMPO EXPERT podremos contribuir a los numerosos desafíos según nuestras fortalezas.

Gracias de antemano por el tiempo dedicado a este proyecto.

Panos (Panayiotis) Chamakiotis
BARCELONA, DICIEMBRE DE 2017

PRÉFACE

FR

Depuis que j'ai l'âge de raison, j'ai toujours été fasciné par la diversité et je l'ai acceptée comme telle, mais j'ai aussi perçu le monde comme un seul. Comme un TOUT. Ceci a eu une grande influence sur mon caractère et ma façon de travailler. Quelle que soit ma position.

D'aussi loin donc que je me souviens, j'ai toujours essayé de changer les résultats et de construire des ponts ; en connectant d'abord les régions et après les pays selon les différents modes de travail et les maillons de la chaîne alimentaire.

Mes choix m'ont amené aujourd'hui à voyager dans différents pays et à connaître d'autres cultures, en offrant mes services à l'agriculture et à ses gens.

Une agriculture qui est à la fois locomotrice de l'alimentation et de l'équilibre environnemental, nécessaire pour les communautés locales.

Et c'est d'ailleurs exactement cela qui m'a poussé à exprimer mes pensées sur les opportunités et les défis, qui ont surgi dans différents pays et régions, ainsi que sur les besoins et les cultures, sous ma supervision ; De telle manière et avec l'aide précieuse des organisations locales de COMPO EXPERT nous pourrions contribuer aux plusieurs défis grâce à nos forces.

Je vous remercie d'avance pour votre temps consacré à ce projet.

Panos (Panayiotis) Chamakiotis
BARCELONE, DÉCEMBRE 2017

PREFAZIONE

IT

Sono sempre stato affascinato dalle molteplici diversità ed ho imparato ad accettarle, percependo il mondo come un'unica cosa. Un UNICUM. Ciò ha influenzato il mio carattere ed il modo in cui ho esercitato ed esercito il mio lavoro in qualsiasi settore mi sia venuto a trovare. Così, da sempre ho il ricordo di me stesso impegnato a modificare risultati e a costruire ponti. Inizialmente fra regioni, poi fra paesi, ponti in grado di collegare diversi modelli di lavoro ad una filiera alimentare di qualità.

Le mie scelte mi hanno portato oggi a viaggiare in una moltitudine di paesi ed a conoscerne le diverse culture, ponendomi al servizio dell'Agricoltura e delle sue genti.

Un'Agricoltura che è il motore dell'alimentazione ed anche dell'equilibrio ambientale, di cui tanto hanno bisogno le singole società.

Tutto ciò mi ha portato ad esprimere i miei pensieri circa le possibilità e le sfide che raccolgo dai vari paesi, regioni, approfondendo esigenze e culture che sono sotto la mia supervisione. Supportato dalle organizzazioni di COMPO EXPERT quali validi strumenti locali, saremo anche noi in grado di contribuire a queste sfide, misurando le nostre forze.

Vi ringrazio anticipatamente per il tempo che dedicherete a questo saggio.

Panos (Panayiotis) Chamakiotis
BARCELLONA, DICEMBRE 2017

ÖNSÖZ

TR

Kendimi bildiğimden beri farklılıklar beni büyüler ve onları kabullenirdim. Ama dünyayı her zaman tek olarak algıladım. Bir bütün olarak. Bu benim karakterimi, her ne meslek dalında olursa olsun yaptığım ve halen de yapmakta olduğum mesleğimi yapış şeklimi etkiledi. Böylece, birşeylerin sonuçlarını değiştirmeye, farklı iş ve gıda değer zinciri modelleri ile başlangıçta bölgeler arasında daha sonraları da ülkeler arasında köprüler kurmaya çalıştım.

Tercihlerim beni günümüzde, tarıma ve tarımla uğraşan insanlara hizmet ederek değişik ülkeler arasında seyahat etmeye ve değişik kültürleri tanımayaya götürdü.

Gıda ve çevre dengesinin lokomotif görevinde olan tarım, tüm yerel bölge toplumları için büyük önem taşır.

Baştan beri tam olarak istediğim şey, gözetimim altında olan değişik ülkeler, bölgeler ve kültürlerde meydana gelen gelişmeler, var olan imkanlar ve ortaya çıkan ihtiyaçlar konusunda düşüncelerimi ifade etmek ve COMPO EXPERT'in değişik bölgelerdeki organizasyonlarını değerli bir araç olarak kullanarak gücümüz oranında gelişmelere katkıda bulunmaktır.

Her şeyden önce bu eserim üzerinde harcadığınız zaman için size teşekkür ederim.

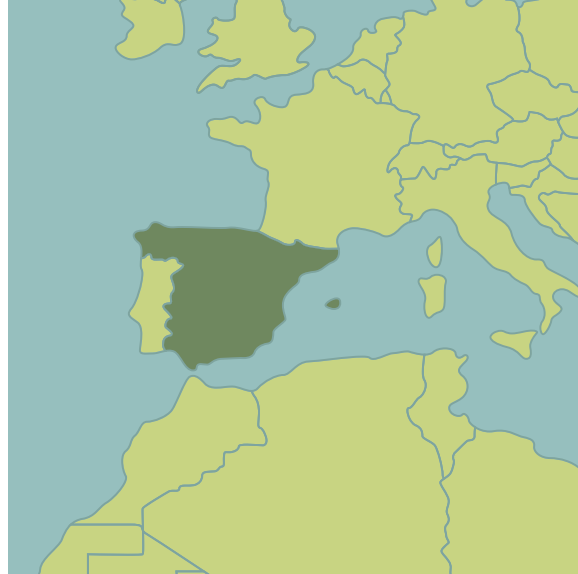
Panos (Panayiotis) Chamakiotis
BARCELONA, ARALIK 2017

AGRICULTURE IN **SPAIN**: EXTROVERSION IN PRACTICE

Spain—like all the other countries of the European South— is staggering under the burden of the economic crisis. Export activity, which was the motivation behind this article, is an excellent solution. The export performance of the economy has been impressive, in particular over the last 10 years, with continuous growth in all sectors of the Spanish economy which are strongly export-orientated and, consequently, with the command of ever greater market shares, principally in the countries of the European North, Northern Africa, and Latin America.

In the middle of the economic crisis and in the aftermath of the infamous “property bubble” of a few years ago, good news for the Spanish economy are to be found in, among others, **those companies with impressive export performance**. In the last few years, Spanish businesses boast one of the highest rates of export growth in the Eurozone and, as a country, Spain (the fourth largest economy in Europe) has frequently demonstrated a dynamism greater than that of other European countries.

GR

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ: ΟΠΩΣ ΛΕΜΕ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ!

Η Ισπανία – όπως και οι υπόλοιπες χώρες του Ευρωπαϊκού Νότου – στενάζει και αυτή υπό το βάρος της οικονομικής κρίσης. Υπάρχουν όμως διέξοδοι στην οικονομία της. Μία εξαιρετική διέξοδος για την χώρα, η οποία αποτέλεσε την έμπνευση για το παρόν άρθρο, είναι η εξαγωγική δραστηριότητα. Οι εξαγωγικές επιδόσεις της οικονομίας υπήρξαν εντυπωσιακές, ιδιαίτερα τα τελευταία δέκα χρόνια, με τις συνεχείς αυξήσεις και αντιστοίχως διεκδίκηση μεγαλύτερων μεριδίων σε όλους τους τομείς της ισπανικής οικονομίας με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό κυρίως σε χώρες του Ευρωπαϊκού Βορρά, της Β. Αφρικής, και της Λατινικής Αμερικής.

Εν μέσω οικονομικής κρίσης, λοιπόν, και στον απόηχο της γνωστής «φούσκας ακινήτων» πριν μερικά χρόνια, τα ευχάριστα νέα από το μέτωπο της Ισπανικής οικονομίας προέρχονται, μεταξύ άλλων, από τις επιχειρήσεις εκείνες οι οποίες παρουσιάζουν εντυπωσιακές εξαγωγικές επιδόσεις. Τα τελευταία χρόνια, οι

ES

LA AGRICULTURA EN ESPAÑA: EXTROVERSIÓN EN LA PRÁCTICA

España, como el resto de los países del sur de Europa, está luchando contra el yugo de la crisis económica. La exportación es una solución excelente para el país, además de la motivación de este artículo. Los resultados de exportación de la economía han sido impresionantes, especialmente durante los últimos diez años, con un crecimiento continuo en todos los sectores de la economía española claramente orientados a la exportación y, por tanto, con el control de cuotas de mercado cada vez mayores, principalmente en los países de Europa del Norte, África del Norte y Latinoamérica.

En plena crisis económica y tras las consecuencias de la infame “burbuja inmobiliaria” de hace unos pocos años, las buenas noticias sobre la economía española vienen de la mano de, entre otras, **esas empresas con excelentes resultados de exportación**. Durante los últimos años, las empresas españolas

Exporting companies not only withstand the competition but they are recording considerable increases in exports on a European level. Spain is showing itself to be a force to be reckoned with. Even small and medium enterprises are slowly but steadily gaining those skills which will allow them to increase their exports, faithfully following the model that has given them an advantage amidst the economic crisis and a stagnating—at best—domestic market, given that domestic demand in Spain has dropped considerably.

“

Another significant fact about the country we should take into consideration is that there are many companies whose entire production is intended for export and whose main goal is to strengthen innovation.

”

Most company executive directors stress that if they don't discover something new in the next few years, they will have major problems. That message permeates the entire company structure and characterizes the behavior and performance of their organizations; it creates in other words a **corporate culture**.

Exports in many sectors, including the automotive industry, **agricultural products**, textiles, etc., are steadily growing in volume, resulting, naturally, in an increase in production and consumption.

This impressive economic extroversion is not of course enough to end the internal crisis, with its serious funding problems, especially for small and medium enterprises, at a time when most new job creation is happening in markets abroad, which does not help in reducing the millions of unemployed Spanish people. Although it is worth noting that lately there has been a drop in unemployment, mainly due to the service sector. There has been a notable drop in the manufacturing sector as well as the agricultural economy, a sector hit by agricultural

GR

Ισπανικές επιχειρήσεις επιδεικνύουν ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά αύξησης των εξαγωγών στην ευρωζώνη, και γενικότερα ως χώρα, η Ισπανία (η τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρώπη) έχει πολλές φορές αναπτύξει έναν δυναμισμό μεγαλύτερο από αυτόν άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

Επίσης, οι εξαγωγικές εταιρείες όχι μόνον αντέχουν στον ανταγωνισμό αλλά, καταγράφουν σημαντικές αυξήσεις στις εξαγωγές σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Ισπανία, λοιπόν, έχει αποδείξει ότι είναι μια υπολογίσιμη δύναμη. Ακόμα και οι μικρές ή μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποκτούν αργά αλλά σταθερά τις ικανότητες εκείνες που θα τους επιτρέψουν να αυξήσουν τις εξαγωγές τους, ακολουθώντας πιστά το μοντέλο αυτό που τους έχει φέρει σε πλεονεκτική θέση εν μέσω οικονομικής κρίσης και μιας στάσιμης –τουλάχιστον– εσωτερικής αγοράς, μιας και η εσωτερική ζήτηση στην Ισπανία έχει μειωθεί σε αρκετά χαμηλά επίπεδα.

Ένα άλλο σημαντικό στοιχείο που πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη σχετικά με τη χώρα είναι το γεγονός ότι υπάρχουν πολλές επιχειρήσεις που σχεδόν το 100% της παραγωγής τους απευθύνεται στο εξωτερικό και οι οποίες έχουν ως κεντρικό στόχο την ενίσχυση της καινοτομίας.

Η πλειονότητα των εκτελεστικών διευθυντών εταιρειών επισημαίνουν ότι εάν δεν ανακαλύψουν κάτι νέο στα επόμενα χρόνια θα έχουν σοβαρά προβλήματα. Το μήνυμα αυτό διαποτίζει τη συνολική δομή των εταιρειών τους και χαρακτηρίζει τις συμπε-

ριφορές και την απόδοση των οργανώσεών τους – δημιουργεί δηλαδή την **εταιρική κουλτούρα**.

Οι εξαγωγές σε πολλούς τομείς, όπως η αυτοκινητοβιομηχανία, τα **αγροτικά προϊόντα**, τα είδη ένδυσης, κλπ. σημειώνουν σταθερή αύξηση σε όγκο, επιφέροντας φυσικά αύξηση της παραγωγής και της κατανάλωσης.

Φυσικά, η εντυπωσιακή αυτή εξωστρέφεια δεν επαρκεί για να τερματιστεί η κρίση που υπάρχει στο εσωτερικό με τα σημαντικά προβλήματα χρηματοδότησης, ιδιαίτερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τη στιγμή μάλιστα που οι περισσότερες νέες θέσεις εργασίας δημιουργούνται στις αγορές του εξωτερικού, κάτι που δεν βοηθά στην μείωση της ανεργίας εκατομμυρίων Ισπανών ανέργων. Αξίζει να σημειωθεί ωστόσο ότι τον τελευταίο καιρό παρατηρείται κάποια μείωση στον αριθμό των ανέργων, η οποία οφείλεται κυρίως στον τομέα των υπηρεσιών. Αξιοσημείωτη μείωση υπήρξε επίσης στον τομέα της βιομηχανίας αλλά και στην αγροτική οικονομία, ένα τομέα που χτυπήθηκε από την αναδιάρθρωση της γεωργίας, την ένταση των δημογραφικών πιέσεων, και την αποστροφή για τις γεωργικές εργασίες.

Ως αποτέλεσμα, ο αγροτικός τομέας έμαθε να επιβιώνει υπό δύσκολες συνθήκες (που υπάρχουν ακόμα και θα συνεχίσουν υπάρχουν) και, εντέλει, με εξελιχθεί με βελτιωμένες την οικονομική και την κοινωνική συνοχή των αγροτικών κοινωνιών της Ισπανίας.

Μεγάλα τμήματα του πληθυσμού της υπαίθρου στην αρχή ένωσαν να απειλούνται από την τεχνολογία και τις νέες γεωργικές μεθόδους. Ωστόσο, η προσέλευση μεταναστών από τα *Βαλκάνια*,

ES

han podido alardear de una de las mayores tasas de crecimiento de las exportaciones de la zona euro y, como país (la cuarta economía de Europa), a menudo España ha demostrado ser más dinámica que el resto de los miembros de la Unión.

Las empresas exportadoras no sólo resisten a la competencia sino que están registrando un aumento considerable de las exportaciones a nivel europeo. España está demostrando ser una potencia a tener en cuenta. Hasta las empresas pequeñas y medianas están adquiriendo, poco a poco pero de forma segura, esas habilidades que les permitirán aumentar las exportaciones, siguiendo a rajatabla el modelo que les ha brindado una ventaja en el marco de la crisis económica y de un mercado estancado (cuanto menos), debido a la caída drástica la demanda que ha sufrido en el país.

Otro aspecto a tener en cuenta sobre el país es que hay muchas empresas cuya producción íntegra está destinada a la exportación y cuyo principal objetivo es fortalecer la innovación.

La mayoría de directivos se estresan pensando que, si no descubren algo nuevo en los próximos años, tendrán graves problemas. Ese mensaje penetra en la estructura de la empresa y caracteriza el comportamiento y los resultados de sus organizaciones; dicho de otro modo, da lugar a una filosofía de empresa.

En muchos sectores, incluido el de la automoción, los **productos agrícolas**, el textil, etc., el volumen de exportaciones está creciendo con fuerza e induciendo, naturalmente, a un aumento de la producción y el consumo.

Desde luego, esta increíble extroversión económica no es suficiente para dar por zanjada la crisis interna, con sus graves problemas de financiación, especialmente para pequeñas y medianas empresas, en un momento en el que la mayoría de los nuevos puestos de trabajo están surgiendo en otros mercados, lo que no ayuda a reducir los millones de desempleados en nuestro país. No obstante, cabe destacar que ha habido un descenso de las cifras de desempleo, principalmente derivado del sector servicios. Ha habido una caída notable en el sector industrial y en la economía agrícola, un sector golpeado por la reestructuración agrícola, grandes presiones demográficas y una aversión al trabajo agrícola.

El sector agrícola tuvo que aprender a sobrevivir en condiciones difíciles (que aún existen y seguirán existiendo) y, finalmente, a avanzar con mejoras en la cohesión económica y social de las comunidades agrícolas españolas.

Al principio, una gran parte de la población rural se sintió amenazada por la tecnología y los nuevos métodos agrícolas. Sin embargo, el influjo de inmigrantes provenientes de los Balcanes, África y Asia proporcionó la mano de obra necesaria para los sectores de trabajo intensivo de la economía, incluidas las regiones agrícolas reestructuradas.

restructuring, intense demographic pressures, and an aversion for agricultural work.

The agricultural sector had to learn to survive in difficult conditions (which still exist and will continue to exist) and in the end move ahead with improvements, in both the economic and social cohesion of the Spanish farming communities.

Large parts of the rural population initially felt threatened by technology and new farming methods. The immigrant influx from the Balkans, Africa and Asia, however, provided the workforce necessary for the labor-intensive sectors of the economy, including the restructured agricultural regions and the fast developing specialized seasonal farming. Today, they have already started to form a “new agricultural class” in

GR

την Αφρική και την Ασία παρείχε το απαραίτητο εργατικό δυναμικό για τους τομείς εντατικής εργασίας της οικονομίας, όπως είναι οι αναδιαρθρωμένες αγροτικές περιοχές και η ραγδαία αναπτυσσόμενη εξειδικευμένη εποχική γεωργία. Σήμερα, έχουν ήδη αρχίσει να συγκροτούν μια «νέα αγροτική τάξη» σε πολλές αγροτικές περιοχές της Ισπανίας, η οποία προκαλεί το ενδιαφέρον όσον αφορά στις συνθήκες και τον τρόπο διαβίωσης της, καθώς επίσης στις νομοθετικές διεκδικήσεις τους και τους μεγαλύτερους μισθούς.

Η εξωστρέφεια αυτή της οικονομίας της Ισπανίας διαφοροποιεί τη χώρα από άλλες χώρες της λεκάνης της Μεσογείου, όπως π.χ. την Ελλάδα, και αν μη τι άλλο, οι επιτυχίες στις εξαγωγές προσφέρουν στους Ισπανούς μια σχετική “ηρεμία” και περηφάνια κάθε φορά που κλείνει μια νέα, μεγάλη συμφωνία συνεργασίας με μια χώρα του εξωτερικού.

Η τάση αυτή φαίνεται να είναι σταθερή και οι ειδικοί εκτιμούν ότι οι επιτυχίες αυτές δεν οφείλονται μόνο στον πραγματισμό της οικονομικής πολιτικής που ακολούθησαν οι Ισπανικές κυβερνήσεις, **αλλά κυρίως στον δυναμισμό των μεγάλων επιχειρήσεων**, ιδιαίτερα εκείνων που έχουν εστιάσει την προσοχή τους στη Λατινική Αμερική και στη Βόρεια Αφρική.

Οι εξαγωγές γεωργικών εφοδίων και τελικών προϊόντων είναι επίσης ένας τομέας όπου οι Ισπανικές επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να καινοτομήσουν και να διαφοροποιηθούν, τόσο από άποψη προϊόντος όσο και συσκευασίας. Τα τελευταία χρόνια έχουν υπάρξει πολλά παραδείγματα επιχειρήσεων στον τομέα

των τροφίμων οι οποίες έχουν αποσπάσει σημαντικά μερίδια αγοράς στο εξωτερικό, συνδυάζοντας τη χρήση των **παραδοσιακών πρώτων υλών** στην παραγωγή με ευρηματικές ενέργειες **μάρκετινγκ**, άριστα **δίκτυα πληροφοριών**, την ανάπτυξη **μακροχρόνιων σχέσεων εμπιστοσύνης**, και **πρωτοποριακές συσκευασίες**.

Με όλα αυτά τα όπλα, αλλά και την αυξανόμενη τάση για αυτάρκεια και μεγαλύτερη επισιτιστική ασφάλεια (μία από τις κύριες κοινωνικές προκλήσεις της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»), οι Ισπανοί είναι σε θέση να δημιουργήσουν ακόμα μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία και υψηλότερο περιθώριο κέρδους με γνώμονα την καλύτερη υγεία, τη φυσική ευεξία, και την ευχαρίστηση, παράγοντες που καθορίζουν τις προτιμήσεις των καταναλωτών στις αναπτυσσόμενες οικονομίες.

Επιπλέον, η Ισπανία, πολύ εύστοχα, έχει αναγνωρίσει εδώ και πολλά χρόνια τη δυναμική της ανάπτυξης Συνεργατικών Σχηματισμών Καινοτομίας, Έρευνας & Ανάπτυξης στους τομείς που ειδικεύονται στη βιομηχανία τροφίμων συνδυάζοντας τις Ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις και το ερευνητικό έργο και τα ακαδημαϊκά Ινστιτούτα με το ενδιαφέρον των μεγάλων βιομηχανιών για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών.

Έτσι, με αυτήν την υποδομή δημιουργείται μια αφθονία ευκαιριών (που αυξάνεται διαρκώς) για τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας σε πολλές κατηγορίες προϊόντων της γεωργίας, καθώς το παγκόσμιο ενδιαφέρον για υγιεινά τρόφιμα συνεχίζει να μεγαλώνει.

many agricultural areas of Spain today, which is attracting considerable interest in relation to their conditions and way of life, as well as in relation to their legislative needs and better wages.

The overall extroversion of its economy has distinguished Spain from other countries of the Mediterranean basin, such as Greece, and, if nothing else, **its exporting prowess provides the Spanish people with some “peace of mind” and a reason for pride** every time a new and ambitious project is agreed upon with another country.

This trend seems to be stable and experts are of the opinion that these successes are not only due to the pragmatism of the financial policy followed by Spanish governments, but mainly to the dynamism of the large companies, especially those that have focused on Latin America and North Africa.

Exports of agricultural supplies and final products is a sector in which Spanish companies have managed to innovate and differentiate

themselves, regarding both the final product and the packaging. Over recent years, there have been multiple examples of companies in the food sector that have carved out significant market shares abroad, combining the use of **traditional raw materials** during production with imaginative **marketing** activities, excellent **information networks**, the development of long-term **relations of trust, and innovative packaging**.

This arsenal, together with an increased tendency towards self-sufficiency and greater food security (one of the principal societal challenges of the **“Europe 2020” strategy**), has meant that the Spanish people are in a position to create even greater added value and higher profit margins, based on providing products promising better health, physical well-being, and pleasure, factors central in determining the consumer preferences of the developed economies.

Moreover, for a number of years now Spain has successfully recognized the dynamism stemming from the development of Innovation, Research

ES

y la agricultura de temporada especializada y de rápida evolución. Hoy en día, en muchas zonas agrícolas de España ya han empezado a formar una “nueva clase agrícola” que está atrayendo un interés considerable no por sus condiciones y forma de vida, sino también por sus necesidades legislativas y mejores salarios.

Esa extroversión general de la economía ha establecido una distinción entre España y otros países de la cuenca mediterránea, como Grecia, y como mínimo, sus habilidades de exportación aportan a la población española algo de “tranquilidad” y un motivo de orgullo cada vez que se cierra un proyecto de gran envergadura con un país extranjero.

Parece una tendencia estable y los expertos creen que el éxito no solo está derivado del pragmatismo de la política financiera que han seguido los gobiernos de España, sino principalmente del dinamismo de las grandes empresas, especialmente las que se han centrado en Latinoamérica y África del Norte.

El sector de las exportaciones de suministros y productos finales agrícolas es un sector en el que las empresas españolas han sido capaces de innovar y marcar la diferencia, tanto desde el punto de vista del producto final como en lo referente al packaging. En los últimos años, ha habido muchos ejemplos de empresas del sector alimentario que se han hecho con cuotas de mercado significativas en el extranjero

combinando el uso de materias primas tradicionales en la producción con actividades de marketing imaginativas, excelentes redes de información, el desarrollo de relaciones de confianza a largo plazo y un packaging innovador.

Este arsenal, junto con su marcada tendencia a la autosuficiencia y a una mayor seguridad alimentaria (uno de los principales desafíos sociales de la estrategia “Europa 2020”) han hecho que los españoles estén en la posición adecuada para crear aún más valor añadido y mejores márgenes de beneficios, basándose en el suministro de productos que garanticen más salud, bienestar físico y placer, factores centrales para determinar las preferencias de los consumidores en las economías desarrolladas.

Además, España lleva ya años identificando con acierto el dinamismo que se deriva del desarrollo de agrupaciones en materia de innovación, investigación y desarrollo en los sectores especializados de la industria alimentaria, combinando la financiación europea y el trabajo de investigación e instituciones académicas con el interés de las grandes empresas en implantar nuevas tecnologías.

Con esa infraestructura se abre un universo de oportunidades (que cada vez será mayor) para la creación de valor añadido en los productos agrícolas de múltiples categorías, especialmente cuando el interés global en alimentos seguros y saludables no deja de crecer.

and Development Clusters in specialized sectors of the food industry, combining European funding and the work of research and academic institutes with the interest of large companies in the implementation of new technologies.

With this infrastructure, a wealth of opportunities (which is ever growing) arise for the creation of added value in many categories of agricultural products, particularly given that global interest in safe and healthy foods continues to grow.

Exports of Agricultural Products

A key part in this trend is played by Spanish agricultural product exports, where the virtues of organization, extroversion, networking, and vertical integration are the principal characteristics distinguishing Spain from other countries and placing it high on the global ranking in this sector.

In contrast, as it is well known, the largest part of Greece's production in olive oil is still exported in bulk, mainly to Italy and Spain.

One might also note that Spain joined the European Community in 1986, whereas Greece has been a member since 1981.

Since joining, the Spanish have consistently followed a systematic and non-negotiable policy aiming to establish their olive oil as a dominant

GR

Εξαγωγές Γεωργικών Προϊόντων

Κυρίαρχο μερίδιο προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελούν οι εξαγωγές των ισπανικών γεωργικών προϊόντων, με τις αρετές την οργάνωση, την εξωστρέφεια, τη δικτύωση (networking), και την καθετοποίηση να αποτελούν τα κύρια χαρακτηριστικά που διαφοροποιούν την Ισπανία από τις υπόλοιπες χώρες και που την κατατάσσουν στις κορυφαίες παγκοσμίως στον τομέα αυτό.

Από την άλλη πλευρά, όπως είναι γνωστό, η Ελλάδα συνεχίζει να εξαγει κύμα το μεγαλύτερο κομμάτι της παραγωγής της σε ελαιόλαδο, κυρίως στην Ιταλία και την Ισπανία.

Ας μην ξεχνάμε ότι η Ισπανία έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το 1986 ενώ η Ελλάδα το 1981.

Έκτοτε, οι Ισπανοί ακολουθούν σταθερά μια συστηματική και αδιαπραγμάτευτη πολιτική με στόχο την καθιέρωση του ελαιόλαδου τους ως κυρίαρχο προϊόν παγκοσμίως, και κατάφεραν όλα αυτά τα χρόνια να χτίσουν μια πολύ σημαντική θέση. Δούλεψαν όχι με την λογική των επιδοτήσεων, όπως έγινε στην Ελλάδα, αλλά με τη λογική του ανταγωνιστικού προϊόντος, και φυσικά δικαιώθηκαν και συνεχίζουν να δράττουν καρπούς, αφού είναι οι πρώτοι που λαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με νέες ευκαιρίες και που κλείνουν συμφωνίες, οι οποίες επιτρέπουν περαιτέρω ανάπτυξη.

Το παράδειγμα της COMPO Expert Spain

Εργάζομαι σε μια πρωτοπόρα εταιρεία με αντικείμενο την εισαγωγή προϊόντων και υπηρεσιών στη διατροφική αλυσίδα. Το **COMPO Expert GROUP** ηγείται παγκοσμίως στον τομέα των ειδικών προϊόντων θρέψης (specialty fertilizers), για μια γεωργία που δίνει υπεραξία στα προϊόντα της και με χρήστες που σέβονται το περιβάλλον.

Τι έκανε λοιπόν τα τελευταία χρόνια η **COMPO EXPERT Ισπανίας** ώστε να εξασφαλίσει τη διατήρηση του εξαγωγικού ρυθμού της χώρας, με αυτήν την τάση προς την εξωστρέφεια, με αυτήν την τάση που στοχεύει στην ανάπτυξη;

- Ανέπτυξε μια προσέγγιση προς τον τελικό χρήστη (αγρότη) μέσω συγκεκριμένων ενεργειών και την εφαρμογή concept παρακολούθησης μεγάλων εκτάσεων, και αύξησε τους πόρους τη στιγμή που ο ανταγωνισμός μείωνε τον προϋπολογισμό και η εξυγίανση αποτελούσε προτεραιότητα.

Την ώρα ακριβώς που μειωνόταν η εγχώρια αγορά των αγροτικών εφοδίων, η Compo διεκδίκησε και πέτυχε **μεγαλύτερα μερίδια αγοράς** με ενέργειες pull, νέα προϊόντα, και ανάπτυξη μεθόδων CRM (Customer Relationship Management) που βασίζονται στην αμοιβαία κατανόηση, την **παροχή τεχνογνωσίας**, και τη **δέσμευση στην προσπάθεια** (όχι μόνο αυστηρά στο αποτέλεσμα).

product worldwide, and they have succeeded in establishing a very strong position over the years. Instead of trying to maximize subsidies, as was the case for Greece, they worked based on the premise of the **competitive product**, and they were vindicated, of course, and continue to reap the benefits, given that they are the first to receive information about opportunities and conclude agreements that will bring about further development.

The case of COMPO Expert Spain

I work in an innovative company whose object is the introduction of products and services in the agri-food chain. The **COMPO Expert GROUP** is an international leader in the field of specialty fertilizers for an agriculture that will give surplus value to its products and with users who respect the environment.

So what did **COMPO EXPERT Spain** do to ensure that it was in step with the country's exporting rhythm, with this trend towards extroversion, with this trend that leads to growth?

- It developed an approach towards the **final user (farmer)** through specific actions and the implementation of concepts for monitoring large areas, and it increased resources while our competition was decreasing budgets and consolidation was the order of the day.

Exportación de productos agrícolas

Un papel fundamental de esta tendencia lo juegan las exportaciones de productos agrícolas españoles, donde las virtudes de la organización, extroversión, networking e integración vertical son las principales características que distinguen a España de los demás países y la sitúan en un puesto elevado del ranking del sector.

Sin embargo, como es bien sabido, Grecia sigue exportando a granel la mayor parte de su producción de aceite de oliva, principalmente a Italia y España.

No hay que olvidar que España se unió a la Comunidad Europea en 1986, mientras que Grecia es miembro desde 1981.

Desde que se unieron, los españoles han seguido constantemente una política sistemática y no negociable destinada a convertir su aceite de oliva en un producto dominante a nivel mundial y han cosechado un gran éxito con el paso de los años, alcanzando una posición muy sólida. En lugar de tratar de maximizar los subsidios, como pasó en Grecia, trabajaron basados en la lógica del producto competitivo y, por supuesto, tuvieron su recompensa y siguen viendo los frutos, dado que son los primeros en recibir información sobre oportunidades y cerrar acuerdos que darán lugar a un mayor desarrollo.

ES

El caso de COMPO Expert Spain

Trabajo en una empresa innovadora que se dedica a la introducción de productos y servicios en la cadena agroalimentaria. El GRUPO COMPO Expert es líder internacional en el terreno de los fertilizantes especializados para una agricultura que dará una plusvalía a sus productos y con usuarios que respetan el medio ambiente.

¿Y qué hizo **COMPO EXPERT Spain** para asegurarse de que seguía el ritmo de exportación del país, con esa tendencia a la extroversión, con esa tendencia destinada al crecimiento?

- Desarrolló una aproximación al usuario final (el granjero) mediante acciones específicas y la implementación de conceptos para la monitorización de grandes áreas, y aumentó los recursos al tiempo que la competencia estaba reduciendo presupuestos y la consolidación estaba a la orden del día.

Pese al crecimiento negativo del mercado nacional en suministros agrícolas, Compo buscó y alcanzó mayores cuotas de mercado por medio de estrategias comerciales, nuevos productos y el desarrollo de métodos de Gestión de Relación con los Clientes basados en un entendimiento mutuo, ofreciendo know-how y compromiso con el intento (y no sólo con el resultado).

- Despite the negative growth of the domestic market in agricultural supplies, Compo sought and achieved larger market shares through pull strategies, new products, and the development of CRM (Customer Relationship Management) methods based on mutual understanding, **offering know-how** and **commitment to efforts** (not just to results).
- It set itself—not without huge effort—to change old business practices holding in countries of cooperation (*Spain acts as the hub for the Iberian Peninsula as well as North and West Africa*) and replace them with **new models of operation** demanding a **greater focus on sustainable development** in an extremely competitive environment.
- It took swift decisions which entailed—and entail—risks to growth in other countries, working on the basis that **“better a wrong decision at the right time than the right decision at the wrong time”** (*implying that in the end decisions may otherwise not be taken at all*) and was vindicated by the response of its collaborators.
- It approached foreign markets, not wielding prices and aggressive commercial policies, but based on the knowledge of our staff and the particular needs of each country, **promoting the difference in the value** of its services in relation to the product prices and also providing the correct information on successful examples and techniques from more developed countries, principally Spain.
- It participated systematically in **sectoral exhibitions**, focusing at the same time on transferring know-how to other fields and “minds”.
- **It aimed to influence the food chain and not just sell through traditional sales networks.** This is our standard practice and a systematic approach which shall endure in time and can be seen as the **password for the next decade.**
- The company has set – and keeps setting – a high standard for itself.

GR

- Προσανατολίστηκε – όχι χωρίς κόπο – στην αλλαγή φθαρμένων επιχειρηματικών μοντέλων (business models) στις χώρες συνεργασίας (καθώς η χώρα λειτουργεί ως κόμβος για την Ιβηρική χερσόνησο καθώς και την Βόρεια και Δυτική Αφρική) με νέα μοντέλα εργασίας που απαιτούν μεγαλύτερη επικέντρωση στην αειφόρο ανάπτυξη, σε ένα ιδιαίτερα ανταγωνιστικό περιβάλλον.
- Πήρε γρήγορα αποφάσεις που ενείχαν—και ενέχουν—ρίσκα για την ανάπτυξη και σε άλλες χώρες, ακολουθώντας τον κανόνα ότι «καλύτερα μια λάθος απόφαση στο σωστό χρόνο παρά μια ορθή απόφαση στο λάθος χρόνο» (υπονοώντας ότι τελικά μπορεί να καταλήξουμε να μη ρισκάρουμε να παίρνουμε καν αποφάσεις) και δικαιώθηκε βλέποντας την ανταπόκριση των συνεργατών της.
- Προσέγγισε αγορές του εξωτερικού όχι με την δύναμη των τιμών και των επιθετικών εμπορικών πολιτικών, αλλά με γνώμονα τη γνώση των συνεργατών μας και των ιδιαίτερων αναγκών κάθε χώρας, προβάλλοντας την **διαφορά της αξίας των υπηρεσιών** της σε σχέση με τις τιμές των προϊόντων αλλά και παρέχοντας τις σωστές πληροφορίες σχετικά με επιτυχημένα παραδείγματα και τεχνικές πιο ανεπτυγμένων χωρών, κυρίως της Ισπανίας.
- Συμμετείχε συστηματικά σε **εκθέσεις του Κλάδου** της, ενώ παράλληλα μετέφερε τεχνογνωσία σε άλλες περιοχές και “μυαλά”.
- Προσπάθησε να επηρεάσει την **τροφική αλυσίδα** και όχι απλά να πουλήσει στα παραδοσιακά δίκτυα πελατών. Αυτό αποτελεί πάγια τακτική μας και συστηματική προσέγγιση που αντέχει

στο χρόνο και μπορεί να θεωρηθεί το σύνθημα (**password**) για την **επόμενη δεκαετία.**

- Η εταιρεία έθεσε (και θέτει) υψηλά στάνταρντ για την ίδια.

Πάνω απ’ όλα:

*Είχα και έχω την τύχη να στηρίζομαι σε μια **Δημιουργική Ομάδα Ανθρώπων**, με ανοιχτά μυαλά, με όρεξη, με φιλοδοξίες, και με μεγάλες δυνατότητες να δημιουργούν παίρνοντας πρωτοβουλίες, και να μην ακολουθούν απλά, να μη μεμψιμοιρούν, να βλέπουν λύσεις εκεί που οι άλλοι βλέπουν προβλήματα, να προσπαθούν να παράξουν υπεραξίες προς τους συνεργάτες.*

Το μόνο που «αντιγράψαμε» ήταν η τάση που έχει αναπτυχθεί στην χώρα και αποτελεί θεμελιώδες χαρακτηριστικό:

Δημιούργησε επιχειρηματικές δραστηριότητες όχι μόνο μέσα αλλά και έξω από την χώρα, ειδικά θα μείνεις “έξω” από τη δουλειά!

Το κάναμε με επιτυχία, δημιουργώντας μέσα στην κρίση την μεγαλύτερη εταιρική οργάνωση στους κόλπους του **COMPO GROUP**. Θεωρούμε ότι το παράδειγμα αυτό θα ακολουθήσουν και άλλες οργανώσεις της **COMPO** ανά τον κόσμο και θα αποτελέσει το επιχειρηματικό μοντέλο που θα αντιμετωπίσει επιτυχώς όλα τα σημαντικά εμπόδια που υπάρχουν και θα υπάρχουν στον χώρο μας και που απαιτούν ευελιξία και λύσεις πέρα και έξω από την προηγούμενη εμπειρία και τα επιχειρηματικά στερεότυπα.

FROM RIGHT

Ramon Pelegri
Head of COMPO EXPERT SPAIN

Panos Chamakiotis

Ausias Marques
Sales Manager of COMPO
EXPERT SPAIN

Above all:

*I have had and still have the good fortune to be able to count on a **creative team of people**, with open minds and the enthusiasm, ambitions, and potential to create, through initiative rather than simply following, not complaining but seeing solutions where others see problems, aiming to produce surplus value for those they work with.*

The only thing we “copied” was the trend that has developed in the country and which constitutes a fundamental characteristic:

Create business not just in the country but outside it, otherwise you will be left “outside” the business!

We have accomplished this successfully, creating in a time of economic crisis the largest corporate organization within the folds of the COMPO GROUP. We believe that this example will be followed by other COMPO organizations around the world and it will constitute the business model with which to face all the difficult obstacles which we encounter in our sector and which require agility and solutions beyond and outside previous experience and business stereotypes.

ES

- Se preparó (no sin grandes esfuerzos) para cambiar el conglomerado de viejas prácticas de negocios en los países de cooperación (España actúa como núcleo de la Península Ibérica y de África del Norte y Occidental) con nuevos modelos operativos que exigían un mayor enfoque sobre el desarrollo sostenible en un ambiente extremadamente competitivo.
- Tomó decisiones rápidas que conllevaron (y conllevan) riesgos para el crecimiento en otros países, trabajando sobre la premisa de que “mejor una mala decisión en el momento correcto que una decisión correcta en un mal momento” (dando a entender que, si no, al final, puede que no se tomen decisiones) y fue recompensada con la respuesta de sus colaboradores.
- Abordó mercados extranjeros, sin valerse de los precios ni políticas comerciales agresivas, sino basándose en el conocimiento de nuestro personal y las necesidades especiales de cada país, promocionando la diferencia en el valor de sus servicios con relación a los precios de los productos, y proporcionando la información correcta sobre ejemplos y técnicas de éxito de países más desarrollados, principalmente España.
- Participó de forma sistemática en exposiciones del sector, centrándose al mismo tiempo en transferir know-how a otros terrenos y “mentes”.
- **Trató de ser influyente sobre la cadena alimentaria y no sólo vender a través de las redes de venta tradicionales.** Esta es nuestra práctica habitual y una aproximación

sistemática que perdurará en el tiempo y puede entenderse como la contraseña para los próximos diez años.

- La empresa marcó (y marca) un estándar elevado para sí misma.

Ante todo:

Tuve y tengo la gran suerte de poder contar con un equipo de personas creativas, de mente abierta y con el entusiasmo, la ambición y el potencial necesarios para la creación, a través de iniciativas en lugar de simplemente seguir la corriente, sin quejarse sino buscando soluciones allá donde otros ven problemas, destinadas a alcanzar una plusvalía para aquellos con los que trabajan.

Lo único que “copiamos” fue la tendencia que se ha desarrollado en el país y que constituye una característica fundamental:

Generar negocio no sólo en nuestro país sino fuera de él. ¡Si no, te quedarás “fuera” del negocio!

Fue todo un éxito y, en tiempos de crisis económica, creamos la mayor organización empresarial en el marco del GRUPO COMPO. Creemos que este ejemplo lo seguirán otras organizaciones de COMPO en todo el mundo y constituirá el modelo de negocio con el que sortear todos los grandes obstáculos a los que nos enfrentamos en nuestro sector y que requieren agilidad y soluciones más allá de la experiencia previa y los estereotipos de negocio.

AGRICULTURE TODAY IN **NORTH & WEST AFRICA:** RISKS AND CHALLENGES

After twenty years of working in agriculture in Greece covering various aspects (seeds, plant protection products, fertilizers), my professional "fate" has now led me to being responsible for a large region: that of the Mediterranean basin and the greater part of the African continent. This wide area presents all types of contrasts and challenges. From the greenhouses of Turkey, the olive groves and oil of Greece, the vines of Italy, the strawberries of Spain, to the melons of Tunisia, the citrus fruit of Morocco, and the cocoa trees of Cameroon.

My current position mainly requires me to associate with People from different cultures and backgrounds, which has allowed me to gain considerable experience in new agricultural production and to expand my professional as well as personal perspective. It has also given me cause for much thought on the sustainability of farming in these countries and regions of production, so I decided to share some of my experiences, thoughts, and suggestions through a series of articles, the first one of which refers to Northwest Africa.

The Ebola crisis and latest developments

What conclusions can we reach from the Ebola crisis in Africa and what is their significance regarding agriculture in Africa as well as our own industry?

- Special warnings from the Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO);
- Food restrictions and significant shortages in foods and other products (e.g. palm oil, cocoa, etc.);

- The enforcement of quarantine zones to prevent the spread of hemorrhagic fever, which causes such panic that citizens rush to procure as much food as possible;
- The restriction of commercial exchanges through ports, leading to a reduced supply of foods to several countries that import cereals, etc. to several countries that import cereals, etc.

GR

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ & ΔΥΤΙΚΗ ΑΦΡΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ: ΡΙΣΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

Η επαγγελματική μου «μοίρα» με έφερε μετά από 20 χρόνια ενασχόλησης με τη Γεωργία στην Ελλάδα από διάφορα πόστα (σπόρους, φυτοπροστατευτικά προϊόντα, λιπάσματα) να είμαι υπεύθυνος για μια μεγάλη περιοχή: αυτή της λεκάνης της Μεσογείου και του μεγαλύτερου μέρους της αφρικανικής ηπείρου. Η περιοχή αυτή παρουσιάζει κάθε είδους αντιθέσεις και προκλήσεις. Από τα θερμοκήπια της Τουρκίας, την ελιά και το λάδι της Ελλάδας, τα αμπέλια της Ιταλίας, τις φράουλες της Ισπανίας, έως τα πεπόνια της Τυνησίας, τα εσπεριδοειδή του Μαρόκου και τα κακαόδεντρα του Καμερούν.

Η θέση αυτή αφορά κυρίως στη συνύπαρξη με Ανθρώπους που προέρχονται από διαφορετικές κουλτούρες και περιβάλλοντα, το οποίο μου χάρισε σημαντική εμπειρία στις νέες γεωργικές παραγωγές και μου επέτρεψε να διευρύνω τους επαγγελματικούς

FR

L'AGRICULTURE D'AUJOURD'HUI DANS L'AFRIQUE DU NORD ET DE L'OUEST: RISQUES ET DÉFIS

Après avoir travaillé vingt ans dans le secteur agricole en Grèce sur différents aspects (semences, produits phytosanitaires, engrais), mon « destin » professionnel m'a amené à être désormais responsable d'une grande région: celle du bassin méditerranéen et celle de la plus grande partie du continent Africain. Cette vaste région regroupe tous les contrastes et défis. Dès les serres de Turquie, des olives et huiles de Grèce, des fraises d'Espagne jusqu'aux melons de Tunisie, aux agrumes du Maroc et aux cacaoyers du Cameroun.

Ma position actuelle est d'être principalement avec des personnes issues de différentes cultures et de différents milieux ce qui me permet d'acquérir une expérience considérable dans les nouvelles productions agricoles, de diversifier ma

In the last decade, however, there has been a counter-trend in Africa which remains strong. Its chief characteristics are:

- Multinational giants investing in the farming industry in Africa, showing the way forward for agricultural production for those countries.
- Purchases of large areas of land and investments in huge (by European standards) monocultures in order to secure a large-scale farming industry with parallel pressure on small independent farmers.

- Investing on the training of members of agricultural communities in order to increase crop productivity and to secure future labor resources with higher productivity levels.
- Utilization of the most productive cultivation methods by adopting new techniques and creating agricultural product networks.

It is no secret, after all, that two thirds of the agricultural land currently targeted for purchase/investment are in Africa.

What about farm hands?

During harvest periods, the demand for farm laborers is very high, given the labor-intensive nature of the work. This leads unfortunately to the exploitation of child labor under extremely harsh conditions. **“Most children love chocolate but there are some who loathe it”** is a common

GR

αλλά και προσωπικούς μου ορίζοντες. Μου δημιούργησε επίσης σκέψεις για την αειφορία της Γεωργίας σε όλες αυτές τις Χώρες-ζώνες παραγωγής. Αποφάσισα λοιπόν να μοιραστώ κάποιες από τις εμπειρίες, τους προβληματισμούς, και τις προτάσεις μου μέσα από μια σειρά άρθρων. Το πρώτο εξ' αυτών αναφέρεται στη Βορειοδυτική Αφρική.

Η Κρίση του ιού του Έμπολα και οι εξελίξεις

Σε ποια συμπεράσματα μπορούμε να οδηγηθούμε από την επιδημία του ιού Έμπολα στην Αφρική και τι σημασία έχει για τη Γεωργία της αλλά και τη δική μας βιομηχανία;

- Ειδικές προειδοποιήσεις από τον Οργανισμό Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (FAO).
- Περιορισμούς τροφίμων και σημαντικές ελλείψεις σε τρόφιμα και προϊόντα (π.χ. Φοινικέλαιο, Κακάο, κτλ.).
- Επιβολή ζωνών καραντίνας για τον περιορισμό της εξάπλωσης του αιμορραγικού πυρετού, κάτι που προκαλεί τέτοιο πανικό στους πολίτες ώστε σπεύδουν να προμηθευτούν ότι τρόφιμα μπορούν.
- Περιορισμό εμπορίου μέσω λιμανιών, κάτι που οδηγεί στη μείωση των προμηθειών τροφίμων σε αρκετές χώρες οι οποίες είναι εισαγωγείς δημητριακών, κλπ.

Την τελευταία δεκαετία, ωστόσο, εμφανίστηκε μια αντίρροπη τάση για την ήπιο που κρατάει έως και σήμερα με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Πολυεθνικοί κολοσσοί επενδύουν στο γεωργικό τομέα παραγωγής στην Αφρική δείχνοντας ξεκάθαρα το “μέλλον” της αγροτικής παραγωγής για τις χώρες αυτές.
- Αγορές μεγάλων εκτάσεων και επενδύσεις σε τεράστιες (για τα ευρωπαϊκά δεδομένα) μονοκαλλιέργειες ώστε να εξασφαλιστεί μεγάλη κλίμακας γεωργική παραγωγή με παράλληλη πίεση στα μικρά, ανεξάρτητα κτήματα.
- Επενδύσεις στην εκπαίδευση μελών των αγροτικών κοινοτήτων για αύξηση της αποδοτικότητας των καλλιεργειών αλλά και εξασφάλιση μελλοντικών εργατικών πόρων με μεγαλύτερη αποδοτικότητα.
- Αξιοποίηση των αποδοτικότερων καλλιεργητικών μεθόδων υιοθετώντας νέες τεχνικές και δημιουργώντας δίκτυα αγροτικών προϊόντων.

Εξάλλου, δεν είναι κρυφό ότι τα 2/3 της αγροτικής γης στο «στόχαστρο των αγορών/επενδύσεων» σήμερα βρίσκονται στη Μαύρη Ήπειρο.

Όσο για τα «Αγροτικά χέρια»;

Πριν πάμε στο κόστος, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι κατά τη διάρκεια της περιόδου συγκομιδής είναι έντονη η ανάγκη για εργατικά χέρια εξαιτίας της φύσης της εργασίας (υψηλής έντασης εργασία), κάτι που οδηγεί δυστυχώς και στη χρήση παιδική εργασίας κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες. **«Σχεδόν όλα τα παιδιά λατρεύουν τις σοκολάτες αλλά κάποια τις απεχθάνονται»**, όπως χαρακτηριστικά λέγεται για την κατάσταση αυτή για τα παιδιά που “εργάζονται” στις φυτείες κακάο.

saying that refers to the children who work on cocoa plantations.

At the same time, enormous pressure is exerted on producers to keep the labour cost low.

Is there anything positive behind all this?

The developing countries of Africa have a low debt level, an abundant supply of cheap labor (not in direct relation to productivity), attract significant levels of foreign investment and, finally, demonstrate significant growth. This enormous potential gives them good reason to look to the future with optimism and to overcome their weaknesses, such as the level of poverty, corruption, and social inequalities.

How can those of us involved in inputs into the agricultural process contribute to improving productivity and efficiency?

First, let's ponder on the following questions:

- How can a company active in the agri-food chain (a more fitting description than that of fertilizer manufacturer) contribute to maximizing crop harvests?

vision professionnelle et personnelle. Ça m'a également fait énormément réfléchir sur la durabilité de l'agriculture dans ces pays et dans ces régions de production, j'ai décidé alors de partager quelques-unes de mes expériences, de mes pensées et de mes propositions à travers une série d'articles. Le premier de ces articles concerne le Nord-Ouest d'Afrique.

La crise Ébola et les dernières évolutions

Quelles sont les conclusions que l'on peut tirer de la crise Ébola en Afrique, est-ce important pour l'agriculture en Afrique mais également pour notre propre industrie?

- Mise en garde spéciale de l'Organisation des Nations unies pour l'alimentation et l'agriculture (FAO);
- Restrictions alimentaires et importantes pénuries de denrées alimentaires et d'autres produits (par exemple l'huile de palme, cacao etc.);
- Mise en application de zones de quarantaines pour empêcher la diffusion de la fièvre hémorragique qui crée une telle panique que les citoyens se précipitent pour se procurer autant de vivres que possible;

FR

- Limitations des échanges commerciaux dans les ports, entraînant une réduction dans l'approvisionnement en vivres dans de nombreux pays qui importent des céréales etc.

Cependant, au cours de la dernière décennie, il y a une tendance inverse qui demeure forte en Afrique. Ses principales caractéristiques sont:

- Les grandes multinationales qui investissent dans le secteur agricole en Afrique montrent à ces pays la voie à suivre concernant les productions agricoles.
- L'achat de vastes étendues de terrains et d'investissement dans d'immenses monocultures (selon les normes européennes), afin d'assurer une grande exploitation agricole avec une pression parallèle sur les petits agriculteurs indépendants.
- Des investissements dans la formation des membres de la communauté agricole pour accroître la productivité des cultures et protéger les futures ressources humaines avec de haut niveau de productivité.
- L'utilisation de méthodes de culture plus productives adoptant de nouvelles techniques et, la création de réseaux de produits agricoles.

Après tout, ce n'est pas un secret que les deux tiers des terres agricoles qui se trouvent en Afrique sont actuellement à des fins d'achats et d'investissements.

- Can we introduce or further promote new harvesting methods to replace “Traditional Farming”, which requires a lot of labor working in extremely harsh conditions, given the huge areas involved and the pressing demands for profit maximization from a work force that has not yet attained the level of other, more developed countries?
- Where do the interests of the farmers, the industry, and the environment meet with the improvement of the working conditions of the work force?

Let's see if we can solve one of these problems. As we know well from examples in the developed world, the overuse of fertilizers without the specialists' know-how has led to pollution of the soil and water resources in some areas.

On the other hand, in most of Sub-Saharan Africa these fertilizers are used less frequently and “traditional” fertilizers are still applied, in addition to traditional methods which, together with the lack of soil analysis (and therefore knowledge of the real requirements in nutrients), have led

to the removal of nutrients from the soil which are not replaced by other crops, thus resulting in lower returns.

From our side, then, the innovation of slow release fertilizers presents itself as one of the solutions to the problem of soil infertility and crop productivity.

The use of slow release fertilizers means a reduction in the number of fertilizer applications, and by extension a reduction in costs and labor

GR

Ταυτόχρονα ασκούνται έντονες πιέσεις στους παραγωγούς ώστε να διατηρήσουν πολύ χαμηλά το εργατικό κόστος.

Υπάρχει όμως κάτι αισιόδοξο πίσω απ' αυτό;

Οι αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής έχουν χαμηλό επίπεδο χρέους, μεγάλο μέγεθος φθηνού εργατικού δυναμικού (όχι σε άμεση σχέση με την αποδοτικότητα), σημαντική προσέλκυση ξένων επενδύσεων και, τέλος, σημαντική ανάπτυξη. Οι τεράστιες αυτές προοπτικές τους επιτρέπουν να αντικρίζουν το μέλλον με αισιοδοξία και να ξεπεράσουν τις αδυναμίες τους, όπως το επίπεδο της φτώχειας, τη διαφθορά, και τις κοινωνικές ανισότητες.

Πώς μπορούμε όλοι εμείς που ασχολούμαστε με τις εισροές των καλλιεργειών να συμβάλλουμε ώστε να βελτιωθούν η παραγωγικότητα και η αποδοτικότητα;

Ας απαντήσουμε πρώτα στα παρακάτω ερωτήματα:

- Πως μπορεί μια εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο της διατροφικής αλυσίδας (ένας ορισμός που αρμόζει περισσότερο από αυτόν της επεξεργασίας παραγωγής και εμπορίας λιπασμάτων) να συμβάλει στη μεγιστοποίηση της σοδειάς των καλλιεργειών;
- Μπορούμε να εισάγουμε ή να προωθήσουμε περαιτέρω νέες μεθόδους συγκομιδής στη θέση της «Παραδοσιακής Γεωργίας» που απαιτεί πολλά εργατικά χέρια κάτω από εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις πολύ μεγάλες

εκτάσεις και τις απαιτήσεις για τη μεγιστοποίηση του κέρδους από ένα εργατικό δυναμικό που δε βρίσκεται ακόμα στο επίπεδο άλλων, πιο ανεπτυγμένων χωρών;

- Συμβαδίζουν τα συμφέροντα των γεωργών, της βιομηχανίας, και του περιβάλλοντος με τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας του ανθρώπινου δυναμικού;

Ας δούμε πώς μπορούμε να βοηθήσουμε εμείς σε ένα από αυτά τα προβλήματα.

Όπως ήδη γνωρίζουμε από τη πλευρά του ανεπτυγμένου κόσμου, η υπερβολική χρήση λιπασμάτων χωρίς την τεχνογνωσία από ειδικούς οδήγησε σε κάποιες περιοχές στη ρύπανση του εδάφους και την καταστροφή των υδάτινων πόρων.

Από την άλλη πλευρά, στο μεγαλύτερο τμήμα της υποσαχάρι-ας Αφρικής παρατηρείται μειωμένη χρήση τους με εφαρμογή «παραδοσιακών» λιπασμάτων, και μάλιστα με συμβατικές μεθόδους, που σε συνδυασμό με την απουσία ανάλυσης των εδαφών (άρα και έλλειψη γνώσης για τις πραγματικές ανάγκες σε θρεπτικές μονάδες) οδηγούν σε απομάκρυνση των θρεπτικών στοιχείων από το έδαφος που δεν αναπληρώνονται από τις καλλιεργείες, κάτι που οδηγεί στην υποβάθμιση της γης και κατ' επέκταση στην μείωση της απόδοσης.

Συνεπώς, από πλευράς των δικών μας δραστηριοτήτων, η καινοτομία των λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης παρουσιάζεται ως μία από τις λύσεις στο πρόβλημα αυτό της γονιμότητας των εδαφών και της απόδοσης των καλλιεργειών.

requirements. Imagine large areas of tropical cultivation using products providing a controlled release of nutrients over 6 or 12 or 16 months... The result will be combined **benefits to the conditions of cultivation as well as the environment and the upgrading of the conditions and productivity of labor.**

What could be a more reliable and effective solution in African countries with such characteristics than making nutrients available to plants in a constant and continuous flow

according to their real requirements?

Naturally, in order to achieve the **correct nutrition/fertilizing**, the appropriate parameters need to be calculated:

- appropriate fertilizer for the soil and crop
- amounts to be added each time
- method and timing of application.

The proper application of the plant nutrition management program by specialists in plant nutrition, taking into account all the parameters,

FR

Qu'en est-il de la main d'œuvre agricole?

Pendant les périodes agricoles, la demande de la main d'œuvre agricole est très élevée et ce à cause de l'importante main-d'œuvre que nécessite ce travail. Cela conduit malheureusement à l'exploitation du travail des enfants dans des conditions extrêmement difficiles. L'adage courant « la plupart des enfants aiment le chocolat mais il y en a d'autres qui le détestent » fait allusion aux enfants qui travaillent dans des plantations de cacao.

Dans le même temps, d'énormes pressions sont exercées sur les producteurs afin de garder le coût de la main d'œuvre basse.

Y-a-t-il quelque chose de positif derrière tout cela ?

Les pays en développement d'Afrique ont un faible niveau d'endettement, une offre de main-d'œuvre à bon marché abondante (sans relation directe avec la productivité), attirent d'importants investissements étrangers et font enfin preuve d'une importante croissance. Cet énorme potentiel leur donne une bonne raison d'envisager un futur positif, de surmonter leurs faiblesses telles que le niveau de pauvreté, la corruption et les inégalités sociales.

Comment ceux qui sont impliqués dans les intrants de la production agricole peuvent améliorer sa productivité et son rendement ?

Penchons-nous d'abord sur les questions suivantes:

- Comment une entreprise active dans la chaîne agro-alimentaire (une description plus appropriée que ceux des fabricants d'engrais) contribue à tirer le meilleur des récoltes?
- Pouvons-nous introduire ou promouvoir d'avantage des nouvelles méthodes de récolte pour remplacer « l'agriculture traditionnelle » qui nécessite beaucoup de mains-d'œuvre travaillant dans des conditions extrêmement difficiles, compte tenu des vastes zones impliquées et des demandes pressantes de maximisation du profit d'une main-d'œuvre qui n'a pas encore atteint le niveau d'autres pays plus développés?
- Les intérêts des agriculteurs, du secteur et de l'environnement agricole vont-ils de pair avec l'amélioration des conditions de travail de la main-d'œuvre?

Voyons maintenant si nous pouvons résoudre un de ces problèmes. Comme nous le savons très bien selon les exemples pris dans les pays développés, l'usage excessif d'engrais sans la connaissance des spécialistes a conduit dans certaines régions, à la pollution du sol et des ressources en eau.

D'autre part, dans la plupart des pays de l'Afrique Subsaharienne, ils en utilisent moins et les engrais « traditionnels » sont toujours appliqués. Ils utilisent néanmoins des méthodes classiques qui conjointement au manque d'analyse des sols (et par conséquent, la connaissance réelle des besoins en

GR

Η χρήση λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης, μπορεί να συνεισφέρει άμεσα στη μείωση του αριθμού εφαρμογών λίπανσης και κατ' επέκταση να μειώσει το κόστος και τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό.

Ας φανταστούμε μεγάλες εκτάσεις τροπικών καλλιεργειών με χρήση προϊόντων ελεγχόμενης αποδέσμευσης λιπαντικών στοιχείων σε 6, ή σε 12, ή σε 16 μήνες...

Το αποτέλεσμα θα ήταν συνδυαστικά ικανοποιητικό τόσο ως προς τις καλλιεργητικές συνθήκες, όσο και ως προς το περιβάλλον, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών και αποδοτικότητας των εργατικών χεριών.

Τι ποιο αξιόπιστο και αποτελεσματικό στις Αφρικανικές χώρες με τα παραπάνω χαρακτηριστικά, από το να μπορούμε να διαθέτουμε τα θρεπτικά στοιχεία με σταθερή και συνεχή ροή στα φυτά ανάλογα με τις πραγματικές τους απαιτήσεις;

Φυσικά, για να επιτευχθεί ο στόχος της Ορθής Θρέψης/Λίπανσης, θα πρέπει να έχουν υπολογιστεί οι παράμετροι όπως:

- η επιλογή του κατάλληλου για το έδαφος και την καλλιέργεια λιπάσματος
- ο έλεγχος των ποσοτήτων που προστίθενται κάθε φορά, καθώς και
- ο τρόπος και ο χρόνος εφαρμογής τους.

Για τη μεγιστοποίηση των αποτελεσμάτων στις τροπικές καλλιέργειες είναι απαραίτητη η σωστή εφαρμογή του προγράμματος διαχείρισης της θρέψης των φυτών, από ειδικούς στη θρέψη των φυτών που θα λάβουν υπόψη τους όλες τις παραμέτρους.

Η **COMPO** αποτελεί μία από τις εταιρείες με το υψηλότερο επίπεδο τεχνογνωσίας, υπευθυνότητας, κουλτούρας εξωστρέφειας, γεωγραφικής εξάπλωσης, και μετάδοσης καινοτόμων τεχνολογιών, στοιχεία που σε συνδυασμό με τα προϊόντα της, τα οποία είναι αποτέλεσμα πρωτοποριακών ερευνών που πραγματοποιούνται σε νέες αγροτικές περιοχές, την καθιστούν τον πλέον κατάλληλο συνεργάτη για τον σκοπό αυτό.

Και αναρωτιέμαι:

Δεν αξίζει κανείς να επενδύσει στην προώθηση της τεχνολογίας αυτής;

Δεν αξίζει να προσπαθήσουμε να ενσωματώσουμε αυτήν την τεχνολογία και αντίληψη στην καθημερινή πρακτική, αντικαθιστώντας τη συμβατική λίπανση μέσα στα επόμενα χρόνια;

Δεν αξίζει να συμβάλουμε, εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει, στην αύξηση της αποδοτικότητας για τους επενδυτές; Δεν αξίζει να έχουμε παράλληλα ως πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση των συνθηκών του εργατικού δυναμικού που εργάζεται κάτω από αντίξοες συνθήκες τόσο στις εντατικές καλλιέργειες όσο και στα μικρά και μεσαία αγροκτήματα, τα οποία αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της παραγωγικής βάσης, ώστε να υπάρχει αρμονία στον κλάδο;

**Μέσα μου έχω δώσει την απάντηση.
ΑΞΙΖΕΙ!**

is essential so as to maximize the results in tropical cultivations.

COMPO is one of the companies with the highest levels of knowledge and expertise, responsibility, a culture of extroversion, geographical expansion, and transfer of innovative technologies Combined with its products, which are the result of cutting-edge research conducted in new agricultural areas, these elements make COMPO the most appropriate partner for this purpose.

And I ask myself:

- Is it not worth investing to promote this technology?
- Is it not worth trying to incorporate this technology and concept into everyday farming practice, replacing conventional fertilizers over the next few years?
- Is it not worth contributing, in total or in part, to an increased productivity for the investors? Is it not worth to have our principal motive be the parallel improvement in the working conditions of the labor force, both on large intensive crops and on small and medium farms, which represent the backbone of production, so as to bring harmony to the sector?

And I answer myself:

IT IS WORTH IT!

FR

nutriments) a conduit à l'élimination des nutriments dans le sol qui ne sont pas remplacés par d'autres cultures, cette dégradation du sol entraînent des rendements inférieurs.

De notre point de vue, l'innovation d'engrais à libération lente se présente alors comme une des solutions aux problèmes de l'infertilité du sol et de la productivité des cultures. L'utilisation d'engrais à libération lente signifie une réduction dans le nombre d'application d'engrais et, par conséquent, une diminution du coût et du besoin de la main d'œuvre. Imaginez de vastes étendues de culture tropicale utilisant des produits fournissant une libération contrôlée des nutriments sur 6, 12 ou 16 mois... Ces résultats seront combinés aux bénéfices des conditions de culture ainsi qu'à l'environnement, l'amélioration des conditions et de la productivité des ouvriers.

Quelle solution serait plus fiable et plus efficace dans les pays d'Afrique qui présentent de telles caractéristiques comme la mise à disposition constante et continue des nutriments pour les plantes selon leurs besoins réels ?

Naturellement, pour parvenir à une bonne nutrition et un arrosage avec engrais correct, les paramètres appropriés doivent être calculés:

- Engrais approprié pour le sol et la culture
- Dose à ajouter chaque fois
- Méthode et moment d'application.

L'exécution appropriée du programme de gestion de la nutrition des plantes par les spécialistes en nutrition des plantes et prenant en considération tous les paramètres, est essentielle pour maximiser les résultats dans les cultures tropicales.

COMPO fait partie des entreprises ayant le plus haut niveau de connaissances, de responsabilité, d'extraversion culturelle, d'expansion géographique et de transfert de technologies novatrices. Ces éléments combinés à ses produits, qui sont le résultat de recherches de pointe menées dans de nouvelles régions agricoles, font de COMPO l'associé le plus approprié pour cet objectif.

Je me suis alors demandé:

N'est-il pas utile d'investir afin de promouvoir cette technologie?

N'est-il pas utile d'essayer d'incorporer cette technologie et ce concept aux techniques agricoles quotidiennes en remplaçant les engrais classiques au cours des prochaines années ?

N'est-il pas utile que nous contribuions totalement ou partiellement, à l'augmentation de la productivité pour les investisseurs. N'est-il pas utile d'avoir comme but principale l'amélioration parallèle des conditions des travailleurs, aussi bien sur les grandes cultures intensives que sur les petites et moyennes exploitations agricoles, qui représentent l'épine dorsale de la production, de manière à amener de l'harmonie dans le secteur ?

Et je me suis dit:

OUI ! Ç'EST UTILE !

ITALY AGRICULTURE 360° OR, IF YOU WOULD PREFER, ITALY AT THE GATES OF ITS AGRICULTURAL FUTURE

Italy is not just the country of fashion and amazing cuisine, of heavy industry and tourism. It is also one of the most important agricultural areas in the world, with a variety of crops, an export culture, and using innovative and technologically advanced means of agricultural production.

20 regions - 20 different “countries” blend in a nation. This is Italy!

Different landscapes, cultures and traditions, yet always healthy and authentic products, in search of which the farmers are motivated to invest in new and advanced technologies, despite any difficulties.

The Italian people have a great opportunity to achieve further development by increasing the “agri-food” **Made in Italy**. Although the number of farms has decreased dramatically over the last decade (-32%), with smaller farms of less than 10 hectares having almost disappeared in favor of larger ones, modern agriculture provides farmers with interesting opportunities to grow their businesses.

According to the last national census, there are 1,620,000 farms in Italy. The great variety of Italian agricultural products is due to the country’s diversified land: intensive, large production taking

place in the northern regions and extremely small production in the mountainous areas of the South.

The great diversification of the land, its longitudinal position, the presence of mountains, and a climate which varies significantly between the North and the South – cold and snowy winters and hot and humid summers in the North, mild winters and very hot summers – are the reasons behind this great variety of crops in Italy.

Of the total agricultural land, 29% is occupied by grains, 3% by industrial crops, 2% by horticulture,

GR

ΙΤΑΛΙΑ, ΓΕΩΡΓΙΑ 360° Ή ΑΛΛΙΩΣ Η ΙΤΑΛΙΑ ΣΤΟ ΚΑΤΩΦΛΙ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Η Ιταλία δεν είναι μόνον η χώρα της μόδας και της καταπληκτικής κουζίνας, της βαριάς βιομηχανίας και του τουρισμού. Είναι επίσης μια από τις σημαντικότερες αγροτικές περιοχές παγκοσμίως με ποικίλες καλλιέργειες, εξαγωγική κουλτούρα, και τη χρήση καινοτόμων και τεχνολογικά προηγμένων μέσω αγροτικής παραγωγής.

20 διαφορετικές περιοχές: 20 διαφορετικές «χώρες» σε ένα έθνος. Αυτή είναι η Ιταλία!

Διαφορετικά τοπία, κουλτούρες και παραδόσεις, αλλά πάντα γνώση υγιεινά γεωργικά προϊόντα, η εξασφάλιση των οποίων παρακινεί τους αγρότες να επενδύουν σε σύγχρονες και προηγμένες τεχνολογίες, παρά τις όποιες δυσκολίες.

IT

ITALIA, AGRICOLTURA A 360°, O MEGLIO, L'ITALIA ALLE PORTE DELL'AGRICOLTURA DEL FUTURO

L'Italia non è solo il paese della moda e delle delizie gastronomiche, dell'industria pesante e del turismo; è anche uno dei territori agricoli più importanti al mondo. L'agricoltura italiana, dedita all'esportazione, si caratterizza per la grande varietà di colture e per l'utilizzo di mezzi innovativi e tecnologicamente avanzati.

20 regioni: 20 diversi “paesi” racchiusi in una nazione. Questa è l'Italia!

Paesaggi, culture e tradizioni eterogenee, e ancora, la ricerca del prodotto agricolo sano e genuino che spinge gli agricoltori ad investire, nonostante le difficoltà, in moderne e avanzate tecnologie.

5% by vineyards, 9% by olive trees, 1% by citrus trees, and 3% by fruit trees. The northern part of Italy produces mainly cereals, rice, sugar beets, soy, meat, fruit, and dairy products, while in the southern part there are greenhouses, wheat, vineyards, and citrus fruit.

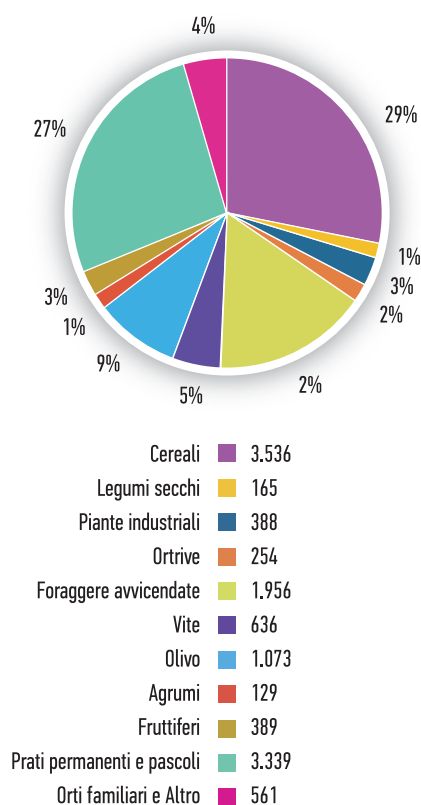
Nowadays, only a few young people engage in rural activities. Only 10% of farm owners are younger than 40 years old, while 73% of them are over 50 years old. This indicates a weakness in national agriculture, since younger owners are usually those with a propensity to invest on innovation, a key points for the future of the sector.

So, how can young farmers in Italy increase their activities?

The modern farmer has quite a different approach compared to the past. Let us forget the idea of the lonely farmer with the straw hat and the rake.

Farmers today use the Internet and stay in contact with the world!

Superficie investita per principal coltivazioni (%), 2013

Cereali	3.536
Legumi secchi	165
Piante industriali	388
Ortrive	254
Foraggere avvicendate	1.956
Vite	636
Olivo	1.073
Agrumi	129
Fruttiferi	389
Prati permanenti e pascoli	3.339
Orti familiari e Altro	561

FONTE: ISTAT

GR

Οι Ιταλοί έχουν μια πολύ καλή ευκαιρία να αναπτυχθούν ακόμα περισσότερο αυξάνοντας την παραγωγή «αγρο-τροφίμων» **Made in Italy**. Αν και ο αριθμός των γεωργικών εκμεταλλεύσεων μειώθηκε δραστικά τα τελευταία 10 χρόνια (-32%), με τα μικρότερα κτήματα των λιγότερων από 10 εκταρίων να έχουν σχεδόν εξαφανιστεί προς όφελος των μεγαλύτερων, η Σύγχρονη Γεωργία παρέχει στους αγρότες ενδιαφέρουσες προοπτικές ανάπτυξης της επιχείρησής τους.

Σύμφωνα με την τελευταία εθνική απογραφή, στην Ιταλία υπάρχουν 1.620.000 αγροκτήματα. Η μεγάλη ποικιλία στο είδος των γεωργικών προϊόντων που προσφέρει η ιταλική γη οφείλεται στα διαφοροποιημένα εδάφη της: εντατικές καλλιέργειες στο Βορρά έναντι μικρών αγροτικών επιχειρήσεων στις ορεινές ζώνες του Νότου.

Η μεγάλη ποικιλία των εδαφών, το γεωγραφικό μήκος, οι παρουσίες ορεινών περιοχών, και το κλίμα που διαφέρει σημαντικά ανάμεσα στο Βορρά και στο Νότο – κρύοι και χιονισμένοι χειμώνες και ζεστά και υγρά καλοκαίρια στο Βορρά, ήπιοι χειμώνες και πολύ καυτά καλοκαίρια στο Νότο – είναι ο λόγος που υπάρχει αυτή η μεγάλη ποικιλία καλλιεργειών στην Ιταλική γη.

Από την συνολική επιφάνεια γεωργικής χρήσης, τα δημητριακά

καταλαμβάνουν το 29%, οι βιομηχανικές καλλιέργειες το 3%, τα κηπευτικά το 2%, οι αμπελώνες το 5%, τα ελαιόδεντρα το 9%, τα εσπεριδοειδή το 1%, και τα καρποφόρα δέντρα το 3%. Το βόρειο τμήμα της Ιταλίας παράγει κυρίως δημητριακά, ρύζι, ζαχαρότευτλα, σόγια, κρέας, φρούτα, και γαλακτοκομικά προϊόντα, ενώ στο νότιο τμήμα υπάρχουν θερμοκήπια, σιτάρι, αμπέλια, και εσπεριδοειδή.

Στις μέρες μας εξακολουθούν να είναι ελάχιστοι οι νέοι που ασχολούνται με τη γεωργία. Μόλις το 10% των κατόχων γεωργικών επιχειρήσεων είναι ηλικίας μικρότερης των 40 ετών, ενώ το 73% είναι άνω των 50 ετών. Το στοιχείο αυτό αντιπροσωπεύει μια αδυναμία της εθνικής γεωργίας, δεδομένου ότι η ηλικία των ιδιοκτητών έχει άμεση σχέση με τη διάθεση να επενδύσουν σε καινοτομίες, οι οποίες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξη του τομέα.

Πώς μπορούν λοιπόν οι νέοι αγρότες στην Ιταλία να αυξήσουν τις δραστηριότητές τους;

Η προσέγγιση του σύγχρονου αγρότη είναι αρκετά διαφορετική σε σύγκριση με το παρελθόν. Ας ξεχάσουμε την εικόνα του μοναχικού αγρότη με το ψάβινο καπέλο και την τσουγκράνα: οι αγρότες του σήμερα σερφάρουν στο διαδίκτυο και έρχονται σε επαφή με τον κόσμο!

Conduttori di azienda agricola per classe di età (Istat 2010)

Età conduttore	2010		2000*	
	Conduttori	% sul totale	Conduttori	% sul totale
Sotto i 50 anni	447.070	27,58%	695.438	26,80%
di cui sotto i 35 anni	82.111	5,07%	133.959	5,16%
di cui sotto i 40 anni	161.716	9,98%	273.182	10,53%
Oltre i 50 anni	1.173.814	72,42%	1.899.387	73,20%
di cui oltre 65 anni	603.386	37,22%	977.538	37,67%
TOTALE	1.620.884	100	2.594.825	100%

Young farmers are informed and expand their knowledge on the subject. Terms such as “precision farming”, “GPS”, “digital agriculture”, “remote farming”, etc. are used ever more frequently. This is proved by research on agriculture conducted in cooperation with international research institutes.

Let us take a look at some figures:

- 95.6% of all farms manage their activities via the internet and online databases.
- 61% of farmers use the internet daily for issues concerning their work (e.g. weather

forecast: 35.2%, technical information 18.5%, market prices: 11.2%, etc.).

- Farmers are very interested in modern technologies (50.8%: custom applications on the use of plant protection products and fertilizers, 43%: drones: 39,3%: crop monitoring sensors, etc.).

Recently, unmanned vessels (drones) have been introduced in agriculture. They can fly very close to the crops (at a height of 20–70 meters) and, thanks to a sophisticated array of sensors (e.g. camcorders, multispectral sensors, GPS,

IT

Gli italiani hanno una grande opportunità per incrementare ulteriormente il prodotto agroalimentare made in Italy. Sebbene il numero di imprese agricole sia diminuito drasticamente negli ultimi dieci anni (-32%), con la quasi scomparsa delle aziende di dimensioni inferiori ai 10 ettari a favore di quelle più estese, l'agricoltura moderna offre interessanti possibilità di incrementare il proprio business.

Secondo l'ultimo censimento nazionale, l'Italia conta 1,620,000 imprese agricole. L'elevata diversificazione dell'offerta italiana di prodotti agricoli è dovuta al territorio: produzioni intensive ed estese al nord e, di contro, realtà estremamente piccole in zone montagnose al sud.

L'elevata diversificazione del territorio, la posizione longitudinale, la presenza delle montagne e il clima che varia in maniera significativa da nord a sud (inverni freddi e nevosi ed estati calde e umide al nord, inverni miti ed estati torride al sud) fanno sì che vi sia un'ampia varietà di colture.

Le principali coltivazioni che occupano la superficie agricola italiana sono: cereali (29%), colture industriali (3%), orticole (2%), vite (5%), olivo (9%), agrumi (1%), fruttiferi (3%). Il nord Italia produce principalmente cereali, riso, barbabietola da zucchero, soia, carne, frutta e prodotti caseari, mentre il sud è dedicato a colture in serra, grano, vite e agrumi.

Oggigiorno, sono pochi i giovani che decidono di investire in agricoltura; solo il 10% degli imprenditori agricoli ha un'età inferiore ai 40 anni, mentre il 73% è over 50. Questa tendenza non può che rappresentare una debolezza nel settore agricolo, poiché sono le giovani leve quelle più propense ad investire in innovazione, punto chiave per l'agricoltura del futuro.

Come possono, dunque, i giovani agricoltori incrementare la loro attività?

L'agricoltore moderno ha un approccio completamente diverso rispetto al passato, dimentichiamo l'idea del contadino solitario con forca e cappello di paglia, gli agricoltori di oggi utilizzano internet e sono in contatto con il mondo!

L'agricoltore, oggi, si informa e approfondisce la propria conoscenza in materia. Termini come “agricoltura di precisione”, “GPS”, “agricoltura digitale”, “controllo remoto” ecc. sono sempre più frequentemente utilizzati. Lo dimostra una ricerca sull'agricoltura realizzata in collaborazione con istituti di ricerca internazionali.

Diamo un'occhiata ad alcune cifre:

- Il 95,6% del totale delle aziende agricole gestisce la propria attività con internet e database on line.

Use of drones for field surveillance in Sicily, Italy.

magnetometers, etc.), they can be configured to monitor crops and make high resolution scans at a significantly lower cost to satellite images.

The so-called “Precision Agriculture”, which consists of using different types of instruments to optimize the yield of the crops, is widespread and popular among farmers and is expected to “take off” in the coming years.

Moreover, Precision Agriculture offers Italian farmers the opportunity to use modern technologies such as satellite mapping of the crops, sensors, and GPS systems, which allow them to collect accurate information on the state of their crops, characteristics of the soil, such as topography, organic content, humidity levels, chlorophyll and Nitrogen, pH, K, Mg, etc., that is everything which optimizes the management of the crops and reduces the overall cost.

Regarding fertilization, this practice enables farmers to, for example, calculate and diversify the percentage of special fertilizers in accordance with the actual needs of the plants, thanks to the information obtained by the GPS at the sampling zone. Our environmental impact (e.g. nitrogen leaching restriction) is thus reduced.

GR

Οι σύγχρονοι γεωργοί ενημερώνονται διαρκώς και εμβαθύνουν τις γνώσεις τους πάνω στο αντικείμενό τους. Όροι όπως «γεωργία ακρίβειας», «GPS», «ψηφιακή γεωργία», «remote farming» (διαχείριση εξ' αποστάσεως), κτλ. χρησιμοποιούνται όλο και πιο συχνά τα τελευταία χρόνια, όπως αποδεικνύουν έρευνες για τη γεωργία που πραγματοποιούνται σε συνεργασία με διεθνή κέντρα ερευνών.

Ας δούμε μερικά στοιχεία:

- Το 95,6% των γεωργικών επιχειρήσεων διαχειρίζονται τις δραστηριότητές τους μέσω του διαδικτύου και σε απευθείας σύνδεση με τράπεζες δεδομένων.
- Το 61% των γεωργών χρησιμοποιούν το διαδίκτυο καθημερινά για πληροφορίες σχετικά με την εργασία τους (π.χ. πρόγνωση καιρού: 35,2%, τεχνικές πληροφορίες 18,5%, τιμές αγοράς 11,2%, κτλ.).
- Οι σύγχρονες τεχνολογίες αποτελούν αντικείμενο μεγάλου ενδιαφέροντος μεταξύ των γεωργών (50,8%: προσαρμοσμένες εφαρμογές σχετικά με τη χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων και προϊόντων θρέψης, 43%: drones; 39,3%: αισθητήρες για την παρακολούθηση των καλλιεργειών, κτλ.).

Πρόσφατα έχει εισαχθεί η χρήση επανδρωμένων σκαφών (drones) στην γεωργία, τα οποία μπορούν να πετούν σε μικρή απόσταση από τις καλλιέργειες (σε ύψος 20–70 μέτρων), και χάρη σε μια προηγμένη σειρά αισθητήρων (π.χ. βιντεοκάμερες,

πολυφασματικοί αισθητήρες, GPS, μαγνητόμετρα, κτλ.), μπορούν να ρυθμιστούν έτσι ώστε να παρακολουθούν τις καλλιέργειες και να κάνουν ανιχνεύσεις υψηλής ανάλυσης με πολύ χαμηλότερο κόστος σε σχέση με τις δορυφορικές εικόνες.

Η λεγόμενη «Γεωργία Ακρίβειας», η οποία χαρακτηρίζεται από τη χρήση μιας ποικιλίας εργαλείων προκειμένου να βελτιστοποιηθεί η απόδοση των καλλιεργειών, είναι πολύ διαδεδομένη και ελκυστική για τους αγρότες και αναμένεται να “απογειωθεί” τα επόμενα χρόνια.

Επιπλέον, η Γεωργία Ακρίβειας δίνει τη δυνατότητα στους Ιταλούς γεωργούς να χρησιμοποιήσουν σύγχρονες τεχνολογίες όπως η δορυφορική χαρτογράφηση καλλιεργειών, αισθητήρες και συστήματα GPS που επιτρέπουν στους αγρότες να συλλέγουν ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την κατάσταση στην οποία βρίσκονται οι καλλιέργειές τους, με χαρακτηριστικά του εδάφους, όπως π.χ. η τοπογραφία, με την περιεκτικότητα σε οργανική ύλη, με τα επίπεδα υγρασίας, χλωροφύλλης, και αζώτου, pH, K, Mg, κλπ., δηλαδή όλα αυτά που βελτιστοποιούν τη διαχείριση των καλλιεργειών και μειώνουν συνολικά το κόστος.

Όσον αφορά στη λίπανση, αυτή η πρακτική επιτρέπει στους αγρότες, για παράδειγμα, να υπολογίζουν και να διαφοροποιούν ανάλογα το ποσοστό των ειδικών λιπασμάτων σύμφωνα με τις πραγματικές ανάγκες των φυτών, χάρη στις πληροφορίες που αποκτήθηκαν από το GPS πάνω στη ζώνη δειγματοληψίας, με άμεσο αποτέλεσμα τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (π.χ. περιορισμός της απόπλυσης αζώτου).

Peculiarities & originality

►► BRANDING

Italian agriculture is characterized by certain peculiarities which render it unique and original.

For example, the country is a world leader in **Coffee** branding, yet not even an acre of coffee trees is cultivated in the country!!!

Italy: Worldwide Brand in Coffee Industry.

Olive Oil is another example. Italy is among the biggest oil exporters worldwide, even though its own oil production does not suffice to cover the domestic demand, thus making olive oil imports necessary. It is worth mentioning that 37.5% of the total oil production in Greece is exported to Italy, where it is processed and standardized and subsequently exported as a product Made In Italy.

►► EXTROVERSION

The agri-food sector has always been one of Italy's major exporting sectors, with a particularly strong presence in European food markets and with a strong presence in the American and

IT

- Il 61% degli agricoltori utilizza internet quotidianamente per ricerche riguardanti la propria professione (come, ad esempio, previsioni meteo: 35.2%, informazioni tecniche: 18.5%, prezzi di mercato: 11.2%, ecc.).
- Gli agricoltori sono molto interessati alle moderne tecnologie (50.8%: applicazioni personalizzate sull'utilizzo di agrofarmaci e fertilizzanti, 43%: droni, 39,3%: sensori per il monitoraggio delle colture, ecc.).

Utilizzo di droni per il monitoraggio delle colture in Sicilia, Italia.
photo credit www.psfk.com

Recentemente in agricoltura è stato introdotto l'uso di velivoli senza pilota, i cosiddetti droni. Possono volare in prossimità delle colture fino ad un'altezza di 20-70 metri e, grazie ad una sofisticata gamma di sensori (come *videocamere*, *sensori multispettrali*, *GPS*, *magnetometri* ecc.), possono essere configurati per monitorare le colture ed effettuare rilievi ad alta risoluzione con costi nettamente inferiori rispetto alle immagini satellitari.

La cosiddetta "**agricoltura di precisione**", che consiste nell'utilizzo di diversi tipi di strumentazioni per ottimizzare la rendita delle colture, è diffusa e ormai nota agli agricoltori ed è destinata a decollare nei prossimi anni.

L'agricoltura di precisione offre agli agricoltori italiani la possibilità di utilizzare moderne tecnologie come la mappatura

satellitare dei campi, sensori e sistemi GPS, grazie ai quali è possibile raccogliere informazioni accurate sullo stato della coltura, sulle caratteristiche del suolo come, ad esempio la topografia, sul contenuto organico, sui livelli di umidità, di clorofilla e di azoto, pH, K, Mg, ecc.; tutto ciò ottimizzando la gestione delle colture e riducendo, nel complesso, i costi.

Per quanto concerne la fertilizzazione, questa pratica permette, ad esempio, di calcolare e diversificare la percentuale di dosaggio del concime speciale secondo le reali necessità della pianta, grazie alle informazioni ottenute dal GPS sulla coltura monitorata. In questo modo si riduce inoltre l'impatto ambientale (direttiva nitrati).

Stranezze & originalità

►► BRANDING

Esistono, nell'agricoltura italiana, stranezze che la rendono in qualche modo unica e originale.

Per esempio, i marchi di caffè più conosciuti sono italiani, sebbene in Italia non vi sia alcuna coltivazione di caffè!!!

Un altro esempio riguarda l'olio di oliva. L'Italia è tra i maggiori esportatori mondiali di olio di oliva sebbene la sua produzione

Asian markets, represented by a large number of export-oriented companies.

From olive oil to farinaceous products, honey, processed meats, and ready-made meals, Italian companies have taken full advantage of the competitive advantages provided by primary production in order to reach the global

market and remain competitive in it. The agri-food sector has thus become one of the most dynamic and fast developing sectors in Italy.

►► PACKAGING

Another sector in which Italian companies have managed to bring innovation and distinguish themselves is that of **packaging**. During the last decade, many food companies have gained a large percentage of foreign markets, by combining traditional raw materials with innovative marketing and innovative packaging.

►► DISTRIBUTION NETWORKS OF AGRICULTURAL SUPPLIES

The heterogeneity of the Italian land is also reflected in the distribution networks of agricultural products. From the small sales points scattered across the southern regions, characterized by a direct contact with the

Ιδιαιτερότητες & διαφοροποίηση

►► BRANDING

Υπάρχουν ορισμένες ιδιαιτερότητες στην Ιταλική γεωργία που την καθιστούν μοναδική και ξεχωριστή.

Για παράδειγμα, το ότι η χώρα ηγείται παγκοσμίως στο branding του **Καφέ** χωρίς να καλλιεργείται ούτε ένα στρέμμα μέσα στη χώρα!!!

Άλλο ένα ακόμη παράδειγμα είναι το Ελαιόλαδο. Η Ιταλία συγκαταλέγεται μεταξύ των ισχυρότερων εξαγωγέων **ελαιόλαδου** σε παγκόσμια κλίμακα, παρότι το ελαιόλαδο που παράγει δεν επαρκεί για την κάλυψη των αναγκών της εγχώριας ζήτησης, κάτι που κάνει την εισαγωγή ελαιόλαδου απαραίτητη. Αξίζει να σημειωθεί ότι το 37,5% της συνολικής ελληνικής παραγωγής ελαιόλαδου εξάγεται στην Ιταλία, όπου υπόκειται σε επεξεργασία και τυποποίηση και εν συνεχεία επανεξάγεται μεταβαπτισμένο ως ιταλικό προϊόν.

►► ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ

Ο κλάδος τροφίμων και αγροτικών προϊόντων υπήρξε ανέκαθεν ένας από τους σημαντικότερους εξαγωγικούς κλάδους της Ιταλίας, με ιδιαίτερα ισχυρή παρουσία στις Ευρωπαϊκές αγορές τροφίμων και με σημαντική παρουσία στην Αμερικανική και Ασιατική αγορά, με εκπροσώπηση από έναν μεγάλο αριθμό εταιρειών με έντονο εξαγωγικό προσανατολισμό.

GR

Από το ελαιόλαδο μέχρι τα προϊόντα αλευροποιίας, το μέλι, τα επεξεργασμένα κρέατα και τα έτοιμα γεύματα, οι Ιταλικές επιχειρήσεις έχουν αξιοποιήσει τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα που τους έχουν προσφερθεί από την πρωτογενή παραγωγή, προκειμένου να εισέλθουν δυναμικά και να παραμείνουν ανταγωνιστικές στις παγκόσμιες αγορές, καθιστώντας την παραγωγή τροφίμων και αγροτικών προϊόντων ως έναν από τους πιο δυναμικούς και υψηλής ανάπτυξης κλάδους της Ιταλικής μεταποίησης.

►► ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ

Ένας ακόμη τομέας όπου οι Ιταλικές επιχειρήσεις έχουν καταφέρει να καινοτομήσουν και να διαφοροποιηθούν είναι αυτός της **Συσκευασίας**. Κατά την διάρκεια των τελευταίων 10 ετών, υπάρχουν πολλά παραδείγματα επιχειρήσεων στον τομέα των τροφίμων οι οποίες έχουν αποσπάσει σημαντικά μερίδια αγοράς στο εξωτερικό, συνδυάζοντας τη χρήση των παραδοσιακών πρώτων υλών στην παραγωγή με καινοτόμες ενέργειες marketing και ιδιαίτερα πρωτοποριακές συσκευασίες.

►► ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΕΦΟΔΙΩΝ

Η ετερογένεια των ιταλικών εδαφών αντικατοπτρίζεται και στα κανάλια διανομής των αγροτικών προϊόντων. Από τα διάσπαρτα μικρά σημεία πώλησης στις περιοχές του Νότου που χαρακτηρίζονται από την απευθείας συνεργασία με τους παραγωγούς ('one step' διανομή), με περιορισμένες οικονομικές

farmers ('one step' distribution), with limited economic potential and a strong interest in new products and technologies, to the "CONSORZI AGRARI" (agricultural consortia) of the North, with numerous retail sales points, complex decision making processes and equally complex business structures, long-term financial problems, and a reluctance to promote new

products and welcome change. From the large businesses of the North, then, with their great bargaining power and influence on the farmers, to the small and dispersed sales points of the South which work in close cooperation with their farmer clients and build relations of mutual assistance, the difference in terms of culture and work model is more than evident.

It really feels like encountering "different countries" and cultures when you come into contact and work with different areas of the Italian the agri-food chain.

“

Who knows? Adopting and promoting different work models in the same business sector could be the key to success and to exploring opportunities...

”

IT

non riesca a soddisfare neppure la domanda nazionale, rendendone pertanto necessaria l'importazione. Vale la pena citare il fatto che il 37,5% della produzione totale di olio in Grecia venga esportato in Italia, dove viene processato e standardizzato e successivamente esportato come prodotto made in Italy.

» EXPORT ORIENTED

Quello dell'industria agroalimentare è sempre stato tra i maggiori settori orientati all'export; parecchie sono le compagnie focalizzate principalmente sui mercati europei, americani e asiatici.

Olio di oliva, prodotti farinacei, miele, carne conservata, piatti pronti... le aziende italiane vantano il primato sul mercato globale nella produzione primaria degli alimenti; l'agroalimentare italiano è diventato il settore più dinamico e in continua evoluzione.

» PACKAGING

Le aziende italiane primeggiano anche nel settore dell'imballaggio. Nell'ultimo decennio moltissime aziende alimentari hanno guadagnato una grossa quota di mercato estero grazie alla combinazione di materie prime tradizionali e packaging innovativo.

L'eterogeneità del territorio italiano si riflette anche sulla rete distributiva di prodotti per l'agricoltura professionale. Dai piccoli punti vendita sparpagliati nelle regioni meridionali, caratterizzati dal contatto diretto con l'agricoltore, da limitate potenzialità economiche e da un forte interesse verso nuovi prodotti e tecnologie, si passa ai CONSORZI AGRARI settentrionali, con le loro numerose agenzie, il complesso processo decisionale e l'altrettanta complessa organizzazione, i problemi finanziari e la ritrosia nella promozione di nuovi prodotti e nell'accettare cambiamenti. La realtà del nord con un'ampia potenzialità di contrattazione e di influenza sull'agricoltore, e quella del sud, con piccoli e capillari punti vendita che lavorano a stretto contatto con le aziende agricole, con le quali instaurano un rapporto di assistenza reciproca: la differenza di cultura e di modello lavorativo è più che evidente.

Entrare in contatto e lavorare con le diverse aree della catena agroalimentare italiana significa conoscere paesi e culture differenti.

Adottare e promuovere diversi modelli lavorativi nello stesso settore di business potrebbe essere la chiave di successo e rappresentare la possibilità di cogliere interessanti opportunità

► COMPO EXPERT ITALY: EXPERTISE IN INNOVATIVE PLANT NUTRITION

What distinguishes our own Group of People in Compo Expert Italy, in this business environment?

We have to admit that the company operates and develops in the same environment of “oddities” with the structured distribution networks of agricultural products of the country.

The company is distinguished in the specialty crop nutrition market, and until recently it focused on the preservation and development of its products which had made history: exceptional brands such as the **NPK Gold**, **Blaukorn**, **Hakaphos**, **Novatec**, and their respective markets, clients, and crops were and remain a point of reference

for the Italian market. This cooperation does not only aim at establishing and developing the company shares in the Italian market, but also the shares and profitability of its customers.

In recent years, however, with new management, resources, and innovative products, the company

GR

δυνατότητες και πάθος για την εισαγωγή νέων προϊόντων και τεχνολογιών, καθώς και έμφαση στις προσωπικές σχέσεις, έως τα «CONSORZI AGRARI» (αγροτικούς συνεταιρισμούς) του Βορρά, με τα πολυπληθή σημεία λιανικής πώλησης, τις σύνθετες διαδικασίες λήψης αποφάσεων και τις εξίσου σύνθετες επιχειρησιακές δομές, τα μακροχρόνια οικονομικά προβλήματα, και τη δυστοκία στην προώθηση νέων προϊόντων και στο καλωσόρισμα των αλλαγών. Από τα μεγάλα σχήματα του Βορρά, λοιπόν, με τη μεγάλη διαπραγματευτική δύναμη και επιρροή στους αγρότες, στα μικρά και διάσπαρτα σημεία πώλησης του Νότου με οικογενειακά χαρακτηριστικά και στενές σχέσεις συνεργασίας και αλληλοβοήθειας με τους αγρότες-πελάτες τους, η διαφορά στη νοοτροπία και το μοντέλο εργασίας είναι εμφανής.

Πραγματικά συναντάς ‘διαφορετικές χώρες’ και κουλτούρες όταν γνωρίζεις και συναλλάσσεσαι με διαφορετικές περιοχές της ιταλικής αγρο-διατροφικής αλυσίδας.

Ποιος ξέρει: Το να αγκαλιάζεις και να προωθείς διαφορετικά μοντέλα δουλειάς στον ίδιο επιχειρησιακό τομέα ίσως να αποτελεί το κλειδί της επιτυχίας και εξερεύνησης ευκαιριών...

COMPO EXPERT ITALIA: ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟ ΘΡΕΨΗ ΤΩΝ ΦΥΤΩΝ

Πώς λειτουργεί η Compo Expert Italia μέσα στο επιχειρησιακό αυτό περιβάλλον;

Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι η εταιρεία λειτουργεί και ενεργεί στο ίδιο περιβάλλον «ιδιαιτερότητας» με τα δομημένα κανάλια διανομής αγροτικών προϊόντων της χώρας.

Η εταιρία αποτελεί ορόσημο για τους συνεργάτες μας όσο αναφορά στα εξειδικευμένα προϊόντα (specialty) για τη θρέψη των καλλιεργειών, και μέχρι πρόσφατα επικεντρωνόταν στη διατήρηση και την ανάπτυξη των ιστορικών της προϊόντων: εξαιρετικά brands όπως το **NPK Gold**, το **Blaukorn**, το **Hakaphos**, τα **Novatec** και οι αντίστοιχες αγορές, πελάτες, και καλλιέργειες υπήρξαν και παραμένουν σημεία αναφοράς στην ιταλική αγορά. Η συνεργασία αυτή δεν έχει μόνο ως σκοπό την καθιέρωση αλλά και ανάπτυξη των μεριδίων της εταιρείας στην ιταλική αγορά αλλά επίσης και των μεριδίων και της κερδοφορίας των πελατών της.

Τα τελευταία χρόνια, ωστόσο, με νέο management, πόρους, και καινοτόμα προϊόντα, η εταιρία επικεντρώνεται επίσης στο να συστήνει νέες τεχνολογίες προς όφελος των συνεργατών της που ασχολούνται με την παροχή τεχνικών μέσων στον τομέα της γεωργίας.

Η επιλογή της κατεύθυνσης αυτής είναι απαραίτητη ώστε να συνεχίζουμε να δίνουμε υπεραξία και νέες προοπτικές στις επιχειρήσεις των πελατών μας αλλά και να υπηρετήσουμε τις νέες τάσεις στη θρέψη των καλλιεργειών ώστε να ηγηθούμε στην αγορά και να γράψουμε ιστορία για την επόμενη δεκαετία.

Είναι αυτό δύσκολο; Βεβαίως και είναι, ιδιαίτερα στην Ιταλία, όπου εδρεύουν κάποιες από τις εταιρείες-leaders του χώρου.

Έτσι και αλλιώς, όμως, ποτέ δεν διαλέξαμε τον εύκολο δρόμο. Η συνεχής εξέλιξη της εταιρείας, η ικανοποίηση των συνεργατών μας, και η αναγνώριση και η εκτίμηση των πελατών μας είναι αυτά που πραγματικά μετρώνε και πιστοποιούν ότι έχουμε επιλέξει ένα αξιόλογο και αξιόπιστο επιχειρηματικό μοντέλο με μακρά προοπτική.

has also been focusing on the introduction of new technologies for the benefit of its partners who are engaged in the agricultural supplies business.

We consider this path necessary in order to provide surplus value and new perspectives to our clients' businesses, while at the same time following the new trends in crop nutrition by becoming leaders in our market and creating history for the next decade.

Is that difficult? Of course it is, especially in Italy, where some of the leading companies in the sector are situated.

But, in any case, we have never chosen the easy way. The continuous evolution of the company, the satisfaction of our partners, and the recognition and the regard of our clients is all that really matters and proves that we have chosen a valid business model with long-term perspectives. ■

IT

COMPO EXPERT ITALIA: ESPERTI NELLA NUTRIZIONE VEGETALE INNOVATIVA

Come opera COMPO EXPERT Italia in questo settore?

Chiaramente, la società si inserisce in quel particolare scenario che caratterizza la rete distributiva italiana.

COMPO EXPERT Italia, che si contraddistingue sul mercato delle specialità per la nutrizione delle colture agrarie, si è focalizzata, fino a poco tempo fa, sul mantenimento e lo sviluppo di prodotti passati alla storia: marchi eccezionali quali NPK Original Gold®, Blaukorn®, Hakaphos®, NovaTec®, assieme al relativo mercato, ai clienti e alle colture, sono stati e sono tuttora un punto di riferimento del mercato italiano. Questo legame auspica a conquistare e sviluppare non solo le quote aziendali di mercato, ma aspira anche ad incrementare la redditività dei propri clienti.

Negli ultimi anni, tuttavia, con il nuovo management e l'introduzione di prodotti innovativi, la società si è ancora una volta focalizzata sull'introduzione di nuove tecnologie a

beneficio dei propri partner impegnati nella fornitura di mezzi tecnici per l'agricoltura.

Si tratta di un percorso necessario per dare un valore aggiunto e nuove prospettive al business dei nostri clienti e, allo stesso tempo, seguire nuovi trend della nutrizione vegetale per diventare leader di mercato e fare la storia dei prossimi 10 anni.

È difficile tutto ciò? Lo è certamente, e soprattutto in Italia, dove sono posizionate alcune aziende leader del settore.

Ma, in ogni caso, non abbiamo mai scelto la strada più semplice. La continua evoluzione della società, la soddisfazione dei nostri partner, il riconoscimento e la stima da parte dei nostri clienti sono ciò che più conta e provano che il nostro modello di business adottato è valido e possiede prospettive a lungo termine.

AGRICULTURE IN **TURKEY**: EASTERN OF EUROPE OR THE BIGGEST “SOUTHEAST EUROPEAN” LAND?

Turkey lies at a geostrategic position which constitutes the bridge between East and West. Established in 1923 as a secular and modernizing republic with an almost entirely Muslim population, its ethnic, historical, cultural, religious, and linguistic links with the people of Central Asia, Caucasus and Balkans give it a special geopolitical significance

My grandparents came to Greece from Turkey, so I'm admittedly positively biased towards the Turkish people and landscape, and I consider it an honor, privilege, and great opportunity to supervise **COMPO's dealings in Turkey**. Writing this piece on the characteristics of Turkish agriculture and its respective distribution channels has been somewhat personal to me.

A prominent feature of Turkey is its multi-cultural character, which was the result of various Eastern ethnic groups migrating to the West. Over the centuries, ottoman culture was influenced by ancient Greek, Roman, Byzantine, and Islamic elements, resulting in the "mosaic" that is contemporary Turkish culture.

The country is making great efforts to keep pace with modern Western countries which are not burdened by a religious and historical tradition of corruption. Its geographical position between Europe and Asia favors the interaction between ideas, culture, and art, with some great examples of this found in music, literature, and architecture.

Istanbul is the largest city of Turkey, as well as its most prominent economic, cultural, and industrial center. The famous bazaars, or large markets, of

Turkey, with their strong scent of spices, are places everyone should visit – I certainly have done so repeatedly. There, one can come across elements from a variety of cultures, as well as the nomadic life of the Turkic tribes before they assimilated into the current modern culture. The famous Turkish baths, or hamam, are common meeting points, but also buildings of great architectural beauty. Turkish coffee – which, despite originating in East Africa, has become entrenched in Turkish culture – and tea, as well as the way they are served, constitute an integral part of the Turkish people's daily lives and their culture.

There are so many things to mention about this country...

GR

Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ: ΑΝΑΤΟΛΙΚΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ Ή Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ “ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ”;

Η Τουρκία βρίσκεται σε μια γεωστρατηγική θέση που αποτελεί τη γέφυρα μεταξύ Ανατολής και Δύσης. Η σύγχρονη δημοκρατία της Τουρκίας ιδρύθηκε το 1923 ως ένα λαϊκό κράτος, ο πληθυσμός του οποίου συγκροτείται σχεδόν εξ' ολοκλήρου από μουσουλμάνους, και οι εθνικοί, ιστορικοί, πολιτισμικοί, θρησκευτικοί, και γλωσσικοί της δεσμοί με τους πληθυσμούς της Κεντρικής Ασίας, του Καυκάσου και των Βαλκανίων, της προσδίδουν ιδιαίτερη γεωπολιτική σημασία.

Οι παππούδες μου ήρθαν στην Ελλάδα από την Τουρκία. Οπότε, θα πρέπει να ομολογήσω ότι είμαι ευνοϊκά προδιατεθειμένος απέναντι στους ανθρώπους και τις ομορφιές της Τουρκίας, έχοντας την τιμή, το προνόμιο, και την ευκαιρία να επιβλέπω τις Τουρκικές Επιχειρήσεις Compro, και ότι συνυπάρχει και ένας συναισθηματικός παράγοντας στη σύνταξη αυτού του κειμένου σχετικά με τα χαρα-

TR

TÜRKİYE'DE TARIM: AVRUPA'NIN DOĞUSU MU YOKSA EN BÜYÜK “GÜNEYDOĞU AVRUPA” ÜLKESİ Mİ?

Türkiye jeostratejik olarak Doğu ile Batı arasındaki köprüdür. 1923'te neredeyse tamamen Müslüman bir nüfusla, laik ve modernleşen bir cumhuriyet olarak kurulan Türkiye'nin, Orta Asya, Kafkaslar ve Balkan halkları ile olan etnik, tarihi, kültürel, dini ve dil bağlantıları kendisine özel bir jeopolitik önem vermektedir.

Çeşitli bir kültür tarafından karakterize edilerek, etkinin neticesi, Asya'dan Batı'ya göç eden mevcut nüfustan Türkler olmuştur. Yüzyıllar boyu Osmanlı kültürü, eski Yunan, Roma, Bizans ve İslam etkisinden öğeler alarak, bugünkü Türk kültür “mozağını” bize vermiştir. Anneannem ve dedem Türkiye'den Yunanistan'a geldi. Bu yüzden, Türk halkı ve Türklerin yaşadığı yerler açısından, onurlu ve ayrıcalıklı olarak olumlu bir şekilde

The country has been rapidly modernizing for years, and since 2012 it has been providing incentives for investments through new regulations as its core strategy. Apart from these incentives that were applied in the past, the following two innovations have also been introduced, which are aimed at the substitution of imports by domestic production so that the trade deficit of the country be reduced:

- First, incentives are created to boost domestic production and final products in areas where there is high dependence on imports,
- Second, incentives are created to boost investments in high value and hi-tech products.

It was within this context of investment incentives that the concept of 'strategic' investments was introduced, which includes investments of limited dependence on imports that boost the production of high value and high-tech products.

The incentives provided depend on the type, height, area, and sector of investment, and they include a reduction in corporate taxes and income tax, a reduction in the social security contributions paid by employers, land concessions, VAT exemptions, customs duties exemptions, or a VAT refund.

Agriculture

Agriculture still occupies of the majority of Turkish people, although the number of people working in the industry and services sectors keeps growing. Turkey is one of the few self-sufficient countries in the world in terms of food. Turkey's fertile soil, temperate climate, and abundant precipitation are conducive to almost all types of crops. Crops can be found in every region of Turkey, but to a lesser degree in the eastern, mountainous regions, where the main

GR

κτηριστικά της τουρκικής γεωργίας και των αντίστοιχων καναλιών διανομής της.

Χαρακτηριστικό γνώρισμα της Τουρκίας είναι η πολυσυλλεκτική της κουλτούρα, αποτέλεσμα της μετακίνησης τουρκικών πληθυσμών από προϋπάρχουσες εθνότητες της Ασίας στη Δύση. Με την πάροδο των αιώνων, η οθωμανική κουλτούρα επηρεάστηκε από αρχαία ελληνικά, ρωμαϊκά, βυζαντινά, και ισλαμικά στοιχεία, καταλήγοντας στο «μωσαϊκό» της σύγχρονης Τούρκικης κουλτούρας.

Η χώρα καταβάλει μεγάλες προσπάθειες για να ακολουθήσει τους ρυθμούς των σύγχρονων δυτικών χωρών που δε φέρουν το βάρος μιας θρησκευτικής και ιστορικής παράδοσης διαφοράς. Η γεωγραφική της θέση, ανάμεσα στην Ευρώπη και την Ασία, ευνοεί την αλληλεπίδραση των ιδεών, του πολιτισμού, και των τεχνών, με έξοχα παραδείγματα σε μουσική, λογοτεχνία, και αρχιτεκτονική.

Η Κωνσταντινούπολη (Istanbul) είναι η μεγαλύτερη πόλη της Τουρκίας, ενώ ταυτόχρονα αποτελεί και το μεγαλύτερο οικονομικό, πολιτισμικό, και βιομηχανικό κέντρο της χώρας. Τα διάσημα παζάρια, ή οι μεγάλες αγορές της Τουρκίας, με έντονο το άρωμα των μπαχαρικών, αποτελούν προορισμούς τους οποίους πρέπει κανείς να επισκεφθεί οπωσδήποτε – τουλάχιστον εγώ το κάνω κατ' επανάληψη. Πρόκειται για μέρη όπου συναντά κανείς στοιχεία από διαφορετικούς πολιτισμούς, καθώς και από τη νομαδική ζωή των τουρκικών φυλών προτού αυτές αφομοιωθούν από τη σημε-

ρινή κοινωνία. Τα διάσημα τουρκικά λουτρά, ή χαμάμ, αποτελούν σημεία συνάντησης, αλλά και αρχιτεκτονικά αριστουργήματα. Ο τουρκικός καφές – ο οποίος, αν και προέρχεται από την Ανατολική Αφρική, καθιερώθηκε στην Τουρκία – και το τσάι, καθώς και ο τρόπος σερβιρίσματος τους, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της καθημερινής ζωής και κουλτούρας για τους Τούρκους.

Υπάρχουν τόσα πολλά στα οποία μπορεί να αναφερθεί κανείς σχετικά με αυτή τη χώρα...

Η χώρα εκσυγχρονίζεται γρήγορα εδώ και αρκετά χρόνια, και από το 2012 παρέχει, μέσω νέων ρυθμίσεων, κίνητρα επενδύσεων ως πυρήνα της στρατηγικής της. Πέραν των κινήτρων αυτών που εφαρμόστηκαν στον παρελθόν, εισήγαγε και τις δυο ακόλουθες καινοτομίες που στοχεύουν στην αντικατάσταση των εισαγωγών από την εγχώρια παραγωγή, ώστε να μειωθεί το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας:

- **Πρώτον**, δίνονται κίνητρα για να ενισχυθεί η εγχώρια παραγωγή και τα τελικά προϊόντα σε περιοχές όπου υπάρχει μεγάλη εξάρτηση από τις εισαγωγές,
- **Δεύτερον**, δίνονται κίνητρα για να τονωθούν οι επενδύσεις στην παραγωγή προϊόντων υψηλής αξίας και υψηλής τεχνολογίας.

Μέσα στο νέο αυτό πλαίσιο παροχής κινήτρων για επενδύσεις παρουσιάστηκε και η ιδέα των στρατηγικών επενδύσεων. Σε αυτήν

activity is livestock farming, which constitutes ¼ of the gross value of the total agricultural production.

The rapid industrialization of Turkey since 1930's, combined with government policies, have shrunk the agricultural production percentage of the Gross Domestic Product (GDP). The agricultural production percentage of the GDP was almost 50% in 1950, 25% in 1980, 15.3% in 1990, 11% in 2005, and 7.4% in 2014. This resulted in a drop in economic stability for farmers and contributed to their movement from rural to urban areas. In 1990's, however, the State encouraged farmers to adopt modern practices utilizing technology, which proved to be significantly helpful with irrigation and cultivation, thus leading to the growth of the agricultural sector. The most important of these projects is the **Southeast Anatolia Project (GAP)**. Although the sector has grown over time, the growth rate has been only about 1% faster than that of the population of the country, and significantly slower than that of the industrial and services sectors. Farmers have been slow to adopt modern practices, and much of the potential land and water resources were not adequately utilized.

The agricultural sector is currently undergoing a restructuring process in order to align with EU regulations. Turkish farmers are registered in the Farmer Registry System receive Direct Financial Support from the government, a pioneering system in place, while they also receive support in the form of chemical fertilizers, diesel fuel, and training on the latest agricultural techniques. The Agricultural Bank of Turkey (Ziraat Bankası) provides the majority of loans to farmers and

TR

önyargılı olduğumu söylemeliyim. COMPO EXPERT' in Türk işletmesini denetleme fırsatım oldu ve bu yazıyla; Türk tarımının özellikleri ve ilgili dağıtım kanalları hakkında kendi bakış açımla yazabilmekteyim.

Ülke, modern Batı Devletleri' ne yozlaşmış dinsel ve tarihsel gelenek olmadan ayak uydurmak için büyük çaba gösteriyor. Avrupa ile Asya arasındaki coğrafi konumu fikirlerin, kültürlerin ve sanatın etkileşimini, müzik, edebiyat ve mimaride mükemmel örneklerle desteklemektedir.

İstanbul, Türkiye'nin en büyük şehridir ve aynı zamanda önemli bir ekonomik, kültürel ve endüstriyel merkezdir. Baharatların yoğun kokusu ile Türkiye'nin ünlü çarşıları veya kapalı çarşıları, mutlaka gitmeniz gereken yerlerdir, en azından benim defalarca gitmek istediğim yerlerdir. Şu anki tek kültürü oluşturmada önce, kültürlerin çeşitli unsurlarının bulunduğu, ancak tanık olduğu Türki kabilelerin göçebe yaşadığı yerler bulunmaktadır. Ünlü Türk banyoları veya hamamlar buluşma yerleri olduğu kadar mimari güzelliğe de sahip olan yerlerdir. Türk kahvesi, çay ve servis yapma biçimi, Doğu Afrika'dan gelse bile, Türkiye'de yerleşmiş ve Türklerin günlük hayat ve kültürlerinin önemli bir parçası haline gelmiştir.

Birisi için söylenecek çok şey var...

İstanbul: Doğu ile Batı arasındaki köprü - fotoğraf kredisi: <http://www.albayan.ae/>

Bunca yıl boyunca ülke hızla modernleşti ve 2012'den itibaren temel bir strateji olarak yatırım teşvikleri için yeni düzenlemeler uygulandı. Geçmişte uygulanan teşviklere ilave olarak, ülkenin ticaret açığını azaltmak için, ithalatın yerli üretim ile ikame edilmesini amaçlayan aşağıdaki iki yeniliği başlattı.

- İlk olarak, ithalata yüksek oranda bağımlılık duyulan bölgelerde verilen, ara ve nihai ürünlerin yerli üretimini artırma teşvikleri,
- İkincisi, yüksek katma değerli imalat ürünleri ve yüksek teknoloji ürünlerine yatırım yapmak için verilen teşvikler.

Yatırım teşviklerindeki yeni çerçeve uyarınca, 'stratejik' yatırım kavramı getirilmiş, ithalata olan bağımlılığı azaltacak şekilde tanımlanmış yatırımların, katma değeri yüksek malların üretimini ve teknolojiyi artırması hedeflenmiştir.

Teşvikler, yatırımın cinsine, miktarına, alanına ve de yatırım alanına bağlı olarak, kurumlar vergisi oranlarının ve gelir

cooperatives, while a significant percentage of the World Bank's lending for agricultural projects in Turkey is channeled through this bank.

“

Turkey is the 7th largest agricultural producer in the world, with a great number and variety of crops, such as wheat, barley, oats, rye, maize, millet, and rice, which are produced in most parts of the country, with a greater concentration in the central regions. It is also is the world leader in the production of crops such as dried figs, hazelnuts, sultanas/raisins, and dried apricots.

”

Turkey has become the largest producer and exporter of agricultural products to the Near East and North African regions. In fact, according to

the world ranking compiled by “The Economist”, Turkey is one of the top 10 producers of fruit, wheat, and cotton in the world. Even more impressive, it ranks among the top 5 producers of vegetables, tea, and untreated wool. As a result of this massive production base, Turkey enjoys a comparative advantage in many agricultural products and a positive trade balance in agriculture, which significantly contributes to the overall trade balance. The country's main export markets are the EU and the USA, to which Turkey exports dried fruit and nuts, cotton and tobacco. Another major export market is the Middle East, which absorbs fresh fruit, vegetables, and meat from Turkey. By 1999, the volume of agricultural exports had reached a value of US\$2.4 billion, and it accounted for 9% of Turkey's export earnings (a 60% drop compared to 1980). However, these figures could be misleading, as so far, almost 50% of manufactured exports come from the agricultural sector (primarily textiles and clothing). Therefore, the direct and indirect contribution of the agricultural sector accounts for 50% of total exports.

The major industrial crops in Turkey are cotton, tobacco, and sugar beets. Cotton is crucial to

GR

την κατηγορία συγκαταλέγονται οι επενδύσεις που έχουν περιορισμένη εξάρτηση από τις εισαγωγές και τονώνουν την παραγωγή προϊόντων υψηλής αξίας και υψηλής τεχνολογίας.

Τα κίνητρα παρέχονται ανάλογα με το είδος, το ύψος, την περιοχή, και τον τομέα της επένδυσης, και περιλαμβάνουν μείωση του εταιρικού φόρου και του φόρου εισοδήματος, μείωση του ύψους της ασφαλιστικής εισφοράς του εργοδότη, παραχώρηση εκτάσεων, εξαίρεση από τον ΦΠΑ, απαλλαγή από τελωνειακούς δασμούς, ή επιστροφή ΦΠΑ.

Γεωργία

Η γεωργία παρέχει ακόμα απασχόληση στην πλειονότητα του τουρκικού πληθυσμού, παρόλο που το ποσοστό των απασχολούμενων στη βιομηχανία και τις υπηρεσίες αυξάνεται διαρκώς. Η Τουρκία είναι μία από τις λίγες χώρες που είναι αυτόχρημες από πλευράς τροφίμων. Το γόνιμο έδαφος της Τουρκίας, το εύκρατο της κλίμα, και οι άφθονες βροχοπτώσεις ευνοούν όλα σχεδόν τα είδη καλλιέργειας. Καλλιέργειες συναντώνται σε όλες τις περιοχές της Τουρκίας, λιγότερο όμως στις ανατολικές, ορεινές περιοχές, όπου κύρια δραστηριότητα είναι η κτηνοτροφία, η οποία και αποτελεί το ¼ της ακαθάριστης αξίας της συνολικής αγροτικής παραγωγής.

Η ταχεία εκβιομηχάνιση της Τουρκίας από τη δεκαετία του 1930 και μετά, σε συνδυασμό με τις κυβερνητικές πρακτικές, συρρίκνωσαν το ποσοστό της αγροτικής παραγωγής στο Α.Ε.Π. Το ποσοστό του αγροτικού τομέα στο Α.Ε.Π. ήταν σχεδόν 50% το 1950, 25% το 1980, 15,3% το 1990, 11% το 2005, και 7,4% το 2014. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την πτώση των οικονομικών σταθερών για τους αγρότες και συνέτεινε στη μετακίνησή τους από την επαρχία στα αστικά κέντρα. Στη δεκαετία του 1990, όμως, η πολιτεία παρότρυνε τους αγρότες να υιοθετήσουν σύγχρονες πρακτικές αξιοποιώντας την τεχνολογία, κάτι που τους διευκόλυνε ουσιαστικά στην άρδευση και την καλλιέργεια, οδηγώντας έτσι στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα. Το σημαντικότερο από τα έργα αυτά είναι το **Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Ανατολίας (Southeast Anatolia Project, GAP)**. Παρά το γεγονός ότι ο τομέας έχει αναπτυχθεί με τον καιρό, η ανάπτυξη υπήρξε μόλις 1% ταχύτερη από αυτήν του υπόλοιπου πληθυσμού της χώρας και πολύ βραδύτερη από αυτήν των τομέων της βιομηχανίας και των υπηρεσιών. Οι αγρότες υιοθέτησαν με αργούς ρυθμούς τις σύγχρονες πρακτικές, και πολλοί από τους δυνητικούς χερσαίους και υδάτινους πόρους δεν αξιοποιήθηκαν επαρκώς.

Ο αγροτικός τομέας περνάει σήμερα μια φάση αναδιοργάνωσης προκειμένου να εναρμονιστεί με τους κανονισμούς της Ε.Ε. Οι Τούρκοι αγρότες που δηλώνονται στο Σύστημα Καταγραφής Αγροτών εισπράττουν άμεση οικονομική ενίσχυση από το κράτος, ένα πρωτοποριακό σύστημα που είναι σε εφαρμογή, ενώ λαμβάνουν

the wider economy, as it provides the threads for textiles, the leading category of Turkish exports. Cotton is primarily grown on the coastal plains of the Mediterranean and Aegean seas, in the South and Southwest of the country. Only 10% of the cotton grown in Turkey is exported in its raw form, while the rest feeds the domestic textile industry. The Southeastern Anatolian Project is Turkey's largest development project. It aims at improvements in the fields of energy production, tourism, mining, oil extraction, education, health, communications, industry, transport, and active farming, particularly extensive irrigation systems. Once 100% of the project has been completed, it is estimated that Turkey's cotton production will have doubled compared to the year 2000.

Turkey is also prominent in the world trade of edible nuts and dried fruits. In this group of agricultural products, hazelnuts, pistachios, sultanas/raisins, dried apricots, and dried figs constitute the country's principal exports. Records indicate that hazelnuts have been grown along the Black Sea coast since 300 B.C., and Turkey is a major producer, competing with Spain, Italy, and the USA in the international markets.

Small-sized farms are another characteristic of Turkish agriculture. There are just over 4 million farm households in Turkey; 67% of those owns between 0.1–5 hectares of land each, (22% of the total agricultural land), while only 33% of households own more than 5 hectares—comprising 78% of all available agricultural land. Therefore, agricultural production remains low compared to the country's enormous potential, as does the farmers' average income. Small farm size and the lack of economies of scale, along with increased costs, rainfed agriculture, and lack of efficient market mechanisms significantly contribute to the rapid exodus from rural areas.

Agricultural reforms & trends

Turkey's basic agricultural resources are vast and offer considerable potential for growth. However, in order to maximize this potential and increase efficiency, the agricultural sector requires the involvement of the government where structural

TR

vergisinin azaltılması, işverenlerin sosyal güvenlik katkı paylarının düşürülmesi, KDV hariç olmak üzere, gümrük masrafları dâhil olmadan arazilerin imtiyazları ve KDV iadesi de dâhil olmak üzere verilir.

Tarım

Sanayi ve hizmetlerin düzenli olarak yükselmesine rağmen, tarım hala Türk halkının çoğunluğunun mesleğidir. Türkiye, gıda açısından dünyada kendi kendine yeten az sayıdaki ülkeden biridir. Türkiye'nin verimli toprağı, uygun iklimi ve bol miktardaki yağışı, hemen hemen her türlü bitkinin yetişmesine izin verir. Tarım, Türkiye'de tüm bölgelerde yapılmaktadır, ancak ana üretim faaliyetinin toplam tarımsal üretimin brüt değerinin dörtte birine sahip olan hayvancılık üzerine kurulduğu dağlık doğu bölgelerde daha az yapılmaktadır.

1930'lardan sonra Türkiye'nin hızlı sanayileşmesi ve hükümet politikaları, tarımın toplam gelir içindeki payının düşmesine neden oldu. Tarım sektörünün GSMH içindeki payı 1950'de neredeyse % 50, 1980'de % 25, 1990'da % 15.3, 2005'te % 11, 2014'te % 7.4 idi. Bu, çiftçilerin ekonomik standartlarının düşmesine neden olmuş ve kırsal alanlardan şehirlere göçe katkıda bulunmuştur. Fakat 1990'lı yıllarda devlet, çiftçileri

makineleşme ile modern teknikleri benimsemeye teşvik etti ve tarım sektörünün gelişimine katkıda bulunan sulama ve toprağın işlenmesi için altyapı kolaylıkları sağladı. Bu projelerin en önemlisi Güneydoğu Anadolu Projesi'dir (GAP). Sektör zamanla büyümüş olsa da, büyüme ülkedeki nüfus artışından yalnızca yüzde 1 daha fazlaydı ve sanayi ve hizmet sektörlerinin büyümesine göre daha yavaş olmuştur. Çiftçiler modern teknikleri uygulamakta yavaş davranmış ve potansiyel toprak ve su kaynaklarının büyük bir kısmı verimsiz bir şekilde kullanılmıştır.

Tarım sektörü hâlihazırda AB mevzuatına uyum sağlamak için yeniden yapılanma sürecine girmektedir. Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı Türk çiftçileri hükümetten Doğrudan Gelir Desteği almakta, bir prim sistemi uygulanmakta ve en yeni tarım tekniklerinin eğitimi almalarının yanı sıra, kimyasal gübre ve dizel yakıt desteği almaktadırlar. Türkiye Ziraat Bankası (Ziraat Bankası), çiftçilere ve kooperatiflere en fazla krediyi sağlıyor ve Dünya Bankası'nın Türkiye'deki tarımsal projelere verdiği kredilerin büyük bölümü bu banka aracılığı ile yönlendiriliyor.

Türkiye, buğday, arpa, yulaf, çavdar, mısır, darı ve pirinç gibi, orta bölgelerde daha yüksek bir yoğunlukla olmak üzere, ülkenin birçok yerinde üretilen pek çok ürünle dünyanın 7. en

reforms and development projects are concerned. One of the goals of the Southeastern Anatolian Project is to strengthen and expand agricultural resources to one of the less developed parts of the country. Indeed, the GAP is arguably one of the most crucial projects for Turkey, given that the large economic disparity between urban and rural areas has created social tensions and contributed to damaging levels of migration from the countryside to the cities, primarily in

the Southeast. This situation poses a serious threat to future agricultural development and to the general economic health of Turkey. The GAP primarily aims at energy generation, and its contributions towards that goal are evident. The total value of the energy generated by GAP has exceeded 17 billion dollars; 9 hydro-electric power plants had been built by the end of 2008, with 5% of the energy requirements covered by them.

GR

ακόμα στήριξη σε μορφή χημικών λιπασμάτων, ντίτζελ, αλλά και εκπαίδευση πάνω στις τελευταίες αγροτικές τεχνικές. Η Αγροτική Τράπεζα της Τουρκίας (Ziraat Bankasi) παρέχει τα περισσότερα δάνεια σε αγρότες και συνεταιρισμούς, ενώ μεγάλο μέρος του δανεισμού της Παγκόσμιας Τράπεζας για αγροτικά έργα στην Τουρκία περνά μέσα από την τράπεζα αυτή.

Η Τουρκία είναι η 7η μεγαλύτερη παραγωγός γεωργικών προϊόντων στον κόσμο, με μεγάλο αριθμό και ποικιλία καλλιεργειών, όπως το σιτάρι, το κριθάρι, η βρώμη, η σίκαλη, το καλαμπόκι, το κεχρί, και το ρύζι, που παράγεται στις περισσότερες περιοχές της χώρας, με μεγαλύτερα ποσοστά συγκέντρωσης στις κεντρικές περιοχές. Κατέχει επίσης ηγετική θέση παγκοσμίως στην παραγωγή καλλιεργειών όπως τα αποξηραμένα σύκα, φουντούκια, σταφίδες, και αποξηραμένα βερύκοκα.

Η Τουρκία έχει σήμερα αναδειχτεί στη μεγαλύτερο χώρα παραγωγής και εξαγωγής αγροτικών προϊόντων στη μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική. Για τη ακρίβεια, σύμφωνα με την παγκόσμια κατάταξη του "The Economist", η Τουρκία είναι μια από τις 10 κορυφαίες χώρες στην παραγωγή φρούτων, σίτου, και βάμβακα στον κόσμο. Ακόμα πιο εντυπωσιακό είναι ότι συγκαταλέγεται στις 5 κορυφαίες χώρες που παράγουν λαχανικά, τσάι, και

ακατέργαστο μαλλί. Ως αποτέλεσμα αυτής της μαζικής βάσης παραγωγής, η Τουρκία έχει το συγκριτικό πλεονέκτημα σε πολλά αγροτικά προϊόντα και θετικό εμπορικό ισοζύγιο στη γεωργία, που συνεισφέρει σημαντικά στο συνολικό εμπορικό ισοζύγιο. Οι κύριες αγορές στις οποίες εξάγει η χώρα είναι η Ε.Ε. και οι Η.Π.Α., όπου η Τουρκία εξάγει αποξηραμένα φρούτα και ξηρούς καρπούς, βαμβάκι και καπνό. Μια άλλη μεγάλη αγορά όπου κατευθύνονται οι εξαγωγές της είναι η Μέση Ανατολή, η οποία απορροφά φρέσκα φρούτα, λαχανικά, και κρέατα από την Τουρκία. Έως το 1999, ο όγκος των αγροτικών εξαγωγών είχε φτάσει τα \$2,4 δισ., και αντιστοιχούσε στο 9% των εξαγωγικών κερδών της Τουρκίας (πτώση 60% σε σχέση με το 1980). Ωστόσο, αυτά τα στοιχεία μπορεί να είναι παραπλανητικά, καθώς μέχρι στιγμής το 50% σχεδόν των τυποποιημένων εξαγωγών προέρχεται από τον αγροτικό τομέα (πρωτίστως υφάσματα και ρούχα). Συνεπώς, η άμεση και έμμεση συνεισφορά του αγροτικού τομέα φτάνει το 50% των συνολικών εξαγωγών.

Οι μεγαλύτερες βιομηχανικές καλλιέργειες στην Τουρκία αφορούν σε βαμβάκι, καπνό, και ζαχαρότευτλα. Το βαμβάκι είναι καθοριστικής σημασίας για την ευρύτερη οικονομία, αφού από αυτό παράγεται η κλωστή για τα υφάσματα, κορυφαία στην κατηγορία των τουρκικών εξαγωγών. Το βαμβάκι φυτρώνει κατά κύριο λόγο στις πεδιάδες που βρίσκονται στα παράλια του Αιγαίου και της Μεσογείου, νότια και νοτιοδυτικά. Μόνο το 10% του βάμβακα εξάγεται σε ακατέργαστη μορφή, ενώ το υπόλοιπο

“

Although significant progress was regarding investments in transportation, the construction of organized industrial zones, etc., two of the project goals – the completion of the irrigation network and conscious agriculture/industrialization – were not completed successfully.

”

Inflation and high interest rates have significantly hampered the growth of the agricultural sector. The unstable exchange rate increases the degree of price uncertainty faced by farmers, both in the export and domestic markets. Thankfully, the Government has embarked upon a wide-ranging reform process, with the purpose of benefiting the agriculture sector and ensuring that it is prioritized.

The Government offers a wide range of programs aimed at supporting agricultural production through the establishment of large-scale irrigation systems, securing cheap credit, subsidies, the provision of extension services, and funding research. The Turkish Government has traditionally intervened in the agricultural sector in order to support the prices of agricultural products, to give subsidies and loans, and to reduce the prices of staple foods for consumers. Although supporting producer prices has been very costly to the government, it has failed to stabilize farmers' incomes. As a result, this form of support has decreased dramatically in recent years, while the production, import, and marketing of fertilizers, agricultural chemicals, and agricultural

TR

büyük tarım üreticisidir; kuru incir, fındık, çekirdeksiz üzüm/ kuru üzüm ve kuru kayısı gibi pek çok ürünün üretiminde de dünya lideridir.

Türkiye, Yakın Doğu ve Kuzey Afrika bölgelerinde tarımsal ürünlerin en büyük üreticisi ve ihracatçısı haline geldi. Nitekim The Economist'in dünya sıralamasına göre, Türkiye, dünyada en çok meyve, buğday ve pamuk üreten 10 ülkeden biridir. Daha etkileyici bir şekilde, en çok sebze, çay ve işlenmemiş yün üreten ülkeler içinde ilk 5'te yer alır. Bu büyük üretim altyapısıyla, Türkiye birçok tarım ürününde karşılaştırmalı bir avantaja ve ticaret açığına önemli bir katkısı olan, tarımda artı ticaret dengesine sahiptir. Ülkenin başlıca ihracat pazarları, Türkiye'nin kurutulmuş meyve ve fındık, pamuk ve tütün ihraç ettiği AB ve ABD'dir. Bir başka önemli ihracat pazarı, Türkiye'den taze meyve, sebze ve et ürünleri satın alan Orta Doğu'dur. 1999 yılı itibarıyla, tarımsal ihracatın değeri 2,4 milyar dolara yükselmiş ve Türkiye'nin ihracat gelirlerinin yüzde 9'unu oluşturmuştur (1980'deki yüzde 60'lık orandan bir düşüş meydana gelmiştir). Bununla birlikte, bu rakamlar ihraç edilen mamul ürünlerin neredeyse yüzde 50'si tarım sektöründen (başta tekstil ve giyim) kaynaklandığı için yanıltıcı olabilir. Bu nedenle, tarım sektörünün doğrudan ve dolaylı toplam katkısı, toplam ihracatın hala yüzde 50'sini oluşturmaktadır.

Türkiye'de üretilen başlıca sanayi ürünleri pamuk, tütün ve şeker pancarıdır. Pamuk, Türk ihracatının önde gelen kategorisi olan tekstil için elyaf sağladığından dolayı, ekonomi için çok önemlidir. Pamuk, öncelikle güneyde ve güneybatıda Akdeniz'in ve Ege'nin kıyı ovalarında yetiştirilmektedir. Pamuğun sadece yüzde 10'u ham halde ihraç edilirken, geri kalan kısmı ise ülkedeki ev tekstili endüstrisine yönlendirilmektedir. Güneydoğu Anadolu Projesi Türkiye'nin en büyük kalkınma projesidir. Enerji üretimi, turizm, madencilik, petrol, eğitim, sağlık, iletişim, sanayi ve ulaşımda ve kapsamlı sulama sistemleri ile aktif tarımda iyileştirmeler gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır. Proje % 100 tamamlandığında, Türkiye'nin pamuk üretiminin, 2000 yılındaki üretiminin iki katına çıkacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye, yenilebilir fındık ve kuru meyveler ticaretinde de önde gelmektedir. Bu tarımsal ürün kategorisinde fındık, antepfıstığı, çekirdeksiz üzüm, kuru kayısı ve kurutulmuş incir önemli ihraç ürünleridir. Kayıtlar, fındığın M.Ö. 300 yılından bu yana Karadeniz sahilinde yetiştirildiğini göstermektedir ve Türkiye, uluslararası piyasalarda İspanya, İtalya ve ABD ile rekabet eden önemli bir üreticidir.

equipment/machinery (with the exception of seed supplies) have all been fully privatized.

Important agricultural policy reforms include the establishment of agricultural producers' unions, the adoption of an agricultural insurance system, the privatization of State Enterprises, the development of agricultural product exchanges, and boosting research and development initiatives. In the long run, the goal is to face the inevitable reduction of a rural population dependent mainly on farming from the present 40% to 10%, and to promote agro-industry, as well as the adoption of international standards

for agricultural products, in the process of integration with EU in the near and medium term.

Agricultural support policy is a field where reforms are apparently required. Initially, no changes were noted, neither in terms of structure nor of costs. The return of the Direct Income Support Policy, however—initiated in 2001 and officially terminated in 2009—to the former structure was considered “a step backwards” by experts, such as the OECD. The fact that protectionism is so high as to break the connection with the outside world is one of the main reasons for increasing price support.

GR

τροφοδοτεί την εγχώρια βιομηχανία υφασμάτων. Το Πρόγραμμα Ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Ανατολίας αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό έργο της Τουρκίας. Αποσκοπεί σε βελτιώσεις στην παραγωγή ενέργειας, τον τουρισμό, τη βιομηχανία εξόρυξης, την άντληση πετρελαίου, την εκπαίδευση, την υγεία, τις επικοινωνίες, τη βιομηχανία, τις μεταφορές, και τις δυναμικές καλλιέργειες, ειδικότερα στα εκτεταμένα συστήματα άρδευσης. Όταν θα έχει ολοκληρωθεί το έργο κατά 100%, υπολογίζεται ότι η παραγωγή βάμβακος της Τουρκίας θα έχει διπλασιαστεί σε σχέση με εκείνη του 2000.

Η Τουρκία εξέχει επίσης στην παγκόσμια αγορά βρώσιμων καρπών και αποξηραμένων φρούτων. Σε αυτήν την κατηγορία αγροτικών προϊόντων, τα φουντούκια, τα φιστίκια, οι σταφίδες, τα αποξηραμένα βερύκοκα, και τα αποξηραμένα σύκα αποτελούν τις σημαντικότερες εξαγωγές. Υπάρχουν ντοκουμέντα που μαρτυρούν ότι τα φουντούκια καλλιεργούνταν κατά μήκος της Μαύρης Θάλασσας από το 300 π.Χ., και η Τουρκία κατέχει σημαντική θέση μεταξύ των χωρών που εξαγωγήν αυτό το είδος, συναγωνιζόμενη την Ισπανία, την Ιταλία, και τις Η.Π.Α. στις διεθνείς αγορές.

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό της τουρκικής γεωργίας είναι οι μικροί κλήροι. Υπάρχουν περισσότερα από 4.000.000 αγροτικά νοικοκυριά στην Τουρκία· το 67% από αυτά έχει στην ιδιοκτησία του 0,1–5 εκτάρια γης (το 22% του συνόλου της καλλιεργήσιμης γης), ενώ μόλις το 33% των νοικοκυριών διαθέτει περισσότερα από 5 εκτάρια, καλύπτοντας όλα μαζί το 78% της καλλιεργήσιμης γης. Η γεωργική παραγωγή, λοιπόν, παραμένει χαμηλή σε σχέση με τις τεράστιες δυνατότητες της χώρας, ενώ το μέσο εισόδημα των αγροτών είναι επίσης χαμηλό. Το μικρό μέγεθος των κλήρων και η έλλειψη οικονομικών κλίμακας, σε συνδυασμό με τα αυξημένα κόστη, την εξάρτηση των καλλιεργειών από τις βροχοπτώσεις, και την έλλειψη αποτελεσματικών μηχανισμών αγοράς, ενισχύουν το φαινόμενο της γρήγορης φυγής από την επαρχία.

Αγροτικές μεταρρυθμίσεις και τάσεις

Οι βασικοί γεωργικοί πόροι της Τουρκίας είναι τεράστιοι και προσφέρουν μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης. Ωστόσο, για να μεγιστοποιηθούν αυτά τα περιθώρια και να αυξηθεί η αποδοτικότητα, ο αγροτικός τομέας απαιτεί κρατική παρέμβαση σε όλους τους τομείς που σχετίζονται με δομικές αλλαγές και αναπτυξιακά έργα. Ένας από τους πολλούς στόχους του Προγράμματος Ανάπτυξης της Νοτιοανατολικής Ανατολίας είναι να ενισχύσει και να διευρύνει τους αγροτικούς πόρους σε μια από τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές της χώρας. Πράγματι, το GAP είναι πιθανόν ένα από τα πιο κρίσιμα έργα για την Τουρκία, δεδομένου ότι η μεγάλη οικονομική ανομοιογένεια ανάμεσα στην περιφέρεια και τα αστικά κέντρα προκαλεί κοινωνικές αναταραχές και έχει συμβάλει στο καταστροφικό φαινόμενο της μετακίνησης πληθυσμών από την επαρχία στις πόλεις, ειδικά τις νοτιοανατολικές. Αυτή η κατάσταση αποτελεί σοβαρή απειλή για τη μελλοντική ανάπτυξη της γεωργίας, αλλά και τη γενική οικονομική ευρωστία της Τουρκίας. Το GAP αποσκοπεί πρωτίστως στην παραγωγή ενέργειας, και η συμβολή του προς αυτήν την κατεύθυνση είναι εμφανέστατη. Η συνολική αξία της ενέργειας που παράχθηκε από το GAP ξεπέρασε τα \$17.000.000.000: 9 υδροηλεκτρικά εργοστάσια είχαν κατασκευαστεί έως τα τέλη του 2008, με το 5% της απαιτούμενης ενέργειας παράγεται από τα εργοστάσια αυτά.

Παρ' ότι σημειώθηκε μεγάλη πρόοδος με τις επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών, της δημιουργίας οργανωμένων βιομηχανικών ζωνών, κ.ο.κ., δύο στόχοι του, δηλαδή η ολοκλήρωση του δικτύου άρδευσης και η συνειδητή γεωργία/βιομηχανοποίηση, δεν ολοκληρώθηκαν αποτελεσματικά.

“

The question “Can Turkey do better?” should be asked; and it should be noted that there might be significant unrealized potential in this sector.

”

Although Turkey is a rich country in terms of agricultural lands, the fact that there is a large number of small farms makes it difficult for them to be profitable in economies of scale, particularly when it comes to annual arable crops and livestock farming.

In order to overcome this obstacle to agricultural productivity, many legal arrangements have been made since the establishment of the Republic of Turkey. It appears that one of the factors which most affected the division of the land into small pieces was the Heritage Act. Accordingly, as the present report was being drawn up, a draft law aiming to prevent the division of land as heritage, thus making it possible for the average size of agricultural land to be increased. Another development in this respect was the launch of a restructuring agency by the name of “Agricultural Land Acquisitions Office”, affiliated to the Ministry of Agriculture and Rural Affairs, whose purpose is to unify agricultural lands through the acquisition, sale, and lease of such. However, it is important that these attempts be made as part of an integral approach, taking into consideration other structural problems as well

TR

Türk tarımının diğer bir özelliği de tarım arazilerinin boyutunun küçük olmasıdır. Türkiye’de 4 milyondan fazla tarımla geçinen nüfus bulunmaktadır. Bu arazilerin % 67’si 0.1 - 5 hektar büyüklüğünde (toplam tarım arazisinin % 22’si) bulunurken, tarımla geçinen nüfusun sadece % 33’ü 5 hektardan fazla araziye sahiptir ve bu mevcut tarım arazilerinin % 78’ini oluşturmaktadır. Bu nedenle, tarımsal üretim, ülkenin muazzam potansiyeline kıyasla düşük kalmaktadır ve çiftçilerin ortalama geliri de düşüktür. Tarım arazilerinin boyutunun küçük olması ve ölçek ekonomilerinin olmaması, girdi fiyatlarındaki artış, yağmura dayalı tarıma bağımlılık ve verimli piyasa mekanizmalarının olmaması ile hızlı bir kırsal göçe sebep olmaktadır.

milyar doları aşmıştır; 2008 yılı sonu itibarıyla 9 hidroelektrik santrali tamamlanmış; bu kaynaklardan enerji ihtiyacının % 5’i kullanılmaya başlanmıştır.

Ulaşım ve organize sanayi bölgesi inşaatı vb. yatırımlarda önemli ilerlemeler kaydedilse de, projenin diğer iki hedefi olan sulama ağının tamamlanması ve bilinçli tarım / sanayileşme etkili bir şekilde başılamadı.

Tarımsal Reformlar ve Eğilimler

Türkiye’nin temel tarımsal kaynakları geniştir ve genişleme için önemli ölçüde potansiyel sunmaktadır. Ancak, bu potansiyeli en üst düzeye çıkarmak ve verimliliği artırmak için tarım sektörünün devletin yapısal reformlara ve kalkınma projelerine katılmasına ihtiyacı vardır. Güneydoğu Anadolu Projesinin çeşitli amaçlarından biri, ülkenin en az gelişmiş bölgelerinden birinin tarımsal kaynak tabanını güçlendirmek ve genişletmektir. Aslında, GAP, kentsel ve kırsal alanlar arasındaki büyük ekonomik farklılığın toplumsal gerginlik yaratması ve başta güneydoğu olmak üzere kırsal alanlardan şehirlere göç oranlarına zararlı bir biçimde katkıda bulunması yüzünden muhtemelen Türkiye’nin en önemli projelerinden birisidir. Bu durum, gelecekteki tarımsal kalkınma ve Türkiye’nin genel ekonomik durumunun sağlığı açısından ciddi bir tehdit oluşturmaktadır. GAP, birincil hedefi olan enerji üretimi açısından değerlendirildiğinde, önemli katkıları barizdir. GAP tarafından üretilen enerjinin toplam değeri 17

Enflasyon ve yüksek faiz oranları, tarım sektörünün gelişiminde büyük bir engel oluşturmaktadır. İstikrarsız döviz kuru, çiftçilerin hem ihracat hem de iç pazarlarda karşılaştıkları fiyat belirsizliğinin derecesini artırmaktadır. Rahatlatıcı bir biçimde, hükümet öncelikli olarak tarım sektörünü de içerecek ve tarım sektörüne faydası olacak derin ve geniş kapsamlı bir reform sürecini başlatmıştır.

Hükümetin, büyük ölçekli sulama projelerinin gerçekleştirilmesi, ucuz kredi sağlanması, girdiler için devlet desteği verilmesi, yayım hizmetlerinin sağlanması ve araştırmaların finanse edilmesi yoluyla tarımsal üretimin desteklenmesini amaçlayan geniş kapsamlı bir program yelpazesi vardır. Türk hükümeti, geleneksel olarak üretici fiyatlarının desteklenmesi, girdi ve kredilerin sübvansede edilmesi ve temel gıda fiyatlarının düşürülmesi amacıyla tarım sektörüne müdahale etmiştir. Üretici fiyat desteğinin hükümet için çok pahalı olmasına rağmen, bu destekler tarım gelirlerini istikrara kavuşturamamıştır. Sonuç olarak, son yıllarda tedarik desteği büyük ölçüde azalırken, tohum tedariki hariç; gübre, tarımsal kimyasallar ve tarım makineleri imalatı, ithalatı ve pazarlaması tamamen özelleştirildi.

(such as speeding up cadastral studies, helping farmers through the lending process, etc.).

It is possible to summarize the benefits, types, and other advantages of the completion of the GAP program but as a general conclusion, the full integration of Turkey will be painful; yet it will bring changes to agriculture, which some may even consider radical. It is possible to compete domestically for the products which fall below the average EU production. From this perspective, social damage caused by aligning with the CAP is ambiguous and any opportunities that arise are missed.

The trend of investing in agriculture has been rising for years; however, it failed to considerably affect the volume of the agricultural production.

Furthermore, it is evident that many agricultural financing methods, which rapidly multiplied during the 2000's, have not been applied in the country yet, or that the institutions which would apply them have not proceeded to make any investment.

“

I am of the opinion that setting in place and expanding the Agricultural Investment Funds in Turkey is an ideal tool to attract both domestic and international investments in agriculture, technical expertise, and knowledge.

”

GR

Ο πληθωρισμός και τα υψηλά επιτόκια υπήρξαν μεγάλη τροχοπέδη στην ανάπτυξη του αγροτικού τομέα. Η ασταθής ισοτιμία συναλλάγματος αυξάνει το βαθμό αβεβαιότητας στις τιμές για τους αγρότες, τόσο στις εγχώριες αγορές όσο και στις εξαγωγές. Ευτυχώς, το κράτος έχει θέσει σε εφαρμογή έναν ευρύ κύκλο ουσιαστικών μεταρρυθμίσεων, που σκοπό έχουν να ωφελήσουν τον αγροτικό τομέα και να φροντίσουν να αντιμετωπίζεται ως τομέας προτεραιότητας.

Το κράτος προσφέρει ένα ευρύ φάσμα προγραμμάτων που έχουν στόχο να υποστηρίξουν τη γεωργική παραγωγή μέσα από την υιοθέτηση αρδευτικών συστημάτων μεγάλης κλίμακας, την εξασφάλιση φτηνών μεθόδων δανεισμού, τις επιδοτήσεις, την παροχή υπηρεσιών επέκτασης, και τη χρηματοδότηση της έρευνας. Η τουρκική κυβέρνηση κάνει, παραδοσιακά, τις παρεμβάσεις της στον αγροτικό τομέα προκειμένου να στηρίξει τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, να επιδοτήσει, να δανειοδοτήσει, και να περιορίσει το κόστος των βασικών αγαθών διατροφής για τον καταναλωτή. Αν και η στήριξη των τιμών του παραγωγού υπήρξε ιδιαίτερα δαπανηρή για την κυβέρνηση, η στρατηγική αυτή δεν κατάφερε να σταθεροποιήσει το εισόδημα των αγροτών. Κατά συνέπεια, αυτή η στήριξη μειώθηκε δραματικά τα τελευταία χρόνια, ενώ η παραγωγή, η εισαγωγή, και η εμπορική διακίνηση των λιπασμάτων, των αγροτικών χημικών, και των αγροτικών μηχανημάτων (εκτός της προμήθειας σπόρων) έχει ιδιωτικοποιηθεί πλήρως.

Μεταξύ των σημαντικών αγροτικών μεταρρυθμίσεων συγκαταλέγεται η δημιουργία γεωργικών συνεταιρισμών, η υιοθέτηση ενός συστήματος αγροτικής ασφάλισης, η ιδιωτικοποίηση των κρατικών οικονομικών επιχειρήσεων, η ανάπτυξη των ανταλλαγών των αγροτικών προϊόντων, και η ενίσχυση των πρωτοβουλιών για έρευνα και ανάπτυξη. Σε βάθος χρόνου, στόχος είναι να αντιμετωπιστεί η αναπόφευκτη μείωση του πληθυσμού στην επαρχία που εξαρτάται κυρίως από τη γεωργία από το σημερινό 40% στο 10%, και να προαχθεί η αγροβιομηχανία, καθώς και η υιοθέτηση διεθνών προτύπων για τα αγροτικά προϊόντα, με την επικείμενη

μεσομακροπρόθεσμη είσοδο στην Ε.Ε.

Η πολιτική αγροτικής στήριξης δείχνει να αποτελεί ένα πεδίο όπου είναι απαραίτητες οι μεταρρυθμίσεις. Στην αρχή, διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρξαν αλλαγές ούτε στη δομή ούτε στο κόστος. Η επιστροφή, όμως, της Πολιτικής Στήριξης Άμεσου Εισοδήματος – η οποία ξεκίνησε το 2001 αλλά τερματίστηκε επισήμως το 2009 – στο προηγούμενο μοντέλο θεωρήθηκε ως ένα «βήμα πίσω» από τους ειδικούς, για παράδειγμα τον Ο.Ο.Σ.Α. Το ότι ο προστατευτισμός είναι τόσο μεγάλος ώστε να κόβει τους δεσμούς με τον έξω κόσμο είναι ένας από τους βασικότερους λόγους για τους οποίους αυξάνεται η στήριξη των τιμών.

Οφείλουμε να αναρωτηθούμε: «Μπορεί η Τουρκία να τα πεί καλύτερα;». Και πρέπει να τονιστεί ότι ίσως υπάρχει μια αφάνταστα μεγάλη δυναμική σε αυτόν τον τομέα.

Ακόμα κι αν η Τουρκία είναι πλούσια από πλευράς γεωργικών εκτάσεων, το γεγονός ότι οι κλήροι είναι πολλοί και μικροί καθιστά δύσκολο το να είναι επικερδείς σε οικονομίες κλίμακας, ειδικά στα αγροτικά προϊόντα ετήσιας συγκομιδής και την κτηνοτροφία.

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτό το εμπόδιο στην παραγωγικότητα της γεωργίας, έχουν ψηφιστεί πολλές νομικές ρυθμίσεις από την ίδρυση της Τούρκικης Δημοκρατίας. Καθώς φαίνεται, ένας από τους πιο αποτελεσματικούς παράγοντες που οδήγησαν στην κατάρτιση σε μικρά κομμάτια γης ήταν ο Νόμος περί Κληρονομιάς. Αντιστοίχως, τη στιγμή της σύνταξης της παρούσας αναφοράς, ο Πρωθυπουργός αξιολογούσε ένα νομοσχέδιο με στόχο την αποφυγή της κατάρτισης των εκτάσεων για λόγους κληρονομιάς, επιτρέποντας έτσι την αύξηση του μέσου όρου του μεγέθους των καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Άλλη μια εξέλιξη προς αυτήν την κατεύθυνση υπήρξε και η θέσπιση μιας υπηρεσίας αναδιάρθρωσης ονόματι «Γραφείο Απόκτησης Αγροτικών Εκτάσεων», η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας και Περιφερειακών Υποθέσε-

TR

Önemli tarım politikası reformları, tarımsal üretici birliklerinin kurulması, tarım sigortası sisteminin benimsenmesi, Kamu İktisadi Teşekküllerinin özelleştirilmesi, tarımsal ürün borsalarının geliştirilmesi ve araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin güçlendirilmesini kapsamaktadır. Uzun vadede, amaç ağırlıklı olarak tarıma bağlı olan hâlihazırdaki kırsal nüfusun % 40'tan % 10'a kaçınılmaz bir biçimde düşürülmesi ve tarımsal sanayinin teşvik edilmesinin yanı sıra yakın ve orta vadede AB ile uyum süreci içinde tarımsal ürünler için uluslararası standartların benimsenmesi ile yüz yüze gelmektedir.

Tarımsal destek politikası, reformun açık bir biçimde gerekli olduğu bir alan gibi görünmektedir. Zamanla değişmeyen bir yapı ve değişmeyen bir maliyet göze alınarak, Doğrudan Gelir Desteği politikasından eski yapıya geri dönüşün - 2001 yılında başlatılan ancak resmi olarak 2009 yılında durdurulan - uzmanlar tarafından, mesela OECD tarafından, "geri adım atmak" olduğu düşünülmektedir. Korumacılık politikasının, dış dünyayla olan ilişkileri kesecek kadar yüksek olması, fiyat desteğini artırmanın temel nedenlerinden biridir.

"Türkiye daha iyisini yapabilir mi?" sorusu sorulmalıdır; bu sektörde gerçekleşmemiş önemli bir potansiyelin bulunabileceği belirtilmelidir.

Türkiye tarım arazileri açısından zengin bir ülkedir, arazilerin daha küçük arazilere bölünmesi, özellikle yıllık ekilebilir mahsuller ve hayvancılıkta ölçek ekonomilerinden faydalanmayı zorlaştırıyor.

Tarımdaki verimliliği önleyen bu engeli ortadan kaldırmak için Türkiye Cumhuriyeti' nin kuruluşundan bu yana birçok yasal düzenleme yapılmıştır. Görülebileceği kadarıyla, en

etkili faktörlerden biri, küçük arazi parçalarına bölünmeye neden olan Miras Kanunu'dur. Buna göre, raporumuz hazırlanırken, Başbakanlıkta değerlendirilmekte olan ve arazi mirasının bölünmesini önlemeyi amaçlayan yasa tasarısının uygulanmasıyla tarım arazilerinin ortalama büyüklüğünün artması mümkündür. Bununla ilgili bir diğer gelişme, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı'na bağlı "Tarımsal Arazi Edindirme Ofisi" adı altında yeni bir yapılanma hazırlığının başlatılmasıdır. Bu çalışma, tarım arazilerinin ihale yoluyla edindirilmesi, satılması ve kiralanması yoluyla tarım arazilerinin bir araya getirilmesini amaçlamaktadır. Bununla birlikte, bu girişimlerin diğer yapısal sorunları göz önüne alarak bütünleştirici bir yaklaşımla ele alınması büyük önem taşımaktadır (mesela, kadastro çalışmalarının hızlandırılması, çiftçi tarafından krediye erişimin güçlendirilmesi vb.).

GAP'ın nihai olarak tamamlanmasının yararlarını, çeşitlerini ve diğer avantajlarını özetlemek mümkündür ancak genel bir sonuç olarak, Türkiye'nin tam entegrasyonu acı verici olacaktır; bununla birlikte, bu, tarımda radikal olarak görülebilecek değişikliklere neden olacaktır. AB'nin ortalama verimliliğinin çok gerisinde kaldığımız ürünler için yurtiçinde rekabet etmek mümkündür. Bu açıdan bakıldığında, CAP (Common Agricultural Policy, AB'nin Ortak Tarım Politikası) ile uyumu sağlamanın toplumsal zararları belli değildir ve ortaya çıkabilecek fırsatlar kaçırılmıştır.

Burada tarımdaki finansal yatırım eğiliminin uzun vadede gözle görülür biçimde artmış; bununla birlikte, bu artış tarımsal üretim hacmini önemli ölçüde etkilememiştir. İkincisi, 2000'li yıllarda birden bire çoğalan birçok tarımsal finansman yönteminin henüz ülkede uygulanmadığı veya

The presence of Compo's specialty products in the spirit of Innovation and strategic thinking in Turkey

In markets athirst for everything new, innovation-based economy is no longer just guarantees added value, but shows the way forward for every modern company.

Leadership and creativity constitute priorities for every business, as well as the core of modern management. New ideas form the basis for all strategic planning and the very essence of a successful manager. The company that will stand out should be following new paths, anticipating the needs of the market, and pleasantly surprising us.

A company that showcases the aforementioned virtues is **COMPO EXPERT TURKEY**, a company determined to be original and combat inaction. Inaction and resistance to change may be characteristic of many business communities, but when it comes to Compo market's approach, such behaviors have been abandoned.

Turkey is a complex country constantly transforming, its society changing at a rapid pace. It is also defined by its great contrasts between different areas, especially between the regions on the West Coast and the inland, deep to the East. When one studies the people of Turkey, one immediately realizes that they are simple and honest people, with clear direction and solid foundations, respectful of the past and optimistic towards the future, with strong ideals and values.

Turkish people's way of thinking is heavily influenced by religion – Islam – and history, meaning that it is often quite nationalistic (it

GR

ων, σκοπός της οποίας είναι η ενοποίηση αγροτικών εκτάσεων μέσω της απαλλοτρίωσης, αγοράς, και εκμίσθωσης κτημάτων. Ωστόσο, είναι εξαιρετικά σημαντικό αυτές οι απόπειρες να γίνονται με μια σφαιρική προσέγγιση, λαμβάνοντας υπόψη και άλλα δομικά προβλήματα (όπως είναι η επιτάχυνση των μελετών περί κτηματολογίων, η ενίσχυση της πρόσβασης του αγρότη στη δανειοδότηση, κλπ.).

Θα μπορούσαμε να συνοψίσουμε τα οφέλη, τους τύπους, και τα άλλα πλεονεκτήματα της ολοκλήρωσης του προγράμματος GAP, αλλά σαν γενικό συμπέρασμα, η πλήρης ενσωμάτωση της Τουρκίας θα είναι επίπονη. Ωστόσο, θα επιφέρει αλλαγές στη γεωργία, για πολλούς ριζοσπαστικές. Θα μπορούσαμε να ανταγωνιζόμαστε εντός της χώρας για τα προϊόντα στα οποία υπολειπόμαστε της μέσης παραγωγής της Ε.Ε. Υπό αυτό το πρίσμα, η κοινωνική ζημιά της εναρμόνισης με την CAP είναι διφορούμενη και οι ευκαιρίες που προκύπτουν, χάνονται.

Η τάση της επένδυσης στη γεωργία είναι εμφανώς ανοδική εδώ και χρόνια, ωστόσο δε στάθηκε ικανή να επηρεάσει τον όγκο της αγροτικής παραγωγής. Επιπλέον, είναι εμφανές ότι οποιεσδήποτε μέθοδοι γεωργικής χρηματοδότησης, οι οποίες πολλαπλασιάστηκαν τάχιστα τη δεκαετία του 2000, δεν δοκιμάστηκαν στη χώρα ακόμα, ή ότι οι φορείς που θα τις εφαρμόζαν δεν προχώρησαν σε καμία επένδυση.

Πιστεύω ότι η εισαγωγή και η εφαρμογή των Αγροτικών Επενδυτικών Κονδυλίων στην Τουρκία είναι ένα ιδανικό εργαλείο που μπορεί να προσελκύσει εγχώρια και αλλοδαπά κεφάλαια για επενδύσεις στη γεωργία, αλλά και για την ενίσχυση της τεχνογνωσίας και τη συλλογή πληροφοριών.

Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΗΣ COMPO ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Σε αγορές που «διψούν» για καθετί καινούριο, η οικονομία που στηρίζεται στις καινοτομίες δεν αποτελεί μόνο προστιθέμενη αξία, αλλά δείχνει και το δρόμο που πρέπει να ακολουθήσουν όλες οι σύγχρονες επιχειρήσεις.

Η **ηγετική ικανότητα και η δημιουργικότητα** αποτελούν βασική προτεραιότητα για όλες τις εταιρείες, καθώς και τον πυρήνα του σύγχρονου management. Οι φρέσκες ιδέες αποτελούν τη βάση κάθε στρατηγικού σχεδιασμού και την πεμπτούσια του επιτυχημένου manager. Η εταιρεία που θα ξεχωρίσει οφείλει να ακολουθήσει ένα νέο μονοπάτι, να αφοσιωθεί τις ανάγκες της αγοράς, και να εκπλήσσει ευχάριστα.

Μια εταιρεία με τέτοιου είδους αρετές είναι η COMPO EXPERT Τουρκίας, μια εταιρεία αποφασισμένη να επιδείξει αυθεντικότητα και να νικήσει την αδράνεια. Η απραξία και η αντίσταση σε κάθε αλλαγή μπορεί να είναι χαρακτηριστικό πολλών εμπορικών κοινοτήτων, αλλά όσον αφορά στην προσέγγιση της αγοράς από την Compo, τέτοιου είδους συμπεριφορές έχουν εγκαταλειφθεί.

Η Τουρκία είναι μια σύνθετη χώρα που μεταμορφώνεται διαρκώς, και η κοινωνία της αλλάζει με ταχείς ρυθμούς. Επίσης, διακρίνεται από μεγάλες αντιθέσεις ανάμεσα στις περιοχές της, ειδικά ανάμεσα στις περιοχές των δυτικών παραλίων με την ενδοχώρα, στα ενδότερα της Ανατολής. Μελετώντας κανείς τους ανθρώπους της Τουρκίας, συνειδητοποιεί αμέσως ότι πρόκειται για έναν απλό και ειλικρινή λαό, με σαφή προσανατολισμό και σταθερές βάσεις, με σεβασμό στο παρελθόν του και αισιοδοξία για το μέλλον, με ιδανικά και αξίες.

Ο τρόπος σκέψης του τουρκικού λαού επηρεάζεται πολύ από τη θρησκεία – το Ισλάμ – και την ιστορία, επομένως είναι συχνά βα-

is very difficult to make a distinction between Islamism and nationalism, as they share similar cultural codes and ideologies). They simultaneously try to follow a Western lifestyle and preserve their national and moral values, thus shaping a common value system.

Family and education also play an important part. Family forms the backbone of the Turkish nation and the main guardian of social security, safeguarding moral values, and education, which in turn contributes decisively to the development of young people and towards 'a better future'.

These two are the basis of our partners' values in country as well.

In Turkey — unlike other regions of the Mediterranean basin — we are lucky to follow a distribution model with key accounts-importers, and we support our customers by imparting our knowledge and promoting our products, following

a pull strategy so that we grow in parallel to them, on solid foundations and the basis of mutual benefit.

“

Our clients are businessmen who are loyal to their companies, open-minded, eager to keep evolving, offering innovative solutions for educating farmers (as well as themselves), striving to provide a better future to their children and working hard to ensure that they succeed.

”

They are very good negotiators and do not hesitate to take reasonable risks that will bring profits. These are entrepreneurs whose profiles

TR

bu yöntemleri uygulayan kurumların herhangi bir yatırım yapmadığı açıktır.

Tarımsal Yatırım Fonu'nun Türkiye'de başlatılıp yaygınlaştırılmasının, tarımda, yerli ve uluslararası yatırımları, teknik bilgiyi ve bilgi birikimini çekmek için ideal araçlardan biri olduğu görüşündeyim.

TÜRKİYE'DEKİ YENİLİKÇİLİK VE STRATEJİK DÜŞÜNCE DOĞRULTUSUNDA COMPO EXPERT'İN, TARIMSAL UZMANLARININ VARLIĞI

Yeni olan her şeye susamış olan piyasalarda, yenilikçilik temelli ekonomi artık sadece katma değer değil, her modern şirket için gerekli yolu oluşturmaktadır.

Liderlik ve yaratıcılık, her iş araştırmasının öncelikleri ve modern yönetimin özüdür. Yeni fikirler tüm stratejik planlamanın ve iyi yöneticinin tam da esasıdır. Öne çıkacak olan şirket, piyasa ihtiyaçlarını önceden tahmin etmek için yeni olan bir şeyi izlemeli ve hoş bir biçimde şaşırtmayı başarabilmelidir.

Böyle bir tarza sahip bu işletmelerden biri, özgünlüğünü göstermek ve kendi eylemsizliğini gidermek isteyen bir firma olan COMPO EXPERT TÜRKİYE şirkettir. Atalet ve herhangi bir değişime karşı direnç göstermek pek çok ticari topluluğun bir özelliği olabilir, ancak bu davranış COMPO EXPERT'in piyasa yaklaşımı açısından “terkedilmiştir”.

Türkiye, sürekli değişen ve toplumun hızla değiştiği ve özellikle batısındaki sahil bölgeleri ile doğuya doğru derin iç kesimlerinde bulunan bölgeler arasında büyük farklılıklar olan karmaşık bir ülkedir. Kolaylıkla fark ettiğiniz, geçmişe olan inanç ve geleceğe yönelik iyimserlikleriyle idealler ve değerlerle sağlam bir biçimde temellendirilmiş bir halk olan Türkleri incelemek, basit ve doğru bir işiştir.

Türk halkının düşünce tarzı dine yakındır, tarih ve İslam milliyetçilik ile yan yanadır (İslamcılık ile milliyetçilik arasındaki somut bir ayırım yapmak çok zordur) çünkü her ikisi de benzer kültürel kodları, milli ve ahlaki değerleri koruyarak Batılı yaşam tarzının devamı olarak sıralanmakta ve böylece insanların değer sistemini şekillendirmekle sonuçlanan ideolojiler olarak sürdürüp savunmaktadırlar.

Ailenin ve eğitimin rolü de önemlidir. Aile, Türk milletinin temel yapısı ve toplumsal güvenliğin birincil teminatı ve ahlaki değerlerin ve eğitimin korunmasıdır, çünkü bunlar, gençlerin gelişimine ve “daha iyi bir geleceğe” kesin olarak katkıda bulunuyor.

Bu ikisi, ülkede ortaklarımızın değerlerinin temelini oluşturuyor.

Türkiye'de - Akdeniz havzasının diğer bölgelerinin ithalatçıların aksine - anahtar hesaplarla dağıtım modelini takip ettiğimiz için şanslıyız - müşterilerimizi onlarla birlikte sağlam ve karşılıklı yarar sağlama temelinde büyüme için ürünlerimizin tanıtımıyla, bilgi transferiyle, genel olarak pazarlamada çekme stratejisi ile destekliyoruz.

match our own corporate profile. They establish clear business goals and are aware our own “red lines” in making business.

So, what we did to promote our distribution model? We kept it really simple:

- Choosing the right concept – primarily – and product for promotion, and making careful, calculated moves.
- No knee-jerk reactions, and ‘protection’ of our distributors from bad decisions.
- Cooperation with the Turkish authorities and adhering to our clients’/partners’ standards before concluding any agreement.
- Preparing technical arguments for the promotion of the products to demonstrate their superiority.
- Honest business relationships and friendly behavior, on the basis of mutual trust.

- Secure transactions and issuing the appropriate certificates required for introducing products so as to avoid problems, with the highest possible flexibility – compared to other multinational corporations – and our customers benefit by offering – as collateral – much higher shares from their business on the negotiation table.
- Careful study of the behavior of the Turkish businessmen, forming stable and lasting personal relationships with our loyal customers, and adopting the local thinking of doing business.
- Paying particular attention to that part of the Turkish culture which does not have much experience abroad.
- Continuous monitoring of the institutional frameworks and benchmarks.
- Daring to ask, daring to be ambitious.

GR

θιά εθνικιστικός (είναι πολύ δύσκολο να γίνει διάκριση ανάμεσα στον Ισλαμισμό και τον εθνικισμό, αφού μοιράζονται παρόμοιους πολιτισμικούς κώδικες και ιδεολογίες). Προσπαθούν να ακολουθούν τον δυτικό τρόπο ζωής ενώ παράλληλα διατηρούν τις εθνικές και ηθικές αρχές τους, διαμορφώνοντας έτσι ένα κοινό σύστημα αξιών.

Είναι **σημαντικός, επίσης, ο ρόλος της οικογένειας και της εκπαίδευσης**. Η οικογένεια αποτελεί τη βασική δομή του τουρκικού έθνους και τον βασικό θεματοφύλακα της κοινωνικής ασφάλειας, της διατήρησης των ηθικών αξιών, και της εκπαίδευσης, η οποία με τη σειρά της συμβάλλει αποφασιστικά στην πρόοδο της νεολαίας και σε ένα «καλύτερο μέλλον».

Αυτά τα δύο είναι και οι πυλώνες των αξιών των συνεργατών μας στη χώρα.

Στην Τουρκία, σε αντίθεση με άλλες περιοχές της λεκάνης της Μεσογείου, έχουμε την τύχη να λειτουργούμε με ένα μοντέλο διανομής με βασικούς key accounts-εισαγωγείς, και στηρίζουμε τους πελάτες μεταδίδοντάς τους τις γνώσεις μας και προωθώντας τα προϊόντα μας, ακολουθώντας μια στρατηγική έλξης και επηρεασμού ώστε να αναπτυσσόμαστε παράλληλα με αυτούς, πάνω σε στέρεα θεμέλια και με βάση την αμοιβαία ωφέλεια.

Οι πελάτες μας είναι επιχειρηματίες αφοσιωμένοι στην εταιρεία τους, ανοιχτόμυαλοι, με δίψα για διαρκή εξέλιξη, με καινοτόμες λύσεις για την εκπαίδευση των αγροτών (και των ιδίων), πασχίζοντας για ένα καλύτερο μέλλον για τα παιδιά τους και δουλεύοντας σκληρά για να βεβαιωθούν ότι θα τα καταφέρουν.

Είναι πολύ καλοί διαπραγματευτές και δεν διστάζουν να πάρουν λογογισμένα ρίσκα που θα φέρουν κερδοφορία. Πρόκειται για επιχειρηματίες το προφίλ των οποίων συνάδει με το δικό μας εταιρικό προφίλ. Διατυπώνουν με σαφήνεια τους επιχειρηματικούς στόχους τους και είναι ενήμεροι για τις δικές μας «κόκκινες γραμμές» στο επιχειρείν.

Τι κάναμε λοιπόν για να προάγουμε το μοντέλο διανομής μας; Επιλέξαμε έναν απλό δρόμο:

- Σωστή επιλογή της ιδέας (κυρίως) και των προϊόντων για προώθηση, με μελετημένες και προσχεδιασμένες κινήσεις.
- Όχι σπασμωδικές κινήσεις, και «προστασία» των διανομένων μας από εσφαλμένες αποφάσεις.
- Συνεργασία με τις τουρκικές νομικές αρχές και τήρηση των προδιαγραφών των πελατών/συνεταίρων μας πριν από το κλείσιμο οποιασδήποτε συμφωνίας.
- Προετοιμασία επιχειρημάτων τεχνικής φύσεως για την προώθηση των προϊόντων, ώστε να φανεί η υπεροχή τους.
- Ειλικρινείς επιχειρηματικές σχέσεις και φιλική συμπεριφορά, στη βάση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης.
- Ασφαλείς συναλλαγές και έκδοση των κατάλληλων πιστοποιητικών που χρειάζονται για την παρουσίαση προϊόντων ώστε να αποφεύγουμε προβλήματα, με τη μέγιστη δυνατή ευελιξία – σε αντίθεση με άλλες πολυεθνικές – και να επωφελούνται οι πελάτες μας, ανοίγοντάς μας τα χαρτιά τους κατά τις διαπραγματεύσεις, με πολύ μεγαλύτερα κομμάτια της δουλειάς τους, ως αντισταθμιστικά οφέλη.
- Προσεκτική μελέτη της συμπεριφοράς των Τούρκων επιχειρηματιών, διαμόρφωση σταθερών και διαχρονικών διαπροσωπικών σχέσεων με τους πιστούς μας πελάτες, και υιοθέτηση της τοπικής αντίληψης της επιχειρηματικότητας.
- Ιδιαίτερη έμφαση στο κομμάτι εκείνο της τουρκικής κουλτούρας που δεν έχει σημαντική εμπειρία στο εξωτερικό.
- Διαρκής παρακολούθηση των θεσμικών πλαισίων και των συγκριτικών αξιολογήσεων αναφορές.
- Τολμάμε να ρωτάμε, τολμάμε να φιλοδοξούμε.

Δε γνωρίζω πώς θα εξελιχθούν οι επιχειρήσεις μας στην Τουρκία στο μέλλον, δε διαθέτω κάποια «κρυστάλλινη σφαίρα» να μου δείξει τι πρόκειται να κερδίσουμε, ξέρω όμως ότι εργάζομαι με μια χαρισματική ομάδα που μπορεί να φέρει αποτελέσματα, και είμαι πεπεισμένος ότι η πρόνοια να σχεδιάσουμε τις κατάλληλες ιδέες και η αποτελεσματική τους εφαρμογή θα μας οδηγήσει σε μελλοντική ανάπτυξη και στην κατάκτηση μιας πιο κομβικής θέσης στην αγορά.

“

I do not know what will happen with our business in Turkey in the future, I do not have a “crystal ball” to show me what benefits we may reap, but I know for certain that I am working with a highly skilled team who can produce results, and I am convinced that our proactiveness in designing the right concepts and the effective implementation of such will lead us to future growth and to gaining key market positions.

”

TR

Müşterilerimiz şirkete sadık, açık fikirli, sürekli gelişmeyle ilgilenen, çiftçileri (ve aynı zamanda kendilerini de) eğitmek için yenilikçi çözümler üreten ve çok çalışarak bu amaç için mümkün olan en yüksek garantiyi elde etmeye çabalayarak çocuklarına daha iyi bir gelecek elde etmek için çalışan iş adamlarıdır.

Onlar çok iyi müzakerecilerdir ve kâr getirecek makul riskler almaktan çekinmezler. Ayrıca, kendi kurumsal profilimizle eşleşen ve iş hedeflerini ve iş yapmada kendi “kırmızı çizgilerimizi” bilen girişimcilerdir.

Dağıtım modelimizi tanıtmak için ne yaptık? Gerçekten onu basit tuttuk:

- Doğru kavram - özellikle - promosyon ve dikkatli planlama hareketleri için ürün seçimi.
- Bölük pörçük hareketlerin olmaması, ve dağıtımçılarımızın olumsuz kararlardan “korunması”.
- Herhangi bir sözleşmenin sonuçlandırılmasından önce, Türk kanunlarına uyulduğundan emin olunması ve

müşterilerimizin / ortaklarımızın gereksinimlerinin karşılandığından emin olunması.

- Üstünlüğü gösterme amacıyla ürünlerin tanıtılması için teknik argümanların hazırlanması.
- Dürüst iş ilişkileri ve karşılıklı güveni elde etmekle dengelenmiş dostça davranış.
- Müşterilerimizin müzakere masasında işlerinden çok daha fazla payı - teminat olarak - vermeleri için daha fazla fayda sağlamaları, diğer çok uluslu şirketlere kıyasla, sorunlardan kaçınma amacıyla ürünün tanıtılması için güvenli işlemlerin gerçekleştirilmesi ve gerekli sertifikaların verilmesi.
- Türk işadamlarının davranışlarının dikkatlice incelenmesi, sadık müşterilerimizle sağlam ve kalıcı kişisel ilişkiler ve yerel iş yapma düşüncesi.
- Özellikle yurtdışında pek fazla deneyime sahip olmayan Türk kültürünün seviyesine dikkat edilerek hareket edilmesi.
- Kurumsal çerçeve ve ölçütlerin sürekli izlenmesi.
- Gayretli hedefleri arama ve o hedefleri ortaya koyma cesaretini gösterme.

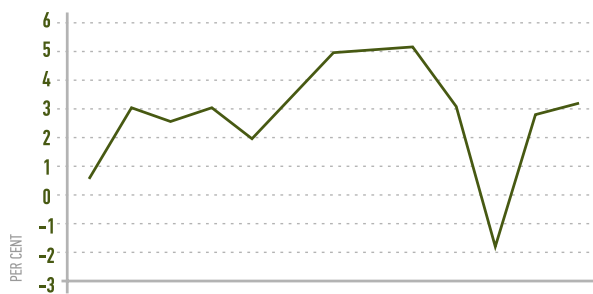
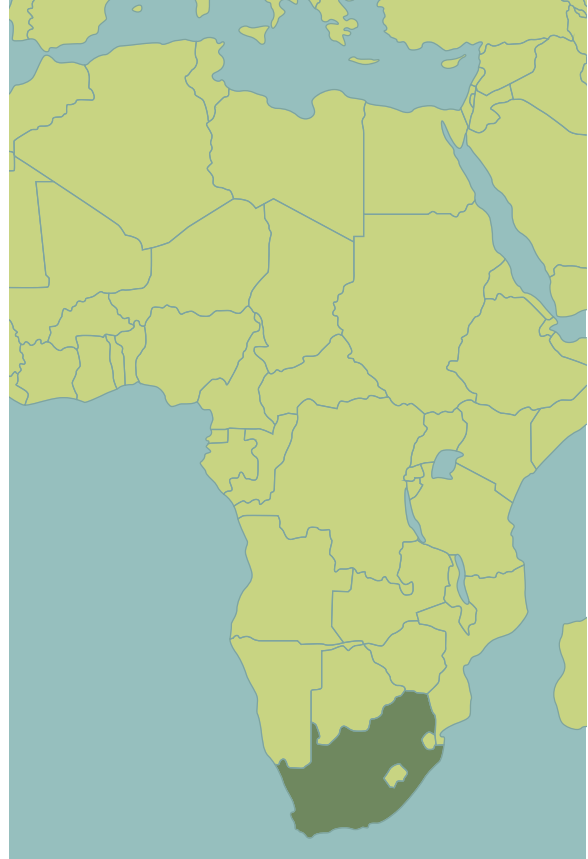
Türkiye’de işimizin gelecekte nasıl olacağını bilmiyorum, gelecekteki kazançları öngörmek için “kristal küreme” güvenmem, ama kesinlikle, işleri başarabilecek yüksek vasıflı bir ekiple çalıştığımı biliyorum ve ileride ana piyasa pozisyonlarını elde etmek için etkili bir şekilde doğru kavramları tasarlamak ve bu kavramları uygulamak için olayları tahmin edebileceğimize ikna oldum.

IS **SOUTH AFRICA** THE PROMISED LAND?

South Africa differs from other African markets, which tend to be too unstable for sustainable agricultural development, as they are characterized by politically manipulated markets, weak legal systems, and low incomes per capita.

South Africa is a middle-income, emerging market with an abundant supply of natural resources, well-developed financial and legal systems, communications, energy, transport and modern infrastructure, which support a relatively efficient distribution of goods to major urban centers throughout the region. Growth was robust from 2004 to 2007 as South Africa reaped the benefits of macroeconomic stability and a global commodities boom, but began to slow in the second half of 2007 due to an electricity crisis and the subsequent global financial crisis, which impacted product prices and demand. The GDP fell nearly 2% in 2009 but recovered in 2010–12. Unemployment remains high, at nearly one-quarter of the work force, and outdated infrastructure has constrained growth.

South Africa GDP growth

Daunting economic problems remain from the apartheid era — especially poverty and lack of economic empowerment among the disadvantaged groups. South Africa's economic policy focuses on controlling inflation — however, the country has had significant budget deficits that have hampered its ability to deal with pressing economic problems.

Diamonds mines

The status of agriculture

The country's main agricultural products are, in order of importance: maize, wheat, sugar canes, fruit, vegetables, beef, poultry, mutton, wool, and dairy products.

Agriculture in South Africa accounts for around 10% of formal employment, a relatively low percentage compared to other parts of Africa, and work provided by contract workers accounts for around 2.6% of the GDP. According to FAOSTAT, South Africa is one of the largest producers in the world of chicory roots (4th), grapefruit (4th), cereals (5th), green maize and maize (7th), castor oil seed (9th), pears (9th), sisal (10th), and fiber crops (10th).

The government of South Africa has set the goal to transfer 30% of productive agricultural land from the – mainly white – farmers of the apartheid era to previously disadvantaged groups of people – mainly black people. This land reform has been criticized both by landowners and by landless workers, the latter claiming that the process has not been moving fast enough, the former alleging that the measure is 'racist' and expressing further

concerns regarding the intentions behind and the speediness of the project.

To reverse the damage caused by land mismanagement, the government has supported a scheme which promotes sustainable development and the use of natural resources. Maize production, which accounts for the majority of the gross value of South Africa's field crops at 36%, has also experienced negative effects due to climate change.

GR

ΕΙΝΑΙ Η ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ Η ΓΗ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΣ;

Η Νότια Αφρική διαφέρει από τις υπόλοιπες Αφρικανικές αγορές, οι οποίες δεν αποτελούν και το πιο σταθερό έδαφος για την ανάπτυξη της γεωργίας, καθώς χαρακτηρίζονται από πολιτικά χειριζόμενες αγορές, αδύναμα νομικά συστήματα, και χαμηλά κατά κεφαλήν εισοδήματα.

Η Νότια Αφρική αποτελεί μια αναδυόμενη αγορά μεσαίου εισοδήματος, με άφθονους φυσικούς πόρους, αναπτυσσόμενο οικονομικό και νομικό σύστημα, επικοινωνίες, ενέργεια, μεταφορές, και μοντέρνες υποδομές, τα οποία υποστηρίζουν μια σχετικά αποτελεσματική παροχή αγαθών στα μεγάλα αστικά κέντρα σε όλη την περιοχή. Η ανάπτυξη ήταν εύρωστη από το 2004 έως το 2007, καθώς η Νότια Αφρική αποκόμισε όφελος από την μακροοικονομική σταθερότητα και την έκρηξη στα αγαθά παγκοσμίως, αλλά άρχισε να μειώνεται κατά το δεύτερο μισό του 2007, λόγω των επιπτώσεων της κρίσης της ηλεκτρικής ενέργειας και της επακόλουθης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης στις τιμές και τη ζήτηση των προϊόντων. Το ΑΕΠ έπεσε περίπου 2% το 2009, αλλά επανήλθε το 2010–12. Η ανεργία παραμένει σε υψηλά επίπεδα, στο ένα

τέταρτο περίπου του εργατικού δυναμικού, και οι απαρχαιωμένες υποδομές περιορίζουν την ανάπτυξη. Παρατηρούνται ακόμα κάποια τρομακτικά οικονομικά προβλήματα, υπολείμματα της εποχής του Απαρτχάιντ (φυλετικός διαχωρισμός) – κυρίως φτώχεια και έλλειψη οικονομικής ενίσχυσης των μη προνομιούχων ομάδων. Η οικονομική πολιτική της Νότιας Αφρικής επικεντρώνεται στον έλεγχο του πληθωρισμού – ωστόσο η χώρα έχει σημαντικά ελλείμματα στον προϋπολογισμό που εμποδίζουν την δυνατότητα αντιμετώπισης των πιεστικών οικονομικών προβλημάτων.

Το status της γεωργίας

Τα κυριότερα αγροτικά προϊόντα της χώρας, καταταγμένα με σειρά σπουδαιότητας, είναι: καλαμπόκι, σιτάρι, ζαχαροκάλαμο, φρούτα, λαχανικά, βοδινό κρέας, πουλερικά, αρνίσιο κρέας, μαλλί, και γαλακτοκομικά προϊόντα.

Η γεωργία στη Νότια Αφρική αντιστοιχεί στο 10% περίπου της επίσημης απασχόλησης, ποσοστό σχετικά χαμηλό συγκριτικά με άλλα μέρη της Αφρικής και η περιστασιακή/εποχιακή εργασία αναλογεί περίπου στο 2,6% του ΑΕΠ. Σύμφωνα με την FAOSTAT, η Νότια Αφρική είναι από τους μεγαλύτερους παραγωγούς ρίζας πικραλίδας στον κόσμο (4η), γκρέιπφρουτ (4η), δημητριακών (5η), χλωρού αραβόσιτου και αραβόσιτου (7η), σπόρων καστορέλαιου (9η), αχλαδιών (9η), σιζάλ (10η), και καλλιέργειας ινών (10η).

Opportunities for and obstacles to agricultural development in South Africa and the presence of COMPO

While South Africa has an economic and business environment favorable to the development of new agribusiness enterprises, it lacks the fertile land and climate advantages of other countries in sub-Saharan Africa. The land is generally arid, and climate conditions are not ideal for large scale commercial crop production. Only 13.5% of the land is suitable for agriculture, and just 3% of that is considered to be fertile.

Foreign players that target the right sectors with the right strategies will prosper. The 'key' to success, in my opinion, is for all players to "MAP" their strategy before entering the market.

COMPO EXPERT SOUTH AFRICA as an entity is the 'baby' of the Compo family, and it is ready to take its first business steps.

Truck transporting liquid fertilizers

RSA

IS SUID AFRIKA DIE BELOOFDE LAND?

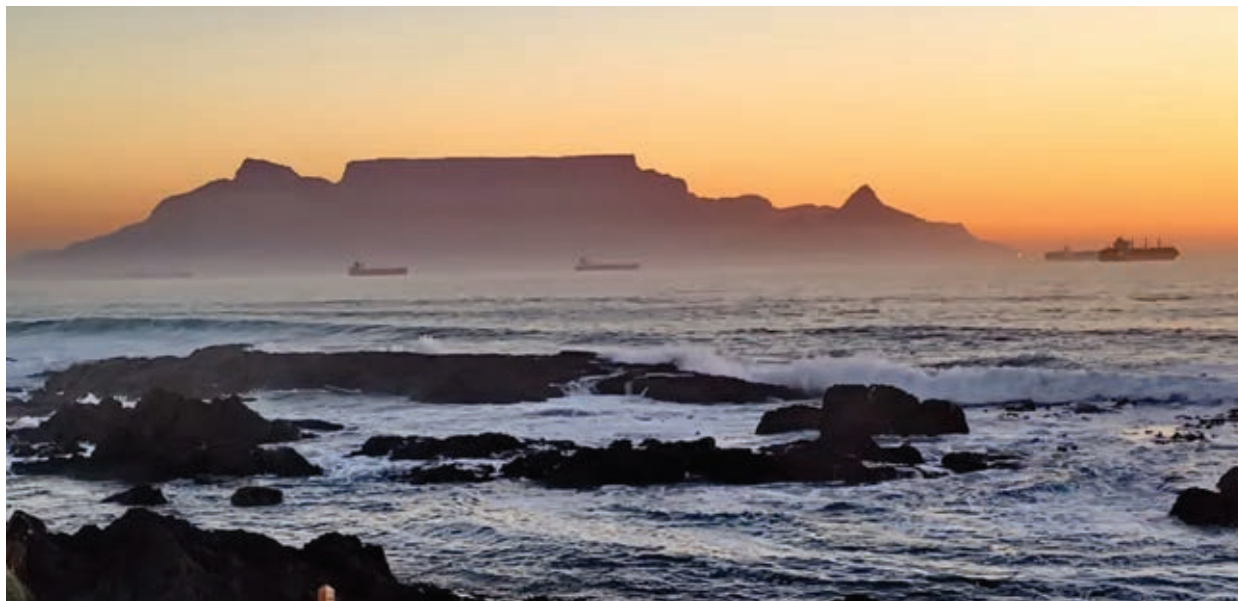
Suid Afrika verskil van ander Afrika lande, wat telkens te onstabiel is vir volhoubare landbou ontwikkeling. Hierdie lande gaan gebuk onder politieke gemanupileerde markte, swak regstelsels en lae kapitale inkomste wat ontwikkeling strem.

Suid-Afrika is 'n middel inkomste en opkomende land met 'n oorvloed natuurlike hulpbronne, goed ontwikkelde finansiële stelsels, regstelsels, kommunikasie, energie, vervoer en moderne infrastruktuur. Hierdie eienskappe verseker relatiewe goeie distribusie van goedere na groot stedelike gebiede. Die Suid Afrikaanse ekonomie het sterk groei getoon tussen 2004-2007 toe SA die voordele van makro ekonomiese stabiliteit en wêreld handelsmerkte toegeneem het. Daar was 'n afname in ekonomiese groei aan die einde van 2007, as gevolg van die elektrisiteit krisis en wêreldwye finansiële krisis wat druk op die verkoopsmarkte geplaas het. BBP

het geval met 2% in 2009, maar weer herstel in 2010-2012. Werkloosheid het hoog gebly, en verouderde infrastruktuur het groei beperk. Ekonomiese probleme het egter agtergebly vanaf die apartheids era—veral armoede en die onvermoë aan ekonomiese bemagtiging aan die voorheen benadeelde groepe sowel as Suid-Afrika se politisie fokus om inflasie te beheer. Suid-Afrika het beteknisvolle tekorte aan hul begroting en dit verhoed die land om toenemende ekonomiese druk te hanteer.

Status van die Landbou

Die belangrikste landbou produkte in orde van belangrikheid: mielies, koring, suikerriet, vrugte, groente, bees, hoender, skaap, wol, suiwel produkte. Landbou in SA voorsien rondom 10% van formele werksvoorsiening. Hierdie syfer is relatief laag in vergelyking met ander dele van Afrika. Werksvoorsiening aan kontrak werkers dra rondom 2,6% by van totale BBP by. Volgens FAOSTAT is Suid Afrika een van die wêreld se grootste produsente van sigorei wortels (4de), Pomelo (4de), grane (5de), groen mielies en mielies (7de), kastor olie (9de), sisal (10de) en vesel gewasse (10de).

The magnificent view of Table mountain

Imagine that “you are a general taking your troops into foreign territory. Obviously you would need detailed maps and a specific plan, without which you would of course not be able to communicate your strategy to your field officers and the rest

of your troops”. Similarly, in order to thrive, we have to map our strategy, to adapt and leverage our existing skills, and to adjust our distribution strategy so that it reflects the local conditions and constraints.

GR

Ανάπτυξη του ΑΕΠ Νότιας Αφρικής

Η κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής έχει θέσει ως στόχο να μεταφέρει 30% της παραγωγικής αγροτικής γης από τους – κυρίως λευκούς – αγρότες της περιόδου του Απαρτχάιντ σε προηγούμενους μειονεκτούσες ομάδες – κυρίως έγχρωμους. Αυτή η μεταβίβαση γης έχει δεχθεί κριτική και από ιδιοκτήτες γης και από εργάτες χωρίς γη, με τους τελευταίους να ισχυρίζονται πως ο ρυθμός της αλλαγής δεν είναι αρκετά γρήγορος και τους πρώτους να ισχυρίζονται πως το μέτρο είναι «ρατσιστικό» και να εκφράζουν περαιτέρω ανησυχίες για τις προθέσεις και την ταχύτητα του έργου.

Προκειμένου να επανορθώσει για την ζημία που προκλήθηκε από την κακή διαχείριση της γης, η κυβέρνηση υποστήριξε ένα σχέδιο που προωθεί την βιώσιμη ανάπτυξη και τη χρήση των φυσικών πόρων. Η παραγωγή αραβοσίτου, που προσφέρει την πλειοψηφία της μικτής αξίας των καλλιεργειών της Νότιας Αφρικής σε ποσοστό 36%, έχει αντιμετωπίσει επίσης αρνητικές επιπτώσεις λόγω κλιματικών αλλαγών.

Ευκαιρίες και εμπόδια στην αγροτική ανάπτυξη της Νότιας Αφρικής και η παρουσία της COMPO

Παρόλο που το οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον της Νότιας Αφρικής ευνοεί την ανάπτυξη νέων αγροτικών επιχειρήσεων, η χώρα δε διαθέτει τη γόνιμη γη και τα κλιματικά πλεονεκτήματα άλλων χωρών της υποσαχάριας Αφρικής. Η γη είναι γενικά ξερή, και οι κλιματικές συνθήκες δεν είναι ιδανικές για υψηλά εμπορική γεωργική παραγωγή. Μόνο το 13,5% της έκτασης της γης είναι καλλιεργήσιμο, και μόνο το 3% θεωρείται γόνιμο.

Οι ξένοι παίκτες που θα στοχεύσουν στους σωστούς τομείς με τις κατάλληλες στρατηγικές θα ευημερήσουν. Το «κλειδί» της επιτυχίας, κατά την άποψη μου, είναι να «χαρτογραφήσουν» όλοι οι παίκτες την στρατηγική τους πριν εισχωρήσουν στην αγορά.

Η **COMPO EXPERT SOUTH AFRICA** αποτελεί το «νέο μέλος» της οικογένειας της Compro, το οποίο είναι έτοιμο να κάνει τα πρώτα του επιχειρηματικά βήματα.

Φανταστείτε ότι «είστε ένας στρατηγός που οδηγεί τα στρατεύματα του σε ξένο έδαφος. Προφανώς θα χρειάζασταν λεπτομερείς χάρτες και ένα σαφές σχέδιο, χωρίς τα οποία δε θα μπορούσατε φυσικά να επικοινωνήσετε τη στρατηγική σας στους αξιωματικούς σας και στα υπόλοιπα στρατεύματά σας». Ομοίως, πρέπει να χαρτογραφήσουμε την στρατηγική μας, να υιοθετήσουμε και να αξιοποιήσουμε τις υπάρχουσες δυνατότητές μας, και να προσαρμόσουμε την στρατηγική διάθεσής μας ώστε να ανταποκρίνεται στις τοπικές συνθήκες και περιορισμούς, αν θέλουμε να έχουμε πιθανότητες ευημερίας.

Το να κάνουμε ό,τι μπορούμε προκειμένου να εξυπηρετήσουμε τους πελάτες μας με χαμηλό περιθώριο κέρδους αλλά δυνατότητα μεγάλου όγκου γρήγορα και αποτελεσματικά αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις μας.

Προτεραιότητα μας είναι να εξελιχθούμε από τοπικοί παίκτες σε αναγνωρισμένους ανταγωνιστές, και στη συνέχεια να αποτελέσουμε επιχειρηματικό κόμβο για τις γειτονικές Ανατολικές οικονομίες, προκειμένου να απολαύσουμε υψηλότερα κέρδη για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Όμως...το χτίσιμο μια ανθεκτικής επιχείρησης είναι μαραθώνιος, όχι αγώνας ταχύτητας!

“

Making our best to serve our clients with low margins but the potential for huge volume in a fast yet effective way is one of our greatest challenges.

”

Our first priority is to develop from a local player into a recognized competitor, and then to become an established business hub for the neighboring Eastern economies, in order to enjoy higher profits for a larger period of time.

But... building an enduring company is a marathon, not a sprint!

RSA

Die pragtige uitsig oor Tafelberg

Die Suid Afrikaanse Regering het doelwitte om 30% van die produktiewe landbou grond te verskuif vanaf die -hoofsaaklik blanke- boere uit die apartheids era, na die voorheen benadeelde groepe -hoofsaaklik swart en gekleurdes-. Grond transformasie word gekritiseer deur die eersgenoemde groep wat meen die proses is rasisties. Werknemers aan die anderkant reken die proses van transformasie vind te stadig plaas.

Om die negatiewe effek van die SA regering se wanbestuur te verhoed moet natuurlike hulpbronne ontwikkel word. Mielie produksie dra tot 36% by van die totale Suid Afrikaanse landbou bedryf, maar toon ook negatiewe effekte agv die regering se wanbestuur.

Geleenthede en struikelblokke vir COMPO Expert in die Suid Afrikaanse landbou bedryf

Suid-Afrika bied 'n gunstige ekonomiese omgewing vir die ontwikkeling van nuwe landbou geleenthede en landbou besighede, maar ter selfde tyd skied Suid Afrika tekort aan die beskikbaarheid van vrugbare landbougrond en gunstige klimaat wat baie van die ander sub-saharan Afrika lande wel

het. Suid-Afrika is oor die algemeen droog en nie ideal vir groot kommersiële boerdery nie. Net 13,5% van die land se oppervlak is geskik vir landbou, waarvan slegs 3% as vrugbaar beskou kan word.

Eksterne maatskappye wat op geskikte sektore fokus sal floreer. Die sleutel tot sukses in my opinie is goeie beplanning vir die korrekte strategie voordat hulle die mark betree.

COMPO EXPERT SUID AFRIKA as entiteit is in sy 'kinderskoene' in die COMPO wêreld en gereed om sy eerste besigheid stappe te neem.

Verbeel jou "Jy is 'n general wat jou troepe in 'n vreemde land inneem. Natuurlik benodig jy 'n spesifieke kaart en plan, sonder 'n spesifieke plan kan jy nie jou strategie met die troepe kommunikeer nie" — Net so wil ons ook ons strategie beplan en aanpas, sodat ons ook na die beste van ons vermoë kan floreer. Een van ons grootste uitdagings is om kliente met laer marges, maar met potensiaal vir groot volumes op 'n vinnige dog effektiewe manier te ondersteun.

Ons eerste prioriteit is om te skuif van 'n rolspeler na 'n betekenisvolle kompeteerder, en dan om ons besigheid in omliggende lande in Suidelike- en Oos Afrika lande uit te brei.

Maar... om 'n volhoubare maatskappy tot stand te bring is nie 'n naelloop nie maar 'n maraton!

ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Αναρωτιέμαι συχνά πως θα είναι η Γεωργία στο άμεσο και απώτερο μέλλον, και πως θα πρέπει να προσεγγίσουμε τις τεχνολογικές εξελίξεις που θα επηρεάσουν την πορεία της αγροτικής παραγωγής διεθνώς ώστε να μπορούμε να διαφοροποιούμαστε, να καινοτομούμε, και να δημιουργούμε αξία για τους συνεργάτες μας. Θα προτιμούσα ωστόσο να μην κάνω προβλέψεις. Η πραγματική ζωή ξέρει πάντα καλύτερα από εμάς.

*Το κείμενο είναι βασισμένο στη συνέντευξη μου στην εφημερίδα Agrenda 31/1/2016

Ποιος θα το φανταζόταν λίγες δεκάδες χρόνια πίσω ότι σήμερα θα είχαμε καλλιέργειες σε απόλυτα ελεγχόμενο περιβάλλον, κάθετα περιστρεφόμενα θερμοκήπια, τηλεπισκόπηση (remote sensing) στη γεωργία, γεωργία ακριβείας (precision agriculture), GPS, αγροτικά gadgets, κάθετες καλλιέργειες, κλπ.; Κάποια μέρα, μπορεί να έχουμε τόσο εξελιγμένη τεχνολογία ώστε να υπάρχει π.χ. ένα λίπασμα το οποίο να διαχέεται σε όλο το χωράφι και να απελευθερώνει τα θρεπτικά στοιχεία απλά τοποθετώντας το σε ένα τυχαίο σημείο του χωραφίου. Η μείωση του κόστους θα ήταν σημαντική και τα οφέλη αμέτρητα...

Η πανίσχυρη παγκόσμια βιομηχανία που ασχολείται με το σύνολο της διατροφικής αλυσίδας θα αποτελέσει έμπνευση για νέες ιδέες και θα καλλιεργήσει νέες μεθόδους. Η τεχνολογία εξελίσσεται με μεγάλη ταχύτητα, και το μόνο που χρειάζεται να κάνουμε είναι να ακολουθήσουμε τη φυσική ροή της.

Πιστεύω στον κανόνα «more with less» και θεωρώ ότι η γνώση θα κατευθυνθεί προς τα εκεί. Η θρέψη των φυτών δεν αφορά μόνο τα 17 γνωστά και απαραίτητα θρεπτικά στοιχεία για την ανάπτυξη των φυτών· είναι ένα σύνολο επιστημών όπως η Εδαφολογία, η Φυσιολογία, η Χημεία, και άλλες, που ενώνονται υπό την ονομασία **“επιστήμη της θρέψης των φυτών”**. Στο εξής θα πρέπει να διαχειριστούμε ζητήματα όπως η αύξηση του πληθυσμού παγκοσμίως, ο υποσιτισμός, η έλλειψη υδάτινων πόρων, η υποβάθμιση της γονιμότητας εδαφών.

“

Η λύση σε αυτά τα ζητήματα θα δοθεί αν εγγυηθούμε ότι όλα τα παρακάτω θα λάβουν χώρα: βελτίωση των ποικιλιών, ριζικές αλλαγές στις καλλιεργητικές πρακτικές, ορθολογική χρήση νερού και θρεπτικών στοιχείων, τη συμβολαιακή γεωργία μέσω τραπεζών ή με συμβάσεις μεταξύ αγροτών και επενδυτών, και αύξηση των αποδόσεων. Αυτοί θα είναι οι απώτεροι στόχοι της επόμενης 20ετίας.

”

EN

THE FUTURE OF GLOBAL AGRICULTURE

**text based on my interview with Agrenda newspaper on 31/1/2016*

I often wonder what Agriculture will look like in the near and distant future, and how we should approach breakthrough technologies that will influence the development of agricultural production globally to help us differentiate ourselves, innovate, and create value for our partners. I do not want to make any predictions. Life always knows better.

Who would have thought a few decades ago that nowadays we would have crops growing in an absolutely controlled environment, vertically rotating greenhouses, remote sensing in agriculture, precision agriculture, GPSs, gadgets for farmers, vertical farming, etc. One day, we might be able to develop a fertilizer that has the ability to spread throughout a field and release its nutrients simply by being placed at one random spot. Cost reduction would be substantial and the benefits immeasurable.

The powerful global food chain industry will inspire new ideas and nurture new methods. Technology is advancing rapidly, and all we need to do is go with the flow.

I believe in the principle “more with less”, and I think that knowledge follow this direction. Plant nutrition is not just about the 17 known and necessary for plant growth nutrients; it is about a group of sciences, such as Soil Science, Physiology, Chemistry, etc. – all under the label of “plant nutrition science”. We now have to address issues such as the rapid population growth worldwide, malnutrition, water scarcity, and the degradation of soil fertility.

The solution to all these issues is to make sure we do all of the following: improving varieties, radical changes to farming practices, rational use of water and nutrients, contractual agriculture through banks or agreements between farmers and investors, and increasing yields. These will be the ultimate goals for the next 20 years.

Θα αυξηθούν οι αποδόσεις με τη χρήση νέας τεχνολογίας, ή μήπως αρκεί η ένταξη νέων διαθεσίμων εκτάσεων στο υπάρχον σύστημα παραγωγής; Ας εξετάσουμε τα δεδομένα: Σύμφωνα με τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, ο παγκόσμιος πληθυσμός αναμένεται να ανέλθει από τα σημερινά 6,7 δισεκατομμύρια στα 9,2 δισεκατομμύρια το 2050. Βασική προτεραιότητα του ΟΗΕ, όπως αυτή αποτυπώθηκε στο Millennium Project το 2002, είναι η αύξηση της γεωργικής παραγωγής ώστε να μπορέσουν να καλυφτούν οι διατροφικές ανάγκες του όλο και αυξανόμενου πληθυσμού του πλανήτη. Έχοντας ως φιλοσοφία το «και» και όχι το «ή», πιστεύω ότι και οι δύο κατευθύνσεις που αναφέρθηκαν στην αρχή της παραγράφου θα φέρουν αποτελέσματα, σε συνδυασμό. Όλο το παιχνίδι για τη γεωργία του μέλλοντος είναι οι αποδόσεις και από τις υπάρχουσες εκτάσεις η διαφοροποίηση της τεχνολογίας είναι ο κύριος άξονας ενδιαφέροντος και υπεραξίας.

Πιστεύω επίσης ότι θα παίξουν σημαντικό ρόλο και οι αναδυόμενες και αναπτυσσόμενες αγορές (emerging and developing markets). Μάλιστα, πιστεύω πως η Αφρική ήδη παίζει καθοριστικό ρόλο στην νέα κατάσταση πραγμάτων στον αγροτικό χώρο.

Όπως ανέφερα σε ένα από τα άρθρα μου πριν από μερικούς μήνες, δεν είναι κρυφό ότι τα δύο τρίτα της αγροτικής γης που είναι στο «στόχαστρο» των επενδυτών σήμερα βρίσκονται στην Αφρική, και

την τελευταία δεκαετία εμφανίστηκε μια σοβαρή επενδυτική τάση:

- Πολυεθνικοί κολοσσοί επενδύουν στην αγροτοβιομηχανία στην Αφρική, υποδεικνύοντας ξεκάθαρα πως το «μέλλον» της αγροτικής παραγωγής βρίσκεται εκεί.
- Γίνονται αγορές μεγάλων εκτάσεων και επενδύσεις σε τεράστιες μονοκαλλιέργειες, ώστε να εξασφαλιστεί μεγάλης κλίμακας αγροτοβιομηχανία, ενώ ασκείται «πίεση» στα μικρά, ανεξάρτητα κτήματα.
- Πραγματοποιούνται επενδύσεις στην εκπαίδευση των μελών αγροτικών κοινοτήτων πάνω στην αύξηση της απόδοσης των καλλιεργειών, την εξασφάλιση εργατικών πόρων με μεγαλύτερη αποδοτικότητα, τη χρήση αποτελεσματικότερων καλλιεργητικών μεθόδων, και δημιουργία δικτύων αγροτικών προϊόντων.
- Οι αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής έχουν χαμηλό επίπεδο χρέους και φθινό εργατικό δυναμικό, παρά τη χαμηλότερη αποδοτικότητά του. Προσελκύουν ένα σημαντικό ποσοστό ξένων επενδύσεων και παρουσιάζουν σημαντική ανάπτυξη. Όλα τα παραπάνω τους χαρίζουν τεράστιες προοπτικές, εξισορροπώντας τις αδυναμίες τους (φτώχεια, διαφθορά κοινωνικές ανισότητες).

Ωστόσο, η Αφρική απέχει μακράν από το να αποτελέσει «παράδεισο» αγροτικών επενδύσεων. Για να επιτύχει η ήπειρος να γίνει η γεωργική ατμοσφαιρική

EN

Will using new technology increase yields or does it suffice to integrate new available acreage to the existing production system? Let's have a look at the facts: According to the United Nations, the current world population of 6.7 billion is expected to reach 9.2 billion in 2050. The main priority of the UN, as detailed in the Millennium Project 2002, is to increase agricultural production, in order to cover the nutritional needs of the continuously growing world population. As a fan of "and" instead of "or", I believe that both the solutions mentioned in the beginning of this paragraph will make an impact, together. Future agriculture will depend on the yields of the existing land and the difference technology can make, as the backbone of interest and surplus value.

I also believe that emerging and developing markets will play a significant part. Indeed, I think that Africa is already a key player in the new status quo of the agricultural industry.

As I wrote in one of my articles a few months ago, two thirds of the farming land which is currently targeted by investors are located in Africa, and there has been a serious investment trend in the last decade:

- There are multinational giants investing in agribusiness in Africa, clearly indicating that the future of agriculture is there.
- Massive pieces of land are acquired and there are serious investments in vast monocultures in order to ensure large-scale agribusiness, exerting pressure on small, independent farms.
- There is also investment in training programs for rural communities on how to increase yields, secure more efficient labor resources, use more effective cultivation methods, and create agricultural networks.
- Developing African countries have low debt levels and cheap workforce, despite its lower efficiency; they attract substantial foreign investments and are experiencing significant development, all of which award them great potential, balancing their weaknesses (poverty, corruption, social inequality).

However, Africa is far from being a "paradise" for agricultural investments. In order for the continent to jump on the agricultural growth bandwagon within the next 20 years, investors must forget about this notion of Africa being a paradise, and be prepared to

ανάπτυξης την επόμενη 20ετία, οι επενδυτές πρέπει να ξεχάσουν αυτές τις ιδέες περί “παραδείσου” και να γνωρίζουν ότι θα συναντήσουν τελείως διαφορετική κουλτούρα και συνήθειες. Θα πρέπει να αναλάβουν ευθύνες μεγαλύτερου ρίσκου και να έχουν ένα τελείως διαφορετικό χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, και – κυρίως – να έχουν τελείως διαφορετικές προσδοκίες σχετικά με την απόδοση των επενδύσεων σε σύγκριση με τα μοντέλα γεωργικής ανάπτυξης (π.χ. Ασία ή Λατινική Αμερική). Πρέπει να κάνουν έναν προγραμματισμό τουλάχιστον δεκαετίας για τις αποσβέσεις, λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη τα αυξημένα ρίσκα που θα έχουν.

Άλλη μία σημαντική συμβολή θα αποτελέσει η είσοδος μεγάλων κεφαλαίων (funds) σε επενδύσεις που σχετίζονται με την αγροτική γη, τα οποία θα σηματοδοτήσουν την στρατηγική κατεύθυνση που θα υπαγορεύουν οι διατροφικές ανάγκες στο μέλλον.

Δεν είναι μυστικό ότι τα επενδυτικά κεφάλαια διαθέτουν τους πόρους και διαβλέπουν τις υπεραξίες. Αυτές οι ομάδες δεν λειτουργούν σε απομόνωση, και έτσι ανατροφοδοτούν τη ζήτηση για γη. Ακόμη και κυβερνήσεις κρατών επιδιώκουν να αποκτήσουν γεωργικές εκτάσεις σε άλλες χώρες,

EN

deal with a completely different culture and customs. They will have to undertake riskier responsibilities and have a completely different implementation timeline, and, above all, have completely different expectations regarding their return on investment compared to the models of agricultural development (e.g. Asia or Latin America). They should plan ahead at least 10 years for depreciation, taking into account the increased risks they took.

Another crucial factor will be the introduction of large funds to agriculture-related investments, signifying the strategic direction required to meet future nutritional needs.

It is no secret that investment funds have the necessary resources and can predict surplus values. These groups do not operate independently, so they lead to an increased demand for land. Even governments seek to acquire agricultural lands in other countries so as to ensure food and energy supply. Last but not least, we must not forget the big companies that wish to expand their businesses or become vertical by integrating primary production. Investments in agriculture are attractive to private persons because:

- They have good income prospects, as the supply-demand imbalance of agricultural products is expected to raise prices in the long run.
- The value of agricultural land may increase as a result of its scarcity and high demand for food.
- The potential it presents for the diversification of the investment portfolio and protection it offers against inflation. Agricultural yields remain mostly unaffected by inflation in developed economies and usually higher than inflation rates. Funds are interested in securing access to food or other agricultural products, water, and inflows, to ensure returns for this alternative type of investment. However, they also have a responsibility: to respect the economic and social rights of local populations and preserve environmental sustainability; otherwise, they are doomed to fail. Agriculture, together with energy, constitute top priorities for global investments. Consequently, future nutritional needs and the quest for profit are, whether we like it or not, two sides of the same coin.

προκειμένου να εξασφαλίσουν τροφή και ενεργειακό εφοδιασμό. Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνάμε και τις μεγάλες επιχειρήσεις που επιθυμούν να επεκτείνουν τη δραστηριότητά τους ή να καθετοποιθούν ενσωματώνοντας την πρωτογενή παραγωγή. Οι επενδύσεις στη γεωργία είναι ελκυστικές στους ιδιώτες γιατί:

- Εμπεριέχουν πολύ καλές προοπτικές εισοδήματος, επειδή η ανισορροπία προσφοράς-ζήτησης γεωργικών προϊόντων αναμένεται να οδηγήσει σε ενίσχυση τιμών μακροπρόθεσμα.
- Η αξία της γεωργικής γης μπορεί να αυξηθεί ως αποτέλεσμα της σπανιότητας της και της ζήτησης για τρόφιμα.
- Η δυνατότητα που παρέχεται για τη διαφοροποίηση του επενδυτικού χαρτοφυλακίου και η «προστασία» που προσφέρει έναντι του πληθωρισμού. Οι γεωργικές αποδόσεις ως επί το πλείστον δεν επηρεάζονται από τον πληθωρισμό στις ανεπτυγμένες οικονομίες και είναι τυπικά υψηλότερες από τα ποσοστά πληθωρισμού. Τα κεφάλαια (funds) ενδιαφέρονται να εξασφαλίσουν πρόσβαση σε τρόφιμα ή άλλα γεωργικά προϊόντα, στο νερό, και σε εισροές ώστε να εξασφαλίσουν αποδόσεις για την εναλλακτική αυτή κατηγορία επενδύσεων. Φέρουν όμως και μια ευθύνη: το σεβασμό στα οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα των τοπικών πληθυσμών και τη διατήρηση της περιβαλλοντικής αειφορίας, διαφορετικά θα αποτύχουν. Η γεωργία, μαζί με την ενέργεια, βρίσκεται στις πρώτες θέσεις των παγκόσμιων επενδύσεων. Συνεπώς, οι διατροφι-

κές ανάγκες και η αναζήτηση κέρδους αποτελούν, θέλουμε δεν θέλουμε, δύο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Λίγα λόγια τώρα για το πεδίο εξειδίκευσής μου τα τελευταία χρόνια – τα λιπάσματα – και τη σημασία του. Υπάρχει, δηλαδή το εξής δίλημμα: είναι τα λιπάσματα βασικό αγαθό (commodities) ή είναι «α la carte» προϊόντα, κάτι που θα τα μετέτασσε στην κατηγορία εξειδικευμένων αγαθών (specialties);

Οφείλω να τονίσω ότι όλο και περισσότερα άτομα ασπάζονται την άποψη ότι η σωστή θρέψη των φυτών θρέψη αποτελεί τη φυτοπροστασία του μέλλοντος. Αυτό ακριβώς δείχνει τη δύναμη που έχει επί του παρόντος και που μπορεί να αυξηθεί ακόμα περισσότερο στο άμεσο μέλλον. Είναι τυχαίο που είναι εταιρείες φυτοφαρμάκων παγκοσμίως αυτές που επενδύουν στον ευρύτερο χώρο της θρέψης και όχι το αντίθετο; Φυσικά, όσον αφορά στο εύρος και την απαραίτητη συμβολή των λιπασμάτων, είναι όπως και με τις άλλες εισροές:

Υπάρχουν τα βασικά προϊόντα (commodities – προϊόντα χωρίς διαφοροποίηση) και τα εξειδικευμένα προϊόντα (specialties – με εμφανή διαφοροποίηση). Στη δεύτερη περίπτωση, τα προϊόντα πηγαίνουν χέρι-χέρι με τις εξειδικευμένες καλλιεργητικές εφαρμογές, τους επιστήμονες και αγρότες που ασχολούνται με τα specialties προϊόντα και που το «πάνε παραπέρα», και τις χρήσεις και τους χρήστες – γνώστες των specialties προϊόντων.

EN

Now, a few words about my field of expertise over the past years – **fertilizers** – and what that means. There is a dilemma: are fertilizers a commodity or are they “à la carte” products, which would make them a specialty?

It should be noted that a constantly growing number of people embrace the view that proper **plant nutrition will work as a protective shield for plants in the future**. This shows its current power, which may be further increased in the near future. Is it a coincidence that it is pesticide companies worldwide who are investing in the broader field of nutrition and not vice versa? Of course, when it comes to the scope and significant contribution of fertilizers, it is as with other inflows:

There are commodities (*products without differentiation*) and specialty products (*with obvious differentiation*). In the second case, products go hand in hand with agricultural applications for specialty products, specialties’ scientists and farmers who go the extra mile, and specialties’ uses and users-connoisseurs.

This is exactly the mission of **COMPO EXPERT**: To become leaders in this necessary conversion and to operate as “converters” of commodities into specialties, in order to be the company that hands “the keys of knowledge to its associates”, for better and higher yields.

Our motto is less and more expensive fertilizers, adjusted to the needs of the plants, with lower environmental impact. What does that mean for the competition and what should a producer know? The global trend is to adapt to the needs of the plants so as to maximize production and improve quality, with respect to the environment and the farmer, providing solutions that might be expensive per packaging unit but much more affordable per acre or per product unit. The days when the farmer-entrepreneur focused on the “package/product unit price” index are long gone. The focus has now shifted to the “price per acre” index and to the “price per quality product yield”, known as ROI (Return on Investment). The

“

Η αποστολή της COMPO EXPERT είναι ακριβώς αυτή: Να γίνουμε οι ηγέτες της απαραίτητης αυτής μεταστροφής στην παγκόσμια γεωργία και να λειτουργούμε ως «μετατροπείς» των commodities σε specialties, ώστε να είμαστε η εταιρεία που δίνει «τα κλειδιά της γνώσης στους συνεργάτες της» για ποιοτικότερες και μεγαλύτερες αποδόσεις.

”

Κινούμαστε στη λογική του “λιγότερο και ακριβότερο λίπασμα”, δηλαδή προσαρμοσμένο στις ακριβείς ανάγκες του φυτού και με μικρότερη επιβάρυνση του περιβάλλοντος. Τι σημαίνει όμως αυτό για τον ανταγωνισμό και τι οφείλει να γνωρίζει ο παραγωγός; Η παγκόσμια τάση είναι να προσαρμοζόμαστε στις ανάγκες του φυτού για μεγιστοποίηση της παραγωγής και βελτίωση της ποιότητας, με σεβασμό στο περιβάλλον και στον αγρότη, προσφέροντας λύσεις που μπορεί να είναι ακριβές ανά μονάδα συσκευασίας αλλά πολύ πιο οικονομικές ανά στρέμμα ή ανά μονάδα παραγόμενου προϊόντος. Έχει παρέλθει πια η εποχή που ο αγρότης - επιχειρηματίας εστιαζόταν στο δείκτη «τιμή σκευάσματος/μονάδας προϊόντος». Πλέον εστιάζονται στο δείκτη «τιμή ανά στρέμμα» και στην «τιμή ανά απόδοση ποιοτικού προϊόντος», γνωστή ως Απόδοση Επενδύσεων – ROI (Return on Investment). Η έρευνα των προηγμένων εταιριών (συμπεριλαμβανόμενης και της δικής μας, φυσικά) προσανατολίζεται προς αυτήν ακριβώς την κατεύθυνση αυτή, όσον αφορά τις μελλοντικές προσφορές προϊόντων και τη διαφοροποίηση που επιθυμούν. Ο κανόνας «περισσότερα με λιγότερα» έχει αποκτήσει μια διαρκώς αυξανόμενη δυναμική ως προς την αντίληψη και τη βαρύτητα των αποφάσεων. Όλοι οι ισχυροί «παίκτες» στο χώρο της διανομής γεωργικών εφοδίων το γνωρίζουν καλά και προσαρμόζονται αναλόγως, γιατί κατά βάθος νιώθουν ότι αν δεν προσαρμοστούν, σύντομα δεν θα έχουν λόγο ύπαρξης. Άλλωστε δεν είναι καθόλου παράδοξο για έναν κλάδο κάποιος να «ζει» στο σημείο όπου απλά βγάζει, ότι ξοδεύει (απλά να επιβιώνει) ενώ κάποιος ανταγω-

EN

research conducted by cutting-edge companies (including ours, of course) is orientated towards precisely this direction, with respect to their future product offers and the differentiation they aim for. The rule “less is more” is gaining momentum with regards to perception and the seriousness of decisions. All major players in the field of distribution of agricultural supplies know that and they adapt accordingly, because deep down they feel that if they don’t they will soon have no purpose. It is not paradoxical in any field for someone to live on a break-even point (*merely surviving*) and for a competitor to stand out by providing better services, to be developing his knowledge and products, to invest, and to win in the long run. The same rule applies to producers, who need to choose between these two states.

The decline in direct aid for farmers and respective increase in channeling resources to the second pillar, i.e. funding of structural programs, should also be noted. What does that mean for the European and global agriculture? In simple words, it means that successful agricultural models will be adapted to the new landscape and old-fashioned models will shrink.

Nowadays, it is the fast fish that eat the slow fish, not the big fish eating the little fish.

We know that in the future the EU will focus on growth and employment based on sustainability. I believe that there will be better and more effective environmental rules. The US, for example, has abandoned direct aid in favor of a model that ensures agricultural production, while global agricultural competitiveness is affected by exchange rates. Therefore, knowledge and information will prevail over resourcefulness, and timely action will prevail over inactivity or procrastination, obstruction, and obsession with old-fashioned business models. One thing is for sure: agriculture and inflows will become the most powerful global industries in the next decade, and agriculture will finally be recognized as a serious business sector.

Furthermore, the intensity of the competition and the decrease in profit margins for arable products will turn the spotlight on new

νιστής του να ξεχωρίζει παρέχοντας υπηρεσίες, να αναπτύσσεται σε γνώση και προϊόντα, να κάνει επενδύσεις, και να κερδίζει μακροπρόθεσμα. Ο ίδιος κανόνας ισχύει και για τους παραγωγούς, οι οποίοι οφείλουν να επιλέξουν σε ποια από τις δύο καταστάσεις θέλουν να βρίσκονται.

Αξιοσημείωτο επίσης είναι ότι καταγράφεται μια φθίνουσα πορεία των άμεσων ενισχύσεων προς τους αγρότες και μια αντίστοιχη μεταφορά πόρων στον Β' Πυλώνα, δηλαδή στη χρηματοδότηση δι-αρθρωτικών προγραμμάτων. Τι σημαίνει αυτό την ευρωπαϊκή και παγκόσμια γεωργία; Με απλά λόγια, σημαίνει ότι τα επιτυχημένα μοντέλα γεωργίας θα προσαρμοστούν στο νέο τοπίο που ήδη έχει διαμορφωθεί και τα 'παλιομοδίτικα' μοντέλα θα συρρικνωθούν.

“

**Στην εποχή μας το γρήγορο
ψάρι τρώει το αργό, όχι το
μεγάλο το μικρό.**

”

Γνωρίζουμε ότι στο μέλλον το ενδιαφέρον της Ε.Ε. θα στραφεί στην ανάπτυξη και απασχόληση με γνώμονα την αειφορία. Πιστεύω ότι θα υπάρξουν βελτιώσεις στα οικολογικά μέτρα και την αποτελεσματικότητά τους. Για παράδειγμα, οι ΗΠΑ έχουν εγκαταλείψει τις άμεσες ενισχύσεις υπέρ ενός μοντέλου εξασφάλισης της αγροτικής παραγωγής, ενώ η παγκόσμια αγροτική ανταγωνιστικότητα επηρεάζεται από τις νομισματικές ισοτιμίες. Συνεπώς, θα επικρατήσουν η γνώση και η πληροφόρηση έναντι της ευρηματικότητας, και η δράση την κατάλληλη στιγμή έναντι της μη δράσης ή της αναβολής, της παρακώλυσης, και της προσκόλλησης σε παλιά επιχειρησιακά μοντέλα. Το σίγουρο είναι ότι γεωργία και εισροές θα είναι από τις πιο ισχυρές παγκόσμιες βιομηχανίες της επόμενης 10ετίας, και η γεωργία θα αναγνωριστεί επιτέλους ως σοβαρός επιχειρηματικός τομέας.

Επίσης, η ένταση του ανταγωνισμού και η μείωση των περιθωρίων κέρδους στα προϊόντα αροτριάων καλλιεργειών θα στρέψει την προσοχή σε νέα αγροτικά προϊόντα (π.χ. super foods), κάτι που θα πρέπει να απασχολεί όλους τους παίκτες της αλυσίδας διανομής. Γιατί η έξυπνη στρατηγική είναι αυτή που πηγαίνει «εκεί που θα πάει η μπάλα, όχι εκεί που παίζεται τώρα».

Αν και στον δικό μας οργανισμό είμαστε προσανατολισμένοι στη δημιουργία και εξεύρεση νέων, καινοτόμων τεχνολογιών και τη δημιουργία συνεργειών στις αναπτυσσόμενες περιοχές τα τελευ-

EN

agricultural products (e.g. super foods), which is something that should concern all distribution chain players. Because the smart thing to do is to predict the future, not be stuck in the present.

Even though Compo has been focusing on creating new, innovative technologies and synergies in developing regions over the past few years, these major changes in the agricultural map are certainly of great concern to us. I believe that the reduction of the profit margins for extensive crop products is balanced by the effort to find new technologies and substantially increase productivity.

At the same time, small profit margins from farming lead to a concentration of powers, a development that leaves countries with unresolved structural deficiencies and small farm sizes, such as Greece, out of the game, or countries with unresolved structural deficiencies and small farm sizes, such as Greece changes them. This is not something to be ignored. Let's not forget that the primary sector in our country accounts for about 5.1% of the GDP. Future investments and forthcoming changes are thus of particular significance. If we remain spectators, we will be facing serious problems as a country, which is why we need to come up

with a solution. We should not be focusing on what we are giving but on what we are gaining, and that does not just mean profits.

And at this point, the following questions need to be asked: Can we ever have the large land areas of Africa, Northern Europe, Romania, or Asia, in order to take advantage of the economies of scale? The medium-scale farmers of Germany in many cases are equal to the agricultural supplies stores in Greece, in terms of annual consumption figures. Can we compete with the marketing and distribution networks of Spain, Italy, and the US, or the professional relations they have built with large grocery stores through all these years by providing them with a steady volume of products? Could we ever cut down our production costs to the levels currently existing in South America, Asia, Turkey, Eastern Europe, etc.? Of course, we could give it a try if we really believed in it, but we would also need to transform our policies. In simple terms, we would have to stop shifting responsibility from one link of the process to another, because a chain is as strong as its weakest link. As hard as we may try, the competition will always be ahead. When it comes to the value chain, I believe in the "too big-too small" theory. So instead of trying to compete in the

ταία χρόνια, σίγουρα μας προβληματίζει σοβαρά η αλλαγή του καλλιεργητικού χάρτη. Πιστεύω ότι η μείωση των περιθωρίων κέρδους στα προϊόντα εντατικών καλλιεργειών αντισταθμίζεται από την προσπάθεια για εξεύρεση νέων τεχνολογιών και μεγάλη αύξηση αποδόσεων.

Την ίδια στιγμή, τα μικρά περιθώρια κέρδους των αγροτικών εκμεταλλεύσεων οδηγούν σε συγκέντρωση δυνάμεων, εξέλιξη που βγάζει από το παιχνίδι ή αλλάζει οριστικά χώρες με άλυτα διαρθρωτικά προβλήματα και μικρά μεγέθη εκμεταλλεύσεων, όπως η Ελλάδα. Αυτό είναι μία εξαιρετικά σημαντική αλλαγή που δεν πρέπει να αγνοήσουμε. Ας μην ξεχνάμε πως ο πρωτογενής τομέας της χώρας μας συνεισφέρει περίπου το 5,1% του Α.Ε.Π. Οι μελλοντικές επενδύσεις και οι επερχόμενες αλλαγές είναι, λοιπόν, ιδιαίτερης σημασίας. Στην Ελλάδα θα έχουμε σοβαρά προβλήματα αν παραμείνουμε θεατές, άρα απαιτείται να βρούμε εμείς τη λύση. Δεν θα πρέπει να εστιάζουμε τόσο πολύ σε αυτά που δίνουμε όταν ασχολούμαστε με την γεωργία αλλά σε αυτά που κερδίζουμε, και δεν εννοώ το οικονομικό όφελος μόνο.

Κι εδώ τίθενται τα παρακάτω ερωτήματα: Μπορούμε ποτέ να έχουμε τις μεγάλες εκτάσεις της Αφρικής, της Β. Ευρώπης, της Ρουμανίας, της Ασίας, ώστε να εκμεταλλευτούμε τις οικονομίες κλίμακας; Οι αγρότες μέσης έκτασης τις Γερμανίας

σε πολλές περιπτώσεις ισούνται με τα καταστήματα γεωργικών εφοδίων στην Ελλάδα στο μέγεθος ετήσιας κατανάλωσης. Μπορούμε να συνγωνιστούμε το marketing και τα δίκτυα διανομής της Ισπανίας, της Ιταλίας, και των ΗΠΑ, καθώς και την επαγγελματική σχέση που έχουν επιτύχει με τα μεγάλα καταστήματα τροφίμων όλα αυτά τα χρόνια μέσω της σταθερότητας και του όγκου των προμηθειών που παρέχουν; Μπορούμε να χαμηλώσουμε το κόστος παραγωγής στα επίπεδα που βρίσκεται σήμερα σε Λατινική Αμερική, Ασία, Τουρκία, Ανατολική Ευρώπη, κτλ.; Εντάξει, αν το πιστεύουμε ας το προσπαθήσουμε, αλλά χρειάζεται μια «εθνική μεταμόρφωση». Με απλά λόγια, να σταματήσει η μετάθεση ευθυνών από τον ένα κρίκο της διαδικασίας στον άλλο, γιατί μια αλυσίδα είναι τόσο ισχυρή όσο ο πιο αδύναμος κρίκος της. Όσο και να προσπαθούμε, οι άλλοι θα παραμένουν πιο μπροστά από εμάς. Πιστεύω στη θεωρία «πολύ μεγάλος - πολύ μικρός» όσον αφορά στην αξιακή αλυσίδα. Αντί να προσπαθούμε να ανταγωνιζόμαστε στην κατηγορία των μεσαίων μεριδίων της διατροφικής αλυσίδας – τα οποία πιέζονται αφάνταστα από τα υψηλά ανελαστικά έξοδα, επενδύσεις που δεν έφεραν τα επιθυμητά αποτελέσματα, αργές αντιδράσεις στις αλλαγές, αλλά και ισχυρό πόλεμο τιμών, καθώς υπάρχει πάντα ο κίνδυνος μείωσης των μεριδίων της αγοράς – θα πρότεινα να ονειρευτούμε να κυριαρχήσουμε στα «μικρά» μερίδια της παγκόσμιας διανομής, χρησιμοποιώντας μία πανίσχυρη αλλά ανεκμετάλ-

EN

category of medium-sized shares in the food chain – which are pressured immensely by inflexible expenditures, investments which did not have the expected outcome, slow reactions to changes, and strong price competition, since there is always the risk of market share decrease – we should try to dominate on the small shares of the global distribution, taking advantage of a powerful yet untapped strength: **the quality of our products**. This is our strong competitive advantage. **We need to rebrand our production, in order to become the ultimate European destination for quality agriculture.**

What could this mean for Greek agriculture? In other countries, the involvement of agricultural supplies stores in the vertical integration of services by participating in the food cycle is rare; this is usually conducted by other entrepreneurs and companies. In Greece, there are many extrovert scientists involved in agricultural inflows who are active in this vertical integration, e.g. through the sale of products directly to the final consumer, or through packaging, or through the creation of their own brands. Do you know what a great advantage it is, for the competent stakeholders to be involved? We should be focusing

on our advantages and the things we actually have, rather than overestimating our strengths. Our actions should take us from the general to the specific, focusing on the here and now, on everywhere and on always, but a successful initiative, apart from its medium/long-term vision, should also involve planning for up to a maximum of one year ahead. This is my vision!

Living abroad for the last few years, having the opportunity to cooperate with people from other cultures, and observing all the different trends and characteristics of the sector has given me a new perspective with regards to the solutions I can come up with and provide, and also enabled me to identify the causes for the structural deficiencies in Greece. Moreover, my knowledge combined with the experience I have gained as Regional Director of the biggest COMPO EXPERT organization worldwide (EMEA), a Board member of four organizations in four different countries, the head of our biggest plant for specialty products which are exported worldwide, a member of the global management team of COMPO EXPERT, as well as by participating in the global advisory board of the company, have allowed me to observe the success stories of other countries. I believe that Greece has a

λευτη δύναμη στην κατοχή μας: την **ποιότητα των αγροτικών προϊόντων μας**. Αυτό είναι το δυνατό σημείο μας, το ξεκάθαρο σημείο διαφοροποίησής μας. **Χρειάζεται να προχωρήσουμε σε μια “αναβάπτιση” της παραγωγής μας (rebranding) ώστε να γίνουμε ο απόλυτος ευρωπαϊκός προορισμός για γεωργία κορυφαίας ποιότητας.**

Τι μπορεί να σημαίνει αυτό για την Ελληνική γεωργία; Σε άλλες χώρες, η εμπλοκή των καταστημάτων γεωργικών εφοδίων στην καθετοποίηση των υπηρεσιών τους με συμμετοχή στον διατροφικό κύκλο είναι σπάνια· αυτό συνήθως γίνεται από άλλους επιχειρηματίες και εταιρείες. Αλλά στην Ελλάδα υπάρχουν πολλοί εξωστρεφείς επιστήμονες που ασχολούνται με τις γεωργικές εισροές οι οποίοι έχουν εμπλακεί ενεργά στην καθετοποίηση αυτή, π.χ. μέσω της εμπορίας προϊόντων απευθείας στον τελικό καταναλωτή, ή μέσω της συσκευασίας προϊόντων, ή μέσω της δημιουργίας δικών τους αγροτικών brands. Ξέρετε τι μεγάλο πλεονέκτημα και δύναμη είναι αυτό, δηλαδή να εμπλέκονται οι καθ’ ύλη αρμόδιοι; Η παθογένεια του να υπερτιμούμε τις δυνάμεις μας σε πράγματα που δεν κατέχουμε και να υποτιμούμε τις δυνάμεις μας σε πράγματα που έχουμε την πολυτέλεια να τα έχουμε απλόχερα είναι το σημείο που θα πρέπει να εστιάσουμε. Η σωστή δράση είναι εκείνη που πάει από το όλον στο μέρος, στο εδώ και τώρα, πρέπει να ονειρεύεται στο παντού και στο πάντα, αλλά ένα επιτυχημένο σχέδιο, εκτός από το μέσο-μακροπρόθεσμο όραμα, πρέπει να περιλαμβάνει και το πού θα βρισκόμαστε το πολύ

μετά από ένα χρόνο. Αυτό είναι το Όραμα μου!

Το να βρίσκομαι τα τελευταία χρόνια εκτός Ελλάδας, να συνεργάζομαι με άλλες κουλτούρες, και να παρατηρώ τάσεις και χαρακτηριστικά της γεωργίας άλλων λαών έχει αλλάξει την οπτική μου σε σχέση με τις διεξόδους που μπορώ να δω και να προτείνω, καθώς και να αναγνωρίζω καλύτερα τις αιτίες των όποιων δομικών προβλημάτων της χώρας. Επιπλέον, οι γνώσεις μου σε συνδυασμό με τις εμπειρίες που έχω αποκτήσει ως Περιφερειακός Διευθυντής (Regional Director) στη μεγαλύτερη οργάνωση της COMPO EXPERT παγκοσμίως (EMEA), μέλος στα Διοικητικά Συμβούλια τεσσάρων οργανώσεων σε τέσσερις διαφορετικές χώρες, επικεφαλής του μεγαλύτερου εργοστασίου μας specialties προϊόντων που εξάγουμε σε όλον τον κόσμο, μέλος της διεθνούς ομάδας management του Οργανισμού COMPO EXPERT, καθώς και με τη συμμετοχή μου στο διεθνές γνωμοδοτικό συμβούλιο της εταιρείας, μου επιτρέπει να παρατηρώ τα success stories άλλων χωρών. Πιστεύω ότι στην Ελλάδα σαφώς και γίνονται πολύ καλά πράγματα στον αγροτικό χώρο, αλλά δυστυχώς αποτελούν ιδιωτικές και μεμονωμένες πρωτοβουλίες, χωρίς να υπάρχει ένα προσαρμοσμένο πλαίσιο που να βοηθάει, να βελτιώνει, και να κατευθύνει τις προσπάθειες αυτές. Απουσιάζει το όραμα, ενώ υπάρχει μια μαζική κουλτούρα που φαλκιδεύει τη μακροπρόθεσμη προοπτική και οδηγεί τους πραγματικά ανοιχτόμυαλους και πρωτοπόρους επαγγελματίες σε απομόνωση και εξουθένωση. Εδώ ακριβώς βρίσκεται και η λύση: στην αντίσταση, στη συγκέντρωση στον στόχο πέρα από τις αντιξοότητες, στην αντιμετώπιση της κατάστα-

EN

good momentum in the agricultural sector, but unfortunately we are talking about private and isolated initiatives, without any clear framework helping, improving, and directing these efforts. There is no vision, while there is a collective culture which challenges long-term perspectives, isolating and exhausting the few open-minded and innovative professionals. This is where the solution lies: in resisting, in focusing on the target beyond any adversities, and in dealing with a situation collectively instead of dividing and conquering. The nature of the problems of agriculture in Greece will not change; it is us who need to change, and remain committed.

Gradually, the traditional forces of the agricultural supplies sector are transferred to investment funds, with either a long or a short-term investment horizon. How does this affect the entire sector? **COMPO EXPERT** is just one such example: It recently passed into the hands of a large, international alternative investment fund (XIO Group) of Asian (mainly Chinese) interests. I think their mainly focus is speeding up the development, while

they knew (or ought to have known) from the beginning that agriculture is not a sector for quick and easy profits. Meanwhile, they speed up the processes to a higher degree than usual, invest on development plans, and are not afraid to experiment. Besides, agriculture is the field of a sweeping investment boost, and the nature of neither the funds nor the strategic investors has any impact on the prices of agricultural products. These will be affected by the status of the global population growth. Rational development shall take place when there is also a fund with a specific strategy on agriculture.

How do I feel about this industry and what do I think of my job as a manager? Well, I started out 25 years ago, in the field of propagation materials at the first company I worked for. Many years later I got involved in the plant protection sector. For the last few years, I have been working in the field of plant nutrition. I want to be able to **bridge the values in the food chain**, continue to transmit my experiences and knowledge, implement ideas, work on the optimization of inflows, and always be able to

ση με συλλογικό τρόπο έναντι της λογικής του δι-
αίρει και βασιλεύει. Η φύση των προβλημάτων στην
αγροτική ανάπτυξη στην Ελλάδα δεν θα αλλάξει,
είμαστε εμείς που πρέπει να αλλάξουμε, αλλά να
δεσμευτούμε για αυτό.

Παρατηρούμε χρόνο με το χρόνο παραδοσιακές
δυνάμεις του κλάδου των αγροτικών εφοδίων
να περνούν σε χέρια επενδυτικών funds, είτε με
μακροπρόθεσμο ή με βραχυπρόθεσμο επενδυτι-
κό ορίζοντα. Πώς επηρεάζει αυτό τον τομέα στο
σύνολό του; Ο οργανισμός της COMPO EXPERT
είναι ακριβώς ένα τέτοιο παράδειγμα: Πρόσφατα
πέρασε στα χέρια ενός μεγάλου, παγκόσμιου εναλ-
λακτικού επενδυτικού fund (XIO Group) Ασιατικών
(κυρίως Κινεζικών) συμφερόντων. Θεωρώ ότι εστι-
άζουν κυρίως στην ταχύτητα της ανάπτυξης, ενώ
γνωρίζουν (ή οφείλουν να γνωρίζουν) εξαρχής ότι

ο αγροτικός κλάδος δεν είναι επενδυτικός χώρος
για γρήγορα και εύκολα κέρδη. Παράλληλα, δίνουν
πολύ μεγαλύτερες ταχύτητες από τις συνηθισμέ-
νες, επενδύουν σε αναπτυξιακά προγράμματα, και
δεν φοβούνται να δοκιμάζουν. Άλλωστε, η γεωργία
αποτελεί χώρο σαρωτικής επενδυτικής ώθησης,
και δεν είναι η φύση ούτε των funds ούτε των
στρατηγικών επενδυτών που επηρεάζουν τις τιμές
των αγροτικών προϊόντων. Αυτές θα επηρεαστούν
από την κατάσταση της παγκόσμιας πληθυσμιακής
αύξησης. Η ορθολογική ανάπτυξη έρχεται ομαλά
όταν συνδυαστικά υπάρχει ένα fund με συγκεκρι-
μένη στρατηγική για την γεωργία.

Πώς αισθάνομαι εγώ μέσα στον χώρο αυτό και
πως αντιμετωπίζω την δουλειά μου ως manager;
Λοιπόν, ξεκίνησα πριν 25 χρόνια στο χώρο του πολ-
λαπλασιαστικού υλικού στην πρώτη εταιρεία που

EN

change outcomes. I feel and act as an **intrapreneur (an inside entrepreneur)**. Getting out of my comfort zone motivates me. I enjoy creating contrasts, designing and implementing outside the box and beyond anything expected. **I like to focus on solutions**, not on problems. In general, I believe in values regardless of the results, and difficulties motivate me.

We also believe in diversity and transmitting knowledge to our associates so as to help them have a better understanding of the industry and be ground-breakers. For instance, **COMPO EXPERT HELLAS** was the first company to take initiatives on differentiation and surplus value by organizing events with prominent speakers and influencers, aiming to inform and promote start-up agricultural businesses, entrepreneurship in the agricultural industry, to showcase and support the success stories in the entire industry and not just those of our partners and associates, to promote the concept of e-farming, and to generally introduce innovation and extroversion strategies to all partners.

Furthermore, we are the backbone that supports and promotes many farming projects related to contractual agriculture, exports, manufacturing companies, demands for premium quality features in final products, etc.

Our next goal is to make our mark not just as a multinational company, but also as a company of different culture and knowledge. We want to inspire our partners and associates with our work system and influence the food chain by promoting the excellence of our unique technologies in order to help traditional distribution channels promote our products, not just sell.

We offer our partners a true partnership and business ideas and concepts in general – not just products or farming solutions. Our goal is help them grow and create value with us, always being one step ahead. This is what we work for, this is why we try to stay focused and determined, and that is all. Time will tell...

εργάστηκα. Πολλά χρόνια μετά ήμουν στον τομέα της φυτοπροστασίας. Τα τελευταία χρόνια είμαι στον χώρο της θρέψης των φυτών. Θέλω και προσπαθώ να είμαι **“γεφυροποιός αξιών στη διατροφική αλυσίδα”**, να συνεχίσω να μεταφέρω εμπειρίες και γνώσεις, να υλοποιώ ιδέες, να εργάζομαι για τη βελτιστοποίηση των γεωργικών εισροών, και να συνεχίσω να μπορώ να αλλάζω εκβάσεις. Αισθάνομαι και δρω ως **intrapreneur (επιχειρηματίας με μισθό)**. Το να ξεβολεύομαι με κινητοποιεί. Μου αρέσει η δημιουργία αντιθέσεων, να σχεδιάζω και να υλοποιώ πέρα και πάνω από τις όποιες προσδοκίες. **Προτιμώ να επικεντρώνομαι στις λύσεις, όχι στα προβλήματα**. Γενικά, πιστεύω στις αξίες ανεξαρτήτως αποτελεσμάτων, ενώ οι δυσκολίες με κινητοποιούν.

Πιστεύουμε επίσης στη διαφορετικότητα και στην μεταφορά της γνώσης προς τους συνεργάτες μας ώστε να είναι καλύτεροι γνώστες του χώρου και πρωτοπόροι ως προς τις εξελίξεις στον χώρο. Για παράδειγμα, η COMPO EXPERT ΕΛΛΑΣ ήταν η πρώτη εταιρεία που ανέλαβε σημαντικές πρωτοβουλίες για τη διαφοροποίηση και την υπεραξία, οργανώνοντας εκδηλώσεις με κορυφαίους ομιλητές και influencers (παράγοντες επιρροής), με στόχο την ενημέρωση και την προώθηση start-up εταιρειών του αγροτικού χώρου, την επιχειρηματικότητα στην Ελληνική ύπαιθρο, την ανάδειξη και στήριξη των success stories του ευρύτερου αγροτικού χώρου και όχι μόνον των συνεργατών

της, την προβολή του concept e-αγρότης, και γενικά την παρουσίαση στρατηγικών καινοτομίας και εξωστρέφειας προς όλους τους συνεργάτες της.

Επιπλέον, αποτελεί τον κύριο άξονα στήριξης και προβολής πολλών προγραμμάτων καλλιεργειών που έχουν να κάνουν με τη συμβολαιακή γεωργία, με εξαγωγές, με εταιρείες μεταποίησης, με ‘απαιτήσεις’ αυξημένων ποιοτικών χαρακτηριστικών στο τελικό προϊόν, κτλ.

Επόμενος στόχος, λοιπόν, είναι να δώσει το στίγμα όχι απλά μιας πολυεθνικής εταιρείας, αλλά μιας εταιρείας διαφορετικής κουλτούρας και γνώσης. Να εμπνεύσει τους συνεργάτες της με το σύστημα εργασίας της και να επηρεάσει τη διατροφική αλυσίδα προωθώντας την υπεροχή των μοναδικών τεχνολογιών της ώστε να βοηθηθούν τα ‘παραδοσιακά’ κανάλια διανομής στην προώθηση των προϊόντων της, και όχι απλώς να γίνονται αγοραπωλησίες.

Προσφέρουμε πραγματική συνεργασία στους συνεργάτες μας, και επιχειρηματικές ιδέες γενικότερα (business ideas & concepts) – όχι απλά προϊόντα ή καλλιεργητικές λύσεις. Ο στόχος μας είναι να εξελιχθούν και αυτοί μαζί μας και να δημιουργήσουμε μαζί αξία, να είμαστε πάντα «ένα βήμα μπροστά». Για αυτό δουλεύουμε, για αυτό προσπαθούμε να είμαστε συγκεντρωμένοι και αποφασιστικοί, τίποτα άλλο. Ο χρόνος θα δείξει... ■

Agrenda
agrenda.es

TPOZ ENIEXTEN/EXTEN

EXTEN

EXTEN

EXTEN

EXTEN

XPONIA

